

پۀ سرو لمبو کښې قرار سنګه اوکړم

لیکوالان

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

Ketabton.com

خپرونکي: سید کمپوزنګ سنټر توپي

(c) ketabton.com The Digital Library

پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم

مصنف : توراج خاکسار

(c) ketabton.com The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم	:	پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم
لیکوالان	:	توراج خاکسار، عبدالجبار سَهل
کمپوزر	:	قاسم ساګر
کره کتنه	:	سیف الاحد عاجز
شمېره	:	200
بېعه	:	300 روپۍ
چاپ کال	:	2023ء
چاپ ځای	:	سیّد کمپوزنګ سنټر ټوپئ (0315-9887887)

(c) ketabton.com The Digital Library

ترڅون

د خپل ماما عبدالحنان روان صبب پۀ نوم چې
زما ادبي روزنه ئې ډېره پۀ پښتنه مينه کړې ده.

(c) ketabton.com The Digital Library

خپلې خبرې

ملګرو شعر وشاعري زما پۀ خټه کښې اغرلے شوې ده ۔ زما نیکۀ سبد کرم اخون د خپل وخت منلے شوے شاعر وۀ ۔ زما محترم پلار هم شاعري کوله ۔ زما ماما عبدالحنان اخون د اتمان ګدون پۀ شاعرانو کښې یو پېژندلے نوم وۀ ۔ زۀ هم نزدې د پینځه څلوېښتو کالو راهسې شاعري کوم ۔ د ټوپیۍ مشهور اولسي شاعر جمشېد استاذ سره مې ډېر نزدې تعلق پاتې شوے دے ۔ د شعر وادب پۀ وجه مې د اتمان ګدون بخت شېر اسیر ، فقیر خطاب ملنګ ، امیر بشر طوفان او خدائے بخښلي شوکت علي سجاد سره دوستانه تعلقات وو او پۀ دې اتمان ګدون به مې هم ادبي هلې ځلې کولې ۔ د شعر و شاعرۍ سره مې تعلق ډېر زوړ دے خو قلم مې نۀ وۀ ، تعلیم مې نۀ دے کړے نو کۀ غزل مې جوړ کړے دے کۀ چاربېته او کۀ لوبه نو لیکلي مې نۀ ده ۔ او نۀ زما کتاب چاپ کولو ته نیت وۀ خو د ډېر محترم مشر عبدالجبار سهل صېب مینې مجبور کړم چې د عبدالجبار لالا سره پۀ ګډه کتاب چاپ کړم ۔ دې کتاب کښې چې زما څومره کلامونه دي د خپلې حافظې پۀ مدد لیکلے شوي دي

(c) ketabton.com The Digital Library

زیات کلامونه اوس ماته یاد نۀ دي۔ خو چې څومره غزلې ، چاربېتې ، لوبې راته یادې شوې دي نو دې کتاب کښې مې پښتون قام او پښتو ادب ته ډالۍ کړي دي ۔ زما شاعري ښۀ ده ، بده ده دا پۀ لوستونکو پرېږدم۔ زۀ د خپل مهربان مشر عبدالجبار لالا هم ډېره مننه کؤم۔ چې زۀ ئې خپلو کلامونو چاپ کولو ته وهڅولم۔ د ګران او وتلي شاعر سېف الاحد عاجز هم ډېره مننه کوم چې زما د ماتې ګوډې شاعرۍ پروف ریډنګ ئې اوکړو ۔ د ځلمي لیکوال قاسم ساګر هم مننه کؤم چې پۀ ډېره مینه ئې د کمپوزنګ ذمه واري واخسته۔ د بخت شېر اسیر صېب ، ملنګ جان مندنې صېب ، سېف الاحد عاجز صېب او قاسم ساګر صېب پۀ دلو دلو مننه چې زما پۀ شاعرۍ ئې لیکونه اوکړل ۔ د علي زر خان علي صېب هم ډېره مننه کوم چې ددې کتاب پۀ چاپ کولو کښې ئې قدم پۀ قدم زما مرسته اوکړه ۔ اؤ بالخصوص د سیّد اسد شاه صیب (باچا جی) پۀ دلو دلو مننه چې زمونګ کتاب له ئې ډېر ښائسته ټائټل جوړ کړو۔

توراج خاکسار
خپل کور، ټوپۍ
15-11-2023

(c) ketabton.com The Digital Library

"د سپېڅلي فکر سختن"

پښتو ژبه پۀ دې حواله بختوره ژبه ده چې سره ددې چې نۀ خو ئې ملکي چارواکي (حکومتي حلقې) څۀ سرپرستي کوي او نۀ ئې خپل شته من خلق څۀ خیال ساتي کۀ زۀ دا ووایم نو شاید چې غلطه به نۀ وي چې پښتانۀ همېشه پۀ پردو ژبو ویاړ کوي ۔ او خپلې مورنۍ ژبې ته سپک ګوري ۔ حالانکې د قومونو پۀ ثقافتي اجزاؤ کښې د ژبې ډېر لوئې اهمیت دے ۔ د ژبې پۀ شته من والي قومونه شته کېږي ۔ او د ژبې پۀ ورکېدو قومونه ورکېږي ۔ پۀ دوېم نړېوال جنګ کښې چې کله امریکې پۀ جاپان حمله اوکړه نو د چاپان بادشاه ورته ووې چې زما د قوم نه خپله ژبه مۀ شوکوئ یعني پۀ دوي پردئ ژبه مۀ مسلط کوئ ۔ ډېرې ژبې ځکه د منځه لاړې ختمې شوې چې حکومتي چارواکو ئې سرپرستي نۀ کوله او خپلو خلقو ته ئې پۀ وئیلو ځان سپک ښکارېدلو۔ د نن نه پینځویشت دېرش کاله اګاهو چې ټچ موبائل د هر چا لاسو ته نۀ وۀ رارسېدلے ۔ کاغذ هم ارزان وۀ پۀ کتابت (خېر اوس خو کمپوزنګ دے) پۀ ټائټل او د کتابونو پۀ ګنډلو (بائنډنګ) هم ډېره خرچه نۀ راتله ۔ پۀ هر کال کښې به

(c) ketabton.com The Digital Library

اتياؤ نه تر سلو پورې کتابونه چاپ کېدل ـ زۀ چې وايم پښتو بختوره ژبه ده نو ددې دومره ستونزو او مشکلاتو باوجود پۀ کال کښې دېرشو نه څلوېښتو پورې کتابونه د نظم ، نثر ، تاريخ چاپ کيږي.

نن چې زۀ پۀ کوم کتاب ليک کؤم ـ دا کتاب د ښاغلي توراج (چې خاکسار ئې تخلص دے) نظميه شاعري ده ـ د توراج چې څنګه تخلص دے داسې پکښې خاکساري هم ده يو ډېر شډل بډل ساده سوده انسان دے اکثر پۀ محفل کښې چُپ ناست وي خو چې څوک ورته فرمائش اوکړي چې څۀ ووايه نو هاغه ملغلرې ئې د خلې نه دوړېږي چې د ډېرو خلقو سوچ هم ورته نۀ رسي او داسې به ولې نۀ وي ـ د هغۀ روزنه پالنه پۀ ادبي ماحول کښې شوې ده ـ د توراج خاکسار پلار نيکۀ پۀ هشتنغر کښې د چارسدې تحصيل تنګي ګنډهيري نومي کلي اوسېدونکے وۀ ـ توراج خاکسار هم پۀ دغه کلي کښې پۀ نورلس سوه شپږ پنځوسم کال د اپرېل د مياشتې پۀ څلورمه نېټه د اروانباد محمد لالا پۀ کور کښې سترګې غړولې دي ـ دا هاغه هشتنغر دے د کوم پۀ باره کښې چې علي خان بابا پخوا وئيلي وو:

(c) ketabton.com The Digital Library

هشتنغر شو کان د زلفو د لبرو
ځکه نشته پۀ دا ملک دکان د مښکو

هشتنغر د شروع نه د ازادۍ علمبردار او د غلامۍ نه د نفرت کوونکیو ټاټوبے پاتې شوے دے ۔ پۀ دې خاوره حاجي صېب د ترنګزو، اروانښاد فضل واحد او د ازادۍ لوئې مبارز رئیس الاحرار خان عبدالغفار خان چې پۀ باچا خان یادېدۀ او داسې نور ډېر خدائي خدمتګار تېر شوي دي ۔ د هشتنغر پۀ حواله دا مشهور متل به شاید چې هر چا اوربدلے وي ۔ کۀ هشتنغر خورې نا خو بد پرې مۀ وایه ۔ ښاغلي خاکسار پۀ دغه خاوره کښې خړپوسې کړې دي او څوک چې پۀ کومه خاوره کښې خړپوسې اوکړي د هغۀ پۀ مزاج کښې د هغې خاورې اثرات ضرور وي ۔ توراج خاکسار چې پۀ دې ننګیالۍ خاوره کښې اوزېږېدۀ نو د ژوند لس کاله ئې پۀ دغه خاوره تېر کړل ۔ خو دې ته به څۀ د حالاتو جبر ووایو او څۀ به دا ووایو چې د اوبو دانو نصیبه به ئې دلته شوې وه توراج خاکسار صېب د یولسو کالو وۀ چې پۀ کال نورلس سوه شپږ

(c) ketabton.com The Digital Library

شپېتم د ستمبر میاشتې پۀ پینځلسمه نېټه ئې ټوپۍ ته کډه راوړه ۔ د خپلو ښۀ خویونو د هر چا سره د علیک سلیک او پۀ غم ښادۍ کښې د ګډون پۀ سوب ددې ځائے د خلقو زړونه داسې خپل کړل چې نن څوک هم دا نۀ ګڼي چې ګڼې دوي بل ځائے نه راغلي دي۔ ددوي هره غم ښادي د مقامي خلقو د غم ښادۍ نه درنه وي۔

توراج خاکسار صېب پۀ کال نورلس اویا کښې شاعري شروع کړه ۔ بې تعلیمه دے خو کوم خداداد صلاحیتونه چې دې انسان ته خدائے ورکړي دي ډېر تعلیم یافته ورته حق حېران دي۔ مالیکلي دي چې ددۀ روزنه پالنه پۀ ادبي ماحول کښې شوې ده نو هغه داسې چې ددوي نیکۀ اروښاد سید کرم اخون لکه د امانت مالیار، نوره دین اخون، امان ګجراتي، احمد دین طالب، او داسې نورو ډېرو شاعرانو پۀ شان یو ډېر ښۀ شاعر تېر شوے دے۔ د شاعرۍ پۀ هر صنف ورته عبور حاصل وۀ ۔ خو د چاربېتې ډېر ماهر وۀ۔ دغسې ددوي پلار اروښاد محمد لالا خو شاعر نۀ وۀ ولې ادب ذوقه ډېر وۀ پۀ شعر

(c) ketabton.com The Digital Library

پوهېدونکے انسان وۀ ډېر زاړۀ مجلسیان او شاعران به ئې لیدو ته راتلل ـ دغسې ددوي ماما عبدالحنان اخون چې وروستو ئې بیا روان تخلص خپل کړے وۀ مجلس به ئې هم کوۀ او د اولسي شاعرۍ ډېر ښۀ استاذ وۀ هغوي ته هم پۀ چاربېته ډېر مهارت حاصل وۀ ـ توراج خاکسار هم ددوي پۀ قدم قدم ایښودے دے ـ خو خاکسار صېب د چاربېتې سره سره غزل هم ښۀ لیکي ـ هغوي د اروانباد جمشېد استاذ د ټوپۍ ، نادر خان بزمي ، ملنګ جان مندڼ، او نورو ډېرو ښو ښو شاعرانو سره ناسته پاسته کړې ده ـ خاص کر جمشېد استاذ خو پرې ډېر زیات مئین وۀ هغۀ به د خاکسار صېب لیدو دپاره اکثر ددوي ګانۍ ته تلو ـ واپسۍ کښې به خاکسار صېب جمشېد استاذ سره د بدرګې پۀ طور تر ټوپۍ بازاره راتلو ـ دغسې اروانباد نادر خان بزمي سره ئې ډېر عقیدت وۀ پښتو پکښې دومره وه چې کله ئې د جنازې د مونځ دپاره ئې د جنازې کټ د ټوپۍ عیدګاه ته یوړو نو هغه کټ چې کومو څلورو کسانو نیولے وۀ چې پکښې دوه د هغۀ ځامن ساجد او شاهد او دریم د خاکسار صېب ماما

(c) ketabton.com The Digital Library

اروانباد عبدالحنان روان او څلورم خاکسار صېب پۀ خپله وۀ د دغه لویو هستو سره د ناستې پاستې پۀ وجه د هغۀ پۀ شاعرۍ کښې یو زبردست زړۀ راښکون پېدا شۀ هم دغه وجه ده چې پۀ مشاعره کښې خاکسار صېب کلام وائي نو بې اختیاره د سامعینو د خلو نه بیا ووایه د بیا ووایه نعرې خېژي۔ هوښیاران وائي چې د هر محفل خپل خپل تاثیر وي۔ د مثال پۀ توګه د خاکسار صېب د یو څو کلامونو نه یو یو بېت راخلم۔ خوشحال بابا وائي :

کۀ اسمان دې د زمري پۀ خلۀ کښې ورکړي
د زمري پۀ خلۀ کښې مۀ پرېږده همت

توراج خاکسار صېب هم دغه خبره پۀ یو بل ډېر ښکلي انداز کښې کوي هغۀ وائي:

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائیلي
د کار سړے چې همت اوبائیلي د کاره اوځي

(c) ketabton.com The Digital Library

پښتنه ټولنه کښې پېښور ډېر بد شے دے ۔ د پېښور پۀ وجه ډېر کورونه وران شي ؛ مرګ ژوبله پکښې اوشي ؛ ټول خلق در پۀ در شي ؛ د ملکه ورک شي خاکسار صېب دغه منظر کشي پۀ خپلو شعرونو کښې داسې کوي :

خورِ وي کلے کور خو د پېښور پۀ وجه پاتې شي
ځان پښتانۀ وژني د پښتو او د پېښور پۀ سر

څوک وائي د ځوانیِ عمر د نادانیِ وي او څوک وائي د دیوانیِ وي هم دغه وجه ده چې پۀ ځوانیِ کښې د چانه هر څومره معیوب کار اوشي خلق وائي نۀ پوهیږي خو چې عمر پۀ شا شي او چا نۀ څۀ غلطي اوشي نو هر څوک ورته وائي دې عمر ته دې اوګوره او دې کار ته دې اوګوره ۔ خاکسار صېب داخبره څۀ پۀ دې ډول کوي :

نادانې پۀ ځلمیتوب کښې څۀ عېب نه دے
بد هغۀ وي چې نادان شي پۀ پیرِی کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

نن داسې وخت دے چې د چا نه د حیا طمع نۀ شې کولے سلو کښې یو کس به داسې وي چې هغوي به پۀ حیا او بې حیایۍ پوهېږي۔ نوره هغه خبره ده چې سدهوم ته شین دے۔ دحیا ، غېرت، پښتو صرف نومونه پاتې دي ځکه خو خاکسار صېب پۀ واز کومې دا وائي:

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ ټوقو ټوقو کښې

(بخت شېر اسیر ټوپۍ)

(c) ketabton.com The Digital Library

پلار پۀ نیکۀ تخلیق کار او د هغۀ شعري مجموعه

زما خیال دے چۀ زیات لیک د توراج پۀ ذات اوکړم ځکه چې کتاب ئې خو ستاسو مخې ته خور دے ۔ او هم تاسو ئې فیصله کولے شئ ۔ چې خاکسار صیب ښۀ شاعري کړې ده او کۀ نۀ؟ توراج خاکسار صیب ته دا خداد صلاحیت د خپل پلار محمد لالا خدائے بخښلي نه او بیا د هغوي د نیکۀ سید کرم اخون نه پۀ میراث کښې پاتې راروان دے۔

نیکۀ ئې هم یو ډیر نومورے شاعر وۀ ۔ او د خپلې خواؤ شا علاقې نه به تقریباً پۀ نیمه پښتونخواه کښې ئې شهرت لرلو ۔ هغه وخت چې دا فن پۀ پښو نۀ خرسیدو شوقیه او میراثي وښاوال ئې بلها شاګردان وو ۔ د هغوي وښا به ئې یادوله او د پښتو د موسیقیۍ محفلونه به ئې ښائسته کول لا تر دې دمه ئې بعضې خلقو ته چاربېتې یادې وې ۔ هغه وخت د چاربېتو مئینان ډیر وو ۔ د نیکۀ نه وروستو والد صیب محمد لالا هم لږه خو خوږه شاعري کړې وه ۔ خو هر چاته ئې پته نۀ وه ځکه چې ځان ئې شاعر

(c) ketabton.com The Digital Library

نۀ وۀ ښکاره کړے ۔البته د موسیقۍ محفلونه به ئې خوښ وو ۔ د خپل پلار نه علاوه ورته د نورو ښو ښو شاعرانو لکه نوره دین استاذ ، احمد دین طالب ، امانت اخون ، صاحبزاده غلام قادر وبناګاني ورته يادې وې۔

لکه د پلار توراج خاکسار هم ډېره زمانه ځان پټ اوساتلو ۔ ددوي د مور ورور د توراج ماما عبدالحنان روان (چې ورومبے تخلص ئې اخون وۀ) چې ډېر لوئې د نامې جامې شاعر او ډېر ښۀ عالم هم وۀ ۔او مونږ سره به د مشاعرو پۀ محفلونو کښې شاملېدو ۔ نو د هغوي پۀ وساطت مونږ ته د توراج د شاعرۍ او کمال پته اولږېده ۔ او بيا به مونږ ورو ورو چېړو ۔ اخر دا چې عبدالحنان روان صېب الله ته خوږ شو ۔ نو توراج خاکسار صېب ئې مونږ ته ملګرتيا کښې پرېښودو ۔ چې د اتمان ګدون ليکوال ملګري سرکرده غړے شو ۔ خاکسارصېب ته د مور يعني ماما خپلې د طرفه هم شاعري پۀ ميراث کښې پاتې شوه ۔ توراج خاکسار ښۀ دروند زميندار دے چې ورته ګوري نو ساده باده فقير طبع انسان دے ځان ته ځۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

وائي نۀ ـ ځکه چې مدرسه او کتاب ئې پۀ سترګو نۀ دي ليدلي ـ خو کۀ محفل ئې درسره جوړ شو نو بيا به منې چې توراج هم دا توراج دےخپله قدر مند دے هر چاته د قدر پۀ سترګه ګوري ما لا تر اوسه دومره حياناک انسان نۀ دے ليدلے ـ مېلمه دوست دے خپل او پردي ته درناوے ورکوي ـ او وائي چې ما چرې هم د مېلمه يا د مېلمنو دپاره کور کښې د روټۍ نۀ دي وئيلي چې ماسره مېلمه يا مېلمانۀ دي ـ خو چې څۀ تياره وي هغۀ د يار دپاره وي۔

پۀ اولس دوستۍ غم ښادۍ کښې دومره تېز دے ـ چې لا به درته خپل خپلوان ورور عزيز نۀ وي رارسېدلي او دا سړے به درته حاضر وي خو د خانانو نوابانو سره ئې قطعي نۀ لږي ـ چې يار دوست ئې څومره غريب وي نو ددۀ زړۀ ته قريب وي ـ توراج خاکسار صېب پۀ خپله د خپل وطن هشتنغر نه د ښۀ شته من کور فرد دے ـ اوس دا د الله وښ دے چې پېدا شوے پۀ هشتنغر کښې دے او روزي ئې ورله پۀ ټوپۍ کښې اينبې ده ـ چې زمونږ دپاره

(c) ketabton.com The Digital Library

دا د الله یو انعام دے ۔ دلته ئې هم پۀ سړیتوب کښې څۀ کمے نۀ دے راغلے ۔ څلور شپږ مزدوران ئې هر وخت د مخې اوړې را اوړې ۔ خو پۀ لیدو به ئې دا فرق اونۀ کړے شې چې مزدور کوم یو دے او مالک کوم یو ۔

خاکسار واقعي چې خاکسار دے ځکه ډېر ځیرک انسان دے چې د وختونو تودې سړې پرې ډېرې تېرې شوي دي ۔ پۀ هر رنګه محفل کښې خپل رول لوبولے شي نالوستے دے خو ددین د علومو نه زیات واقف دے ۔ پۀ هره موضوع چې ورسره خبرې کوې نو خامخا به ئې جواب کښې ژورتیا محسوسوې د دیني ټولو احکامو پابند دے عمر به ئې تقریباً 67 کاله وي ۔ خبره رانه اوږدېږي او اوږده شوه ۔ کۀ ډېرې نۀ وي چې یو دوه خبرې پۀ مخکښې پروت کتاب هم اوشي ۔

د خاکسار صبب د کتاب چاپ کول ګران کار ځکه وۀ ۔ چې هغوي کلام لیکلے چرته بیخي نۀ وۀ ۔ چې څۀ وو هغه هغوي سره سینه کښې محفوظ وو ۔ بیا به هغۀ ته خپل کلام غزل ، نظم ، رباعي چاربېته چرته د موقعې پۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

مناسبت یادېدله ـ یو یو کلام دپاره سوچ کول ؛ بیا لیکونکے پېدا کول ؛ هغۀ ته لوستل او بیا لیکل ډېر مشکل کار وۀ ـ خو ځه ملګرو له دې الله پاک ډېر خېر پۀ جولو کښې واچوي ـ چې ځان ئې ورسره اوکړوۀ ـ او دا دومره شعرونه ئې ترې نه خوندي کړل ـ د خاکسار صېب سینه خو ددې نه د ښو او زیاتو شعرونو نه ډکه ده خو د لیک مسئله ده چې کله هغۀ ته رایاد شي نو لیکونکے نۀ وي چې لیکونکے وي نو یادېږي نۀ ـ

د خاکسار صېب کلام خو ستاسو د وړاندې پروت دے کۀ زۀ ئې ډېر تعریف اوکړم نو کم دے او کۀ اوئې نۀ کړم نو نۀ ګز لرې او نۀ مېدان ـ د چا خبره نمر پۀ ګوته نۀ پټېږي ـ خاکسار صېب چې څۀ تخلیق کوي نو یو مضبوط بنیاد ئې خامخا وي نو مضبوط کار خو بې کړاوه کېږي نۀ ګنې شعرونه خو هر وخت جوړولے شي ـ د هغوي خوندي اشعار ددې مجموعې چې نوم ئې "پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم" بله د عبرت نه ډک نصیحت اموز اشعار پکښې موجود دي ـ او بیا دا چې د هغوي هر شعر

(c) ketabton.com The Digital Library

انتخاب هم دے ۔ رومانې لیک ساده باده د چاپېرچل د مثالونو نه ډک دے ۔ چې د عام تخلیق کار پۀ خوا خاطر کښې هم نۀ راځي۔

زمیندار سړے دے دکار او بې کاره بوتے ډېر ښۀ پېژني هغۀ ئې پۀ خپلو شعرونو کښې پۀ داسې ترتیب پېرلي دي ۔ چې سړے ورته حق دق حېران پاتې شي بله لویه خبره دا ده چې خاکسار صبب حق پرست ، حق ګو او حق شناس شاعردے ۔ چې کومې ګډې وډې خبرې پۀ معاشره یا پۀ دین کښې داخلې شوې دي ۔ د سوچ نه بالا تر هغې پۀ موجوده ماحول کښې یو مقام هم موندلے دے د هغې تورې ئې پۀ ډېر ښکلي انداز کښې کړے دے۔

لکه چې وائي !

لیل او نهار شمس او قمر کښې تبدیلي نۀ راځي
دریاب به څنګه موج کمۀ د قلندر پۀ خوښه

ما وې خاکسار صبب د خپل چاپېرچل نه څیزونه خپلو شعرونو کښې د ښائست دپاره ځایوي۔

(c) ketabton.com The Digital Library

ببره د دېوال نۀ شې او رنډه دال توره نۀ شې
ټال شه د ګړنګ پۀ سر هوا به درنه جوړه شي

حسن شه نغمه شه شين ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ توراج اوکړه دوا به درنه جوړه شي

يا دا چې!
اوري پرې حجر چې پۀ شجر کښې ثمر اولګي
شنډ چې شي انګور د دېوالونو پۀ سر پېټې شي

بله د مزې خبره دا ده چې خاکسار صېب د چاربېټې ازمائېلے شاعر دے پۀ زړو او نوؤ طرزونو ئې اشنا او نا اشنا ډېرې چاربېټې جوړې کړي دي .
چې پۀ دې کتاب کښې صرف نمونې شته ـ د خپل کلي پۀ يو نظم کښې ئې د کلي نقشه ډېره پۀ ښائسته ډول جوړه کړې ده ـ يو دوه بندونه ترې د پېژندګلو دپاره راخلم.

(c) ketabton.com The Digital Library

علي خان دلته زېږېدلے ، زمونږ نيکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلے ، کوي پرې خلق دعوې

پۀ ګوته نمر کله پټېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

د هشتنغر بره حصه ده ، د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاريخ هره کوڅه ده ، تېر پرې بلها مخونه

قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

نورې خبرې پۀ قرآن کښې مزه کوي ـ خو د توراج خاکسار صېب دا کتاب نصيحت آموز هم او د مينې ، وروروليۀ او د اخلاص پېغام هم دے ـ دا لږ کلامونه مې د هغوي د شاعريۀ نه د نمونه خروار پۀ حېث راخستي دي ـ او د لوستونکو پۀ وړاندې مې ايښي دي ـ نور د لوستونکو خوښه چې هغوي خاکسار صېب د کوم مقام جوګه ګڼي ـ

(c) ketabton.com The Digital Library

پۀ ډېر درناوي

ملنګ جان مندڼ

سرپرست اعلیٰ "اتمان ګدون لیکوال ملګري"

۳۰ ربیع الثاني ۱۴۴۰

بمطابق 16 نومبر 2023

(c) ketabton.com The Digital Library

"د توراج خاکسار شاعرۍ ته یو نظر"

اولسي ادب چې د یوې ټولنې د کلتور، تاریخ، تهذیب او تمدن په اصلي بڼه کښې د ښکاره کؤلو د پاره د یوې هېنداري حېثیت لري۔ دغه اولسي ادب د لیکلي ادب نه ډېر وړاندې د پېړو پېړیو راهسې راروان دے او د یوې زمانې نه بلې زمانې ته انتقالېږي خو زما پۀ خیال دا زمانه پۀ اولسي ادب کښې د تخلیق وروستۍ پېړۍ ده څکه چې اولسي تخلیق کار د تعلیم او مطالعې پرته پۀ خداداد صلاحیت سره د خپل تخلیقي قوت پۀ اساس یو داسې سوچه تخلیق د اولس مخې ته راؤړي کوم چې په ټولنیز ژوند کښې د هغۀ د ژورې مشاهدې او د کلونو کلونو د تجربې نچوړ وي او زما نۀ دے خیال چې په دې جدید دؤر کښې لۀ دې نه وروستو څوک تخلیق کار ناخوانده پاتې شي او بغېر د مطالعې خپلو جذباتو او احساساتو له د شعر ژبه ورکړي هم دا وجه ده چې زۀ خپل ځان ډېر خوش بخته ګڼم چې په یو داسې دؤر کښې د ژوند ورځې شپې سبا کؤم چې هم راته د لیکونکي ادبي

(c) ketabton.com The Digital Library

مشرانو او هم راته د اولسي ادبي مشرانو په صحبت کښې د ناستې ولاړې زمینه برابر ده په دغه ادبي مشرانو کښې یو نوم د ډېر ګران مشر اولسي شاعر توراج خاکسار کاکا هم دے د چا د شعر ژبه چې خوږه، اسانه او روانه ده څنګه چې توراج کاکا یو اېغ نېغ زمیدار سړے دے هم دغسې ئې شعر هم اېغ نېغ، ساده سُوده مګر اغیزناک دد توراج کاکا شعري مجموعه په دوه برخو مشتمله ده په اوله برخه کښې غزلې دي او په دوېمه برخه کښې چاربېتې۔ زۀ اکثر ملګرو ته دا خبره کؤم چې زما د پاره صنف هېڅ معنیٰ نۀ لري بلکې زما د توجو مرکز همېشه فن او موضوع وي اوس کۀ مونږ د پښتو عروضي نظام په نظر کښې ونیسو او د کاکا د کلامونو تنقیدي جاج واخلو نو په بعضې ځایونو کښې د سیمه ایزي لهجې په وجه فني کمزورۍ لري خو چونکه اولسي شاعر د دغه رقم عروضي نظام د اصولو نه مبرّا وي نو دغه د لهجې په وجه کۀ چرته سېلاب کم یا زیات وي نو فني کمزوري نۀ ده بلکې د لهجې هاغه سوچه والے دے کوم چې د توراج کاکا په چاپېرچل کښې مېشتۀ خلق کاروي

(c) ketabton.com The Digital Library

نو لهٰذا په دې نقطه مونږ نیوکه نۀ شو کوڵےاو پاتې شوه موضوع نو په دې کتاب کښې د توراج کاکا د هر کلام موضوع (خواه کۀ هغه د ګل ده او کۀ د بلبل ده، د دوران ده او کۀ د جانان ده) په عقیدوي روایاو او ټولنیز اقدارو داسې رنګ ده چې لوستونکي داسې محسوسیږي لکه چې د هغۀ د زړۀ خبرې ئې د شعر په چوکاټ کښې رابندې کړې وي توراج کاکا د سر تر پایه د پښتو، پت او پښتون ولی یو ژوندی نمونه ده ددې اندازه مونږ ته د هغۀ د عملي ژوند نه علاوه د هغۀ د شعرونو نه هم کېږي

شعر د اشارو ژبه ده او د غه اشارو د پاره تخلیق کار ته اکثر وختونو کښې د تراکیبو، روزمرو، متلونو او محاورو ضرورت راپېښېږي خو دغه ټول لوازمات د شعر په لنډ تنګ چوکاټ کښې په یو داسې منفرد انداز رابندؤل چې خبره مبهمه پاتې نۀ شي او لوستونکي ته په وړومبي نظر د تخلیق کار مطلب او مقصد په ډاګه شي دا ډېر لوے هنر غواړي او د دغې هنر مظاهر توراج کاکا په هر دوېم، درېم کلام کښې دومره په ښکلي انداز تکرار کړې ده چې سړے ورته ګوته په خلۀ پاتې شي مختصر دا چې د نړی په هر ګوټ کښې چې

(c) ketabton.com The Digital Library

کوم قامونه ژوند کوي نو هر قام خپل دود او دستور لري او ژوند ته د خپلې ځانګړې زاویې نه ګوري دغه وجه ده چې د هر قام په اولسي ادب کښې د هغې قام عقیدوي، سیاسي، فرهنګي، کلتوري تاریخي او اولسي ژوند ته د هغوي نظر لوستونکي ته په ډاګه کېږي کۀ چرې مونږ غواړو چې د یو مخصوص قام په اړۀ پاخۀ او کوټلي معلومات تر لاسه کړو نو باید چې د هغوي اولسي ادب ولولو ـ

دغسې د توراج کاکا تخلیقات هم د خپلې مخصوص جغرافیې دننه د تخیل په نیلي سور هاغه شهسوار دے چې نۀ د خپلې ټولنې د مذهبي روایاتو نه لاس په سر شوے دے او نۀ ئې د خپلو کلتوري او فرهنګي اقدارو د مصلحت نه کار اخستے دے او د سیمه ایز ژوند د دود دستور، سیاست، ثقافت او فطرت داسې ترجماني ئې کړې ده چې د کانې کرښې دي

سیف الاحد عاجز
سینئر نائب صدر
"اتمان ګدون لیکوال ملګري"

(c) ketabton.com The Digital Library

نظم

خپل عمل کړه برابر قرآن سره
رابطه دې ختموه شیطان سره

مال دولت متکبره کړې کوږ ګرځې
وي پښې به دې یو ځل سبحان سره

د دنیا پۀ تاوان ګټه د اخر شي
ځان بلد کړه د دنیا تاوان سره

کوم حساب چې پۀ محشر درسره کیږي
نن هغه حساب کوه د ځان سره

پۀ توبه ابو سفیان د الله دوست شو
د دنیا نه شو رخصت ایمان سره

همېشه له استغفار وایه **توراچه**
خزانې د رحم شته رحمان سره

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ لاروي ګمان د غېږ د جانان څۀ له کوې
د وخت نا اهلو ته د مینې بیان څۀ له کوې

د دنګو غرونو پۀ سر تنګې لارې خامخا وي
تۀ پرې د ښار د سړکونو ګمان څۀ له کوې

چې نۀ ئې زرګر جوړوي نۀ چرته پۀ کلي کښې شته
اوسنو پېغلو ته صفت د پېزوان څۀ له کوې

د عبرت نخښه او تاریخ شه د راتلونکي نسل
لکه د چرګ پۀ دېوالونو اذان څۀ له کوې

بس دومره بس دے چې پرې سر د نمر نه سوري ته شي
چې خاورې کېږي پۀ کفن مې تاوان څۀ له کوې

هسې اوبۀ پۀ ډانګ وهل دي څۀ ترې نۀ جوړېږي
پۀ تېر ساعت پسې **توراجه** ارمان څۀ له کوې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

باد د پسرلي د بهار اولګېد
هر بلبل د ګل پۀ رخسار اولګېد

پرخه د سبا غوټۍ غوټۍ شوله
ورځ شوه د خوبانو دربار اولګېد

پاسه کۀ دیدن کوې ګودر ته ځه
نمر د کنډاوګي پۀ چنار اولګېد

دشتو کښې شینکي څانګې خورې کړې
سر پرې د شپونکې د ګوار اولګېد

نن چې یار رټلے یمه بې ګناه
دا پۀ ما نظر کۀ ازار اولګېد

راغلل کشمیري طوطیان لړۍ لړۍ
بیا زمونږ د کلي جوار اولګېد

ووایۀ همزولو دا به څۀ کیږي
اور پۀ یارانه د **خاکسار** اولګېد

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چغه د حسرت نۀ شې ژړا به درنه جوړه شي
کرکه د چا مۀ کوه جفا به درنه جوړه شي

غَز د ادبې شه کۀ مبوه نۀ کړې نو ګور که ځان
ژبه د منصور نۀ شې سزا به درنه جوړه شي

ببره د ډبران نۀ شې او رنډه دال تورهٔ نۀ شې
ټال شه د ګړنګ پۀ سر هوا به درنه جوړه شي

تور زنه ،شنه خالونه ، ټوله مینه مینه شه
پانه د تاریخ به شې لېلا به درنه جوړه شي

زبرے د اختر شه شپه د قدر شه تبربړه مۀ
پرخه پۀ ګلونو شه مُسکا به درنه جوړه شي

---

*دال تور ه د یو بوټي نوم دے چې حکیمان ئې پۀ دوایې کښې استعمالوي۔
†دا لفظ پۀ اصل کښې انډے دے خو د قافیې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو۔

(c) ketabton.com The Digital Library

حُسن شه نغمه شه شين ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ **توراج** اوکړه دعا به درنه جوړه شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

څنګه چې سیورے بدلوي مقام د نمر پۀ خوښه
داسې مئښن هم بدلوي پل د دلبر پۀ خوښه

محمود بادشاه ایاز غلام وۀ دا جدا خبره
ګڼي بادشاه کله چلیږي د نوکر پۀ خوښه

لیل النهار ، شمس و قمر کښې تبدیلي نۀ راځي
دریاب به څنګه موج کمئ د قلندر پۀ خوښه

دا خو الله دے چې حالاتو کښې بدلون راولي
ګڼي ایسار به مازیګر وۀ د ګودر پۀ خوښه

هغه د جبل قېدي د مصر بادشاه څنګه جوړشو
بس فېصلې کېږي د لوئې غني اکبر پۀ خوښه

مخلوق کۀ خپله فېصله د تقدیر کولے شوله
یعقوب راوړے به وۀ سترګو له نظر پۀ خوښه

توراجه څوک چې د الله شي د هغۀ الله شي
ځکه ئې کړي فېصلې دي د عمر پۀ خوښه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ګنګوټان ښکلوي ګند او ګلاب نۀ
بې وقوف غلطي زده کئ او اداب نۀ

هغه چې د مکتب به ملا نۀ شي
چې سندرې وائي لولي کتاب نۀ

د غرض مینه د شوم سړي دولت دے
سود ئې خوښ وي دعاګانې ثواب نۀ

مکانونه پۀ کړو غرونو جوړېږي
چا جوړ کړي لا پۀ سر د حباب نۀ

ته پرې هغسې ګمان د جوانۍ کړې
پۀ **توراج** پیري رادرومي شباب نۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د لوپټې پلۀ ئې سوال کړي د وبختو څوکو ته
نوره مې مۀ نزدې کوه د سرو لمبو څوکو ته

د کلي کور پۀ غېږ کښې خوب کړي باشعوره خلق
څوک چې باغي شي هغه وخېژي د غرو څوکو ته

اشنا وعده اوکړي اقرار اوکړي بيا هم نۀ راځي
اوښکې بغېر د وعدې راشي د بنو څوکو ته

خوبان تړې تور اوربل له سرۀ ګلونه اوشوکوي
لپونۍ سرۀ لاسونه اچئ د ازغو څوکو ته

تورې ګورګورې لا د تورو غرو لمنې ساتي
ورخاړي اوختل پټو نه د بنګلو څوکو ته

لاړې هغه پېغلې د تورو خاورو لاندې شولې
چې به ئې سپياکې خېژولې د بلو څوکو ته

نن چې **توراج** پۀ کانو ولې چې پۀ دې مۀ راځه
سبا ئې مۀ اچو ګلونه د خزو څوکو ته

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پرخه د سبا د سرو ګلونو پۀ سر پېښې شي
کله کله مینه هم د زړونو پۀ سر پېښې شي

سر نه د مشرک ، د سروې سر ښۀ وي ټېټیږي نۀ
داسې زندګۍ د عملونو پۀ سر پېښې شي

اوري پرې حجر چې پۀ شجر کښې ثمر ولګي
شنډ چې شي انګور د دېوالونو پۀ سر پېښې شي

اؤرو دا متل چې د خزلې ځائے ډېران وي بس
خرۀ چې شي مُردار د ډېرانونو پۀ سر پېښې شي

ډېرې خلې دعا غواړي لائقې د شفا نۀ وي
راشي احمقان د محفلونو پۀ سر پېښې شي

مۀ چېړه خوبان **توراجه** هر وختې سپرلے نۀ وي
بعضې لوپټې د اوربلونو پۀ سر پېښې شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کۀ ناراض شې د تمام واړه جهانه
نۀ څۀ جوړ وي نه به جوړ شي د خفګانه

ستا کاتۀ هم پۀ بدل هم پۀ احسان دي
زۀ يربرم لۀ بدل او لۀ احسانه

پۀ ژوندون کښې چې سکون نۀ وي زندان وي
خوشحالېږي چې څوک خلاص شي د زندانه

نۀ چلېږي دا دنيا او نۀ روزګار ئې
چې زۀ کرکه کړم له تا او تۀ زما نه

پۀ هغې دولت به څۀ خوشحالي اوکړې
چې دې خلاص کړي لۀ حيا او لۀ ايمانه

بادشاهان هم فقيرانو ته سلام کړي
فېصلې دي راوريږي لۀ اسمانه

(c) ketabton.com The Digital Library

چې اسباب د پټېدو ورسره نۀ وي
څۀ به پټ شي پۀ بيديا کښې لۀ بارانه

د **توراج** خاکسار ساده خبرې
ملاوېږي بې پېسو او بې تاوانه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

امن مېرو کښې نشته ښار کښې نشته
امن پۀ کور او پۀ بازار کښې نشته

د جماعت صف کښې غلۀ دي ور کښې غلۀ دي
کومه بلا ده چې پۀ لار کښې نشته

بچو به حق غوښتو د خپله پلاره
د حق خبره اوس پۀ پلار کښې نشته

کاشتکاره شپول راپاڅي فصل دې خوري
سکون پۀ لېل او پۀ نهار کښې نشته

پۀ غل ټوپک ئې اولي شور هم نۀ کئ
امن مرغو ته پۀ چينار کښې نشته

مولوي صېب لېټ شو مقتديان ګورېږي
خپر دے ګناه پۀ انتظار کښې نشته

(c) ketabton.com The Digital Library

دو نمبرۍ باندې اوس فخر کېږي
پېسې اوربجنل کاروبار کښې نشته

پېسې ئې اوګټلې حج له پرې ځي
کرکه پۀ زړۀ د ایماندار کښې نشته

توراجه تۀ ساده ئې غلے کښېنه
ساده سړے هډو پۀ شمار کښې نشته

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زندګي هله ښائسته شي چې خوږه شي
چې ترخه شي لکه ستنه چې کړه شي

هغه ونه کۀ د باغ وي کۀ د سېوري
چې راپرېوځي اخر د اور جوګه شي

چې نۀ قد نۀ ئې قامت نه ئې ثمر وي
کوږ غوړاسکے نۀ دُرشل نۀ به برګه شي

اصل اصل وي رښتيا خبره دا ده
د رېښمو کپړه څنګه به زيګه شي

پېغلې برغ منګي اوړي خائسته پرې ښکاري
مناسب نۀ دي چې بَش ئې پۀ اوګه شي

هغه تور چې د تهمت شي پۀ چا پورې
پاکېدل ئې بيا **توراجه** پۀ جرګه شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بُوره مېښه کله پې کړي بې ونډې
خر وړے نۀ شي هر ګز د اوښ اندې[†]

تاچې غوښې له خانک راوړو مېرمنې
صبر اوکړه حلال نۀ دے لا لنډې

زوړ پېزار پۀ شان د نوي پېزار نۀ شي
کۀ هزار ځله ئې وينځې يا ګنډې

شنډې ونې نه ثمر کله پرېوځي
کۀ پۀ لخته ئې تمامه ورځ څنډې

کوم عمل چې څوک زباتي اجر ئې نۀ وي
د سکرو د اور نه نۀ ځي غرغنډې

يو مالدار ته خداے دې اوبخښه څوک نۀ وئ
کۀ پۀ قبر ورله ودروې جهنډې

نۀ د مړو سره ژوند کيږي **توراجه**
نۀ څوک مړۀ خښې پۀ سر د برنډې

[†]دا لفظ پۀ اصل کښې اندے دے خو د قافيې د مجبورۍ له وجې مو اندې کړو.

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

غل وئ غلا دپاره شپه ده سحر نۀ
د منزل دپاره لاره ده غر نۀ

پۀ ړندو سترګو ځنګل ته ښکار له مۀ ځه
چې پۀ سپين مېدان دې لګي نظر نۀ

پۀ هغې اوبو ګمان د درياب مۀ کړه
چې پکښې شګې موندے شي جوهر نۀ

قرض مال پۀ ډېر هنر وصولېدے شي
دوستانه پۀ خوږه خلۀ شي پۀ شر نۀ

د هغې عشق او مينې څۀ مطلب شو
چې مخلوق ترې نه خبر وي دلبر نۀ

زۀ **توراج** يمه صادق منافق نۀ يم
صادقانو له جنت وي سقر نۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې خوږه شي ځار شه لعل جوهر د ژبې
چې ترخه شي عجيبه خطر د ژبې

دغه ژبه د بدن لګه ټوکړه ده
ټول وجود لره کافي ضرر د ژبې

دوه هاتيان چې جنګ شروع کړي اخر خلاص شي
نۀ خلاصيږي چې شروع شي شر د ژبې

منصور وخښۀ خپلې ژبې دار ته
چې پۀ دار شو دا ئې وۀ اثر د ژبې

ښۀ سړے د هر سړي خوښ وي **توراجه**
پۀ خلوص پېدا شي سيم و زر د ژبې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ستا پۀ خندا کښې د جفا نخښه ده
زما ژړا کښې د وفا نخښه ده

دا سپک کاتۀ د رسوایۍ اسباب وي
کبر غرور خو د ګناه نخښه ده

پۀ مظلومانو باندې ظلم کول
د غرقېدو دغه صفا نخښه ده

د نېکو نېک د بدو بده برخه
د نېک عمل څومره اعلیٰ نخښه ده

تۀ چې د بل نه غواړې ناز او ادا
پۀ تا کښې کومه د ادا نخښه ده

رنځور چې وموميِ پۀ شپه کښې قرار
مخلوقه هاغه د سبا نخښه ده

توراجه ستا د خلې ساده غزلې
دا د پښتو هغه پخوا نخښه ده

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې کم عقلو سره نن ئې پۀ خندا ناست
سترګې سرې به ئې سبا له پۀ ژړا ناست

پۀ خوره زمکه کښې ګل نۀ زرغونېږي
بې وفا ته ئې پۀ طمع د وفا ناست

پۀ ګاونډ چې د کم اصلو شریک نۀ شي
سرو غرمو ته کۀ ئې خبر دے پۀ ښېدیا ناست

غم ته شا چې د بې ننګو پۀ ډاډ نۀ کړې
یک تنها به ئې پۀ طمع وار خطا ناست

چې پردي راوړي کور ته ننباسې
یوه ورځ به ئې پۀ خپل قام کښې رسوا ناست

هغه کار پۀ دنیا مۀ کوه **توراجه**
ملامته چې پۀ مینځ کښې د دنیا ناست

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تل د يار د لوري تکليفونه دي راځي راځي
يار چې پرې خوشحاله وي دردونه دي راځي راځي

مينه کۀ اسانه وے نو هر چا به کۀلے بيا
زۀ چې مينه کړم پکښې سوچونه دي راځي راځي

نشته دے پرواه زما ، د صبر پهلوان يمه
خبر دے پۀ دلو دلو غمونه دي راځي راځي

کلک شه اے زړګيه چې ونۀ چوې يار جفا کوي
ووايه پۀ جار چې افسوسونه دي راځي راځي

زۀ لکه يتيم يمه مخلوقه د ژړا عادت
رنګ پۀ رنګ د ظلم دورانونه دي راځي راځي

نوم زما **توراج** دے پۀ سر تاج د محبت لرم
ګل سره ازغي وي تهمتونه دي راځي راځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د یار جهونپړی به پۀ مانۍ د چا بدله نۀ کړم
حساب به ئې کمه د شاهانو د محله نۀ کړم

د یار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو څملمه
عاشق پۀ څۀ شوم چې ئې غوره د بخمله نۀ کړم

زړۀ مې بهلول دے پۀ لمسون د چا غولېږي کله
صادقه مینه به رسوا چرې پخپله نۀ کړم

د یار تهمت خو مشَدی زما پۀ سر پرته ده
دا مشَدی به د رقیب د خپې چپله نۀ کړم

چې د رقیب لمسه منم پکښې فائده مې څۀ ده
ځان به پۀ زور د ډېرانۀ د سر خځله نۀ کړم

کۀ نقادان مې تنقیدونه پۀ اشعارو کوي
خپله زړه جذبه به ورکه د غزله نۀ کړم

دا زۀ **توراج** څۀ له د یار سره جوړه ګرځمه
کۀ وخت پوره شو اشنا خلاص به د اجله نۀ کړم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

اور د محبت مې د زړګي پۀ دنيا بل شولو
ځکه مې د مخ رونق پۀ دې دنيا بدل شولو

خيژي اسويلي زما د خلې نه د سلګو پۀ ځائے
غم چې د حسين اشنا پرون راسره مل شولو

راغلل دا بې شماره تهمتونه شو پۀ ما دلې
هار لکه د ګلو مې پۀ غاړه مکمل شولو

پروت د يار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو يمه
چاته به ازغي ښکاري خو ماڼه بخمل شولو

زۀ د يار پۀ عشق کښې د وطن شړلے خوښ يمه
خپر کۀ د مجنون غوندې مې عمر پۀ څنګل شولو

مومي به مئين زړونه قرار زما پۀ دې غزل
هر يو سوي زړۀ لره مرهم مې دا غزل شولو

نوم زما **توراج** دے پۀ رواج د عشق پوهه شوم
سرومال ببلم اشنا ګټم پۀ رب توکل شولو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل‡

دا حياداړې سترګې ستا دي ياره
سړې ناغه داړې سترګې ستا دي ياره

تازه تازه کاتۀ اثر لري ستا
زينت حقداړې سترګې ستا دي ياره

خندنې سترګې دې کړې چاته کړې
کړې ايساړې سترګې ستا دي ياره

قرار زړګے ئې راله کۀ ناقرار
څۀ دل ازاړې سترګې ستا دي ياره

چې قاصد درشي دا رتې ئې څۀ له
جنګ ته تياړې سترګې ستا دي ياره

راشه ديدن له دې **خاکسار** راغلے
ډېرې يادګاړې سترګې ستا دي ياره

‡پۀ دې غزل کښې شوندې نۀ لګي.

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ سپين مخ دې تار پۀ تار کړه زلفان ورو ورو
پۀ يو نيم سلائي تور کړه چشمان ورو ورو

محبت صرف پۀ سوال کېدلے نۀ شي
پۀ ترتيب پکښې پکار وي تاوان ورو ورو

پۀ لمسون د غمازانو دهوکه نۀ شې
رژوه مې د غمجن زړۀ ارمان ورو ورو

معشوقه د خپل عاشق نه ګيلې نۀ کړي
خو غماز پکښې پېدا کړي خفګان ورو ورو

بې وقوف ته راز څرګند نۀ کړې **توراجه**
عاقلانو ته کړه خبر دے بيان ورو ورو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ دولت چې څوک مئین وي عزت څۀ کړي؟
پۀ عزت چې څوک مئین وي دولت څۀ کړي؟

سود پرست سړے د زیان مېدان له نۀ ځي
د قارون غوندې د خدائے پۀ رحمت څۀ کړي؟

سخاوت د بېیاګانو عادت نۀ دے
هندو ځان سیزي پۀ اور خو جنت څۀ کړي؟

محبت د ننګیالو د زړۀ مشال دے
چې بې ننګه شي هغه محبت څۀ کړي؟

لېونی پښې ابله پښې سرتور سرونه
پۀ خپل غم کښې مبتلا وي راحت څۀ کړي؟

حقیقت بیان کوې **توراجه** چاته؟
نادانان غواړي مجاز حقیقت څۀ کړي؟

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زما زړګے د وفا ډک دے بې وفا دې نۀ شي
جفا کول بې وفائي عادت زما دې نۀ شي

زۀ چې پۀ کوم محفل کښې یم هلته دې مینه وي تل
د زور او جبر د ستم وختونه را دې نۀ شي

چې پۀ رښتینې محبت وي رب دې نۀ لنډوي
صادقه مینه دې کامیابه وي رسوا دې نۀ شي

چې دوه مئېن پکښې یو ځائے شي راز د مینې کوي
د وصال شپه تر مړېدو پورې سبا دې نۀ شي

ښائست خو خدائے ورکړو غرور پرې ښکلي څۀ له کوي
پۀ غرور ناک بشر نیازبین زړونه شېدا دې نۀ شي

دیدن د سر پۀ بدله دے چې محنت وکړي څوک
هر حق پرست پۀ ځائے د حق کښې وار خطا دې نۀ شي

توراج خاکسار چې د کوم یار فرمانبرداره ګرځي
ورځ پۀ محشر کښې د هغې یاره جدا دې نۀ شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

څنګه چې باد د ګړنګونو پۀ سر نۀ اودرېږي
داسې خولې هم د خالونو پۀ سر نۀ اودرېږي

زما د خلې سلام پرې وایه خبر دے نۀ دې قبلۀ
خبر دے اوبۀ د دنګو غرونو پۀ سر نۀ اودرېږي

چې طوفانونه پرې راځي څانګې ئې زمکې له ځي
ځکه خو پرخه د ګلونو پۀ سر نۀ اودرېږي

چې به ئې کاروان راوښوۀ د سبائي نه مخکښې
هغه چرګان د دېوالونو پۀ سر نۀ اودرېږي

د پېرنګي زندان مې پېغله د وطن اوخوړه
دغه خفګان د چا د زړونو پۀ سر نۀ اودرېږي

خالقه ستا د قدرتونو لارې چا اونیوې
زمونږه اوښکې د مخونو پۀ سر نۀ اودرېږي

کاتبه ځه چې پۀ لیکلو مې بې وسه شولې
د **توراج** ژبه د شعرونو پۀ سر نۀ اودرېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ سپين مخ دې کړه خوارۀ زلفان تازه
قط پۀ قط پکښې ټومبې ګلان تازه

پۀ لنډۍ زنه دې خال د رنجو بس وۀ
لا پۀ پانو دې کړل سرۀ لبان تازه

تا چې جوړ کړو ځان زما د مرګ دپاره
پۀ کجلو دې کړل تور چشمان تازه

چې زما د قصده وخاندې رقيب ته
درنه نور مې شي پېدا خفګان تازه

تۀ زما دې سوي حال ته نظر وکړه
ګرځۀم پۀ اوښکو لوند ګرېوان تازه

دا اباد جهان به وي **توراج** به نۀ وي
خوند به درنکړي بيا بل جانان تازه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ تېر ساعت پسې وختونو هډو اونۀ ژړل
دې بې وفا میاشتو کلونو هډو اونۀ ژړل

چې پۀ ګلونو به ئې اوچې زمکې تاندې کړلې
هغې سپرلو پسې دشتونو هډو اونۀ ژړل

د سور پېزوان او سور چارګل او شنو خالونو ښائست
دؤر ئې تېر شو خو مخونو هډو اونۀ ژړل

چې به مدام د ګلو ډک وۀ اوس ئې خاورې خوراک
پۀ تور اوربل پسې ګلونو هډو اونۀ ژړل

چې ګودرونه پرې ښائسته وو یاره هغه پېغلې
خاورو له لاړې ګودرونو هډو اونۀ ژړل

غټې خلقې جګې شملې درانۀ خوارۀ مشران
پسې حجرو او محفلونو هډو اونۀ ژړل

توراجه ستا پۀ جنازه پسې به وژاړي څوک
مینې تړې ختمې شولې زړونو هډو اونۀ ژړل

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ښائست د مخ مې کمښۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم
اوربل مې ورو ورو سپینښۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

د ماشومانو لوبې ټوقې وې کنه عالمه
کله کوښۀ کله وادۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

ما وې چې ژمے دے چې اوړے شي نو سبل له به ځم
دوران مې ورو ورو تښۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

دا نن پرون وے پرون نن وے پرونۍ ورځ ښۀ وه
جانان زما نه ځاربۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

زما سندرې زما خیال او زما شوندې مسکۍ
زما ځواني د خوب لیدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

هغه **توراج** چې به ئې تخم د ګلونو غورځۀ
پرون پۀ خپله غورځښۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

جانانه ماته دې نا اشنا کړلې اشنا سترګې
سترګو دې هېرې کړې پۀ څۀ وجه زما سترګې؟

ماپسې خلې د مخلوق وازې شولې ستا پۀ وجه
تاپسې مۀ شه د مخلوق او د دنیا سترګې

د غریو نیولو سترګو رنګ پۀ خندا نۀ بدلیږي
نۀ غلطیږي د خندا او د ژړا سترګې

سترګې پۀ کوم طرف کړې کړم چاته اوګورمه
د خاورو لاندې شوې د ناز او د ادا سترګې

زما پېغام دې د مانبام ترغونۍ اوګڼله
ځکه دې واړولې قاصد ته وار خطا سترګې

بخشش کوه نۀ لګي پته د راتلونکي سبا
توراج ته برندې برندې ګوري د عقبا سترګې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

راشي دانشور چې ځي درانۀ پۀ چپه خلۀ پاڅي
ډله د کم عقلو جرګه بې رټلې نۀ پاڅي

ښار دے کۀ مېره ده خو ترخې خبرې شر له ځي
مخه چې د شر نيسي هغې پسې جرګه پاڅي

رنګ د تعصب چې پکښې وځليږي هرکله
هغه محفلونو نه اکثر د بنده زړۀ پاڅي

ستاسو ښار ته راشي کۀ زمونږه د نخترو باد
بيا به ددې ښار پېغلې بې غږه پۀ ښکالۀ پاڅي

اور دې پۀ ښائست ولږه مور دې څوکيداره شوه
پرخه به د ګل نه د دېوال پۀ سيوري څۀ پاڅي

راشه لوپټه راته لوګے کړه د نظره شوم
داسې صدقه باندې ژوندي څۀ کے چې مړۀ پاڅي

(c) ketabton.com The Digital Library

ببره د ببو د کور زمونږ پۀ کور راګوره ده
نمر زمونږ د غولي مينځ له راشي چې تيارۀ پاڅي

سر چې بره وي ښکته پۀ پښو کښې تندر نۀ لګي
سترګې هله وغړېږي مخکښې چې بانډۀ پاڅي

خوب کوې **توراچه** د اخر برخه دې ورکه شوه
تۀ جوړې فاسق شوې بزرګان پۀ نيمه شپه پاڅي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پېغلې چې پۀ کور شوې د ګودر د سېله پاتې شوې
هېر تري بانې چغ شو د اختر د سېله پاتې شوې

ناستې دي بنګلو کښې د موبائل سره مشغولې دي
ځکه د چينار، چينې ، نختر د سېله پاتې شوې

اور شو جينکو پورې د سيمې سالانه چکر
تلې د رور پۀ جنج د هشتنغر د سېله پاتې شوې

ښار د پښتنو د فېرنګي بارودو وجړقۀ
نۀ ځي قافلې د پېښور د سېله پاتې شوې

ډېره موده اوشوه پۀ نظر د هيچا نۀ راځي
زانې د کابل او د خېبر د سېله پاتې شوې

مونږ به چې تپوس کوۀ **توراچه** تۀ به نۀ وې کور
ښۀ ده چې بوډا شوې چې د غر د سېله پاتې شوې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خورې زبان وي تریخ زوزان شي پۀ پیرۍ کښې
تل محتاجه هر انسان شي پۀ پیرۍ کښې

د ځوانۍ پۀ وخت د وخت نه فائده واخله
چې خبرازه دې دوران شي پۀ پیرۍ کښې

نادانې پۀ ځلمیتوب کښې څۀ عیب نۀ دے
بد هغه وي چې نادان شي پۀ پیرۍ کښې

پۀ ځوانۍ کښې کۀ څوک هر څۀ هر څۀ اوکړي
افسوس اوکړي بیا لقمان شي پۀ پیرۍ کښې

نۀ به سپین وېښتۀ پۀ بېرته د چا تور شي
نۀ به بیا چرې څوک ځوان شي پۀ پیرۍ کښې

پۀ خپل زور قوت غرور مۀ کړه **توراجه**
هسې نۀ چې دې کار وران شي پۀ پیرۍ کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پېغمبر کړې پۀ محشر رهبر زما
شي پۀ مخکښې به اسان سفر زما

زۀ به څنګه خوشحالي او خندا اوکړم
د ګناه پېټې چې پروت پۀ سر زما

دنیا ځائے د همېشه اوسېدو نۀ دے
یو ځل رابه شي د تلو نمبر زما

ماله دغه خوشحالي پۀ محشر بس دے
چې ساقي وي پۀ کوثر دلبر زما

زۀ **توراج** پۀ قول ، فعل سادګي کړم
هر انداز الفاظ دے لعل جوهر زما

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

محفل د لېونو کښې لېونۍ خبرې کيږي
پۀ خلۀ د سېلانيانو سېلانۍ خبرې کيږي

مېلس کښې د ځوانانو بوډاګان کله ځائيږي
خفه شي بوډاګان چې د ځوانۍ خبرې کيږي

ښۀ خلۀ د غريب بنده د نېستۍ پۀ معرفت شي
غريب شي هلته چې چې د خانۍ خبرې کيږي

رونق د زمانې بدل بدل عالم بدل شو
پۀ خړو وطنو کښې پخوانۍ خبرې کيږي

قاصده ښپه نيولے شه خوږې راباندې لګي
محفل کۀ ننګے دے پرونۍ خبرې کيږي

پۀ نورو ښاريو کښې مينه مينه خندا ګانې
پۀ ملک د پښتنو د دشمنۍ خبرې کيږي

توراج وائي ګنده شوه معاشره پۀ دغه وجه
مدام چې د حسد او تربګنۍ خبرې کيږي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې غرور او تکبر د چا روزګار شي
د هغۀ مثال د ګرد او د غبار شي

ګرد غبار د هوا ګانو مخکښې زغلي
حېثیت ئې د یو نۀ څیز پۀ مقدار شي

پۀ ډنګر مینه کوه فائده به مومې
بې وفا سره دوستي خدمت د مار شي

د کم اصلو د یارۍ مثال دے داسې
لکه څوک د ګنګوټانو خدمتګار شي

چې د یار د لاسه زهر اوخوري اوڅکي
سړے هله د لقمان غوندې هوښیار شي

تجربه یو مرتبه ګڼه **توراجه**
تجربه چې د چا نۀ وي خندۀ و خار شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هوښياري او ماهري دواړه يو څيز دے
بهادري او سرزوري دواړه يو څيز دے

چې تمام عمر د بل پۀ حکم زغلي
غلامي او نوکري دواړه يو څيز دے

چې پۀ چل د ستکي اوزار تيار کړي
لوهاري او سونياري دواړه يو څيز دے

چې تاوان پکښې سره د ګناه مومي
لوفري او جواري دواړه يو څيز دے

تفاوت پۀ بعضې کار کښې دومره نۀ وي
مالياري او کاشتکاري دواړه يو څيز دے

تور به سپين کړي سپين به تور کړي پۀ لغاتو
شاعري او ګل کاري دواړه يو څيز دے

زۀ **توراج خاکسار** د نېکو خلقو يار يم
نېک کاري او خاکساري دواړه يو څيز دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خزې چې یو ځائے شي پخوانۍ خبرې ډېرې کئ
دوي د پېغلتوب او د ځوانۍ خبرې ډېرې کئ

مونږ به د فلانکي کره پۀ تال باندې ځانګل خورې
دغه لېونیانې لېونۍ خبرې ډېرې کئ

سمه تماشه وي چې وادۀ ښادۍ له لاړې شي
ستائي خپل زاړۀ سل کلنۍ خبرې ډېرې کئ

ډېره ډوډۍ وخوري بیا وئ مونږه څۀ خوړلي دي
نۀ مړیږي دوي د بې ایمانۍ خبرې ډېرې کئ

ډلې ډلې کیږي د ښادۍ د کوره ووځي چې
یو بل ته پۀ لار د شیطانۍ خبرې ډېرې کئ

دا ناقِص العقل قوم **توراچه** د چا نۀ منې
خوښ ئې وي فساد د دشمنۍ خبرې ډېرې کئ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

یو چغه یو اواز جوړ شي اکثر د پښتنو
د اور او د اوبو مثال لښکر د پښتنو

پۀ سرو سکروټو خیژي ننګیالي زمونږ د کلو
پۀ بد طرف دې تاؤ نۀ شي نظر د پښتنو

پۀ اوچو غنو ملاسته به ترې سل ځله بهتر وي
الله دې څوک وانۀ ړوي پۀ شر د پښتنو

یریږي ترې نه غر چې چرته ما ته اور کښېنۀ دي
اکثر جګړه جوړه شي پۀ غر د پښتنو

ځانونه پرې وژلي پښتنو تاریخ ګواه دے
چې چا پناه اخستې ده پۀ در د پښتنو

کۀ چاڼ کړې کائنات پۀ مخلوقاتو پسې ګرځې
پۀ مینه کښې څوک نشته برابر د پښتنو

توراج وائي جذبات د پښتنو دغسې اوکړي
د زړۀ رازونه هم اوځي بهر د پښتنو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کۀ پۀ کور ئې د سرو زرو باران اوشي
خو د بعضې کس به سترګې مړې نۀ شي

غل د غلا نه نۀ صبرېږي کۀ بادشاه وي
پاړوګان د منګرو د لاسه مړۀ شي

کۀ د سرو زرو کنډول د زهرو ډک کړې
نۀ به شات نۀ به نبات نۀ به اوبۀ شي

نغاره شي نظاره شي پۀ عالم کښې
چې د زړۀ خبره هر کله پۀ خلۀ شي

صبر ښۀ وي خو تر وسه او تر حده
اخر وخاځي چې اوښکه پۀ لېمۀ شي

د **توراج** خاکسار ساده ساده خبرې
غم ښۀ نۀ وي کۀ پۀ زړۀ کۀ پۀ کالۀ شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

څوک چې وکړي د الله پۀ قرآن کبر
لکه وکړي چې پۀ عرش او میزان کبر

کۀ پۀ ما کبر کوې جانانه خبر دے
همېشه کړي پۀ عاشقو خوبان کبر

چې هر څوک کبر کوي فخر پرې هم کړي
اخر وارېږي پۀ هغه انسان کبر

څوک به څۀ ګیله د نورو خلقو اوکړي
پۀ ګلونو چې کوي بُلبلان کبر

زۀ **توراج** همېشه دا سوال او دعا کړم
ربه وا مۀ ړے پۀ ما د ایمان کبر

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بس یو الله دے چې قائم دے همېشه پۀ یو حال
پۀ غرونو راشي د سوکړو او د اورونو زوال

د دریابونو چینې هم اوچې شي زور ئې کښینې
شمس هم رڼا تته کړي ، تت ښکاریږي ، تت شي هلال

څوک پۀ محل کښې د ربښمو پۀ بستر اودۀ وي
پۀ چا راڅاڅي راپرېوځي ګون خوړلے چوپال

د چا د کور لارې کوڅې وي پۀ ماربلو پخې
د چا د کور د پنایې نۀ وي د ختو دېوال

څوک لېونے شلېدلې غاړه ببر سر منډې وئ
څوک دانشور د زمانې کړي ورله ورکړي کمال

څوک د پُلاؤ مجمې پۀ لتو وهي مخ ترې اړئ
توراجه څوک سړه روټې غواړي د بل نه پۀ سوال

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې د سر شال ئې پۀ خالونو پرېوځي
لکه چې تندر پۀ ګلونو پرېوځي

دا پۀ بلې ئې سرۀ لاسونه ایښي
کۀ سرې لمبې پۀ دېوالونو پرېوځي

باد ئې اوربل پۀ اننګو خوروي
کۀ تور پتنګ پۀ مشالونو پرېوځي

پۀ سر ئې سپینه لوپټه رپیږي
کۀ سپینه واوره ده پۀ غرونو پرېوځي

بام ته چې ګوري ګام ته پام نۀ کوي
هغه اکثر د ګړنګونو پرېوځي

چې ننګ او پت نۀ پالي سود پسې ځي
هغه ملګري د خیالونو پرېوځي

حسن پرست زړګي برباد کړو **توراج**
اثر ئې ځکه پۀ شعرونو پرېوځي

(c) ketabton.com The Digital Library

قطعه

پۀ خپله خوښه چې شښه باران ورولے نۀ شې
وريځې ستا د کلرونو صفت څۀ له اوکړم

ما اوربدلي چې فردوس د عابدانو ځائے دے
زۀ ګنهګار طمع د هغه جنت څۀ له اوکړم

قطعه

د ګلو لخته د سبا پۀ پرخه نۀ کربيږي
څو چې پخپلو سرو غوټو باندې سمسوره نۀ وي

د تاريخ پاڼه ده د هر مشر د خلې خبره
کنډرې نۀ کيږي چې غل د چا د کوره نۀ وي

(c) ketabton.com The Digital Library

قطعه

سیورے مې پۀ کانو باندې مۀ اوله
چرته به اختر کښې درته غاړه شم

چک دې راله خال پۀ اننګې وران کړو
څۀ به وېمه مور ته چې اوس لاړه شم

قطعه

دلته د وَس خلق د خبر طرف ته ګام ناخلي
بې وسه شته خو څوک ئې خبر خبرات کښې نام ناخلي

دلته د وخت پۀ فرعونانو د چا وَس نۀ رسي
د چا چې وَس رسي هغه ترې انتقام ناخلي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د پښتونخوا د مېړنو لارې به څوک اونيسي
د دين اسلام د ننګيالو لارې به څوک اونيسي

څوک چې ځان وژني د لښکرو نه مخ نۀ اړوي
سر چې پرې ږدي د لښونو لارې به څوک اونيسي

مالک د عرش پۀ موسمونو کښې بدلون راولي
د بهارونو پسرلو لارې به څوک اونيسي

لا خو خالد بن وليد د ياده وتے نۀ دے
د دين سر تېرو د جذبو لارې به څوک اونيسي

د زمانې پۀ ابرها د زوال غږ خو اوکړئ
د ابابيلو د حملو لارې به څوک اونيسي

د جنګ بدر د تاريخ پانې لا ورکې نۀ دي
د ملائېکو د راتلو لارې به څوک اونيسي

توراجه زر به راوړي رنګ د شهداؤ وينې
د رب جليل د فېصلو لارې به څوک اونيسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هغه چې تلي هغه دې عالم ته نۀ راځي اوس
باد شوې خاورې دي ، واپس قدم ته نۀ راځي اوس

هغه شلېدلې لوپټه اوس د ګلونو شال شو
ببو پۀ سر کړو د خوارانو چم ته نۀ راځي اوس

زما د مرګ زېرے پرې اوکړئ چې خوشحاله شي يار
د خندا ډکه خلۀ زما ماتم ته نۀ راځي اوس

پۀ تېر ساعت پسې اکثر منګولې مروړي مچان
شات ئې خوراک شو د چشمانو نم ته نۀ راځي اوس

توراج پۀ خپله ګناه نۀ پوهېږي اووايه ځار
ولې دې خيال زما د زړۀ حرم ته نۀ راځي اوس

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ختم شو پۀ هر وطن عزت پۀ ټوقو ټوقو کښې
لاړو د هر چا نه شرافت پۀ ټوقو ټوقو کښې

بد ، دهوکه ، فرېب اوسنے خلق سیاست ګڼي
خور پۀ هر یو کور شو سیاست پۀ ټوقو ټوقو کښې

زور منافقت شو درغلي د هر چا خوښه ده
ختم درغلیِ کړو صداقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر شو مال دولت خو پۀ حرامو خلقو جمع کړو
پورته شو تري ځکه برکت پۀ ټوقو ټوقو کښې

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ ټوقو ټوقو کښې

څوک چې د خپل شرم او حیا عزت پرواه نۀ کړي
اوګټو هغې خلقو دولت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر ئې هسې اوري عاقلان به تري مطلب اخلي
ودې وې **توراجه** حقیقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ ګلونو کۀ خزان د ګلزار نۀ وے
بلبلان به همېشه پۀ چغار نۀ وے

معشوقو کۀ بې منته ياري کولے
عاشقانو به نيولے ربړار نۀ وے

هر عاشق به معشوقې سره پخلا وۀ
کۀ پۀ مېنځ کښې ئې رقيب **چغل** مار نۀ وے

دې رباب به بيا د خوند خبرې نۀ کړې
کۀ پۀ غېږ کښې د هوښيار استکار نۀ وے

زۀ به هره ورځ ديدن له د دلبر تلم
کۀ پۀ دام د بېلتانۀ کښې ايسار نۀ وے

ما به ولې همېشه ژړا فرياد کړو
کۀ مې سرې سترګې ليدلې د يار نۀ وے

غېږ غمازو به خندل درپورې ولې
بې وفا کۀ دې **توراڅه** دلدار نۀ وے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ډېر زما پۀ مخکښې د مخونو حال بدل شو
وینمه اکثر چې د وختونو حال بدل شو

زړونه د صادقو مینو ډک وو مینه مینه وه
اوس خو مینې نشته دے د زړونو حال بدل شو

وخت کښې د مېوو به خلق غرونو ته مېوو له تلل
سمو ته مېوې راغلې د غرونو حال بدل شو

تل به د ورخارو کتوی ګل پۀ دېوالونو وې
جوړې شوې بنګلې د دېوالونو حال بدل شو

اوس خو صحراګانې د سکون مقام ګڼلے شي
تور شو پۀ لوګو د محلونو حال بدل شو

زۀ **توراج** به ولې خفه نۀ یمه دا څۀ اوشو
شاړې شوې حجرې د محفلونو حال بدل شو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ کلي کور کښې بدنامیږي پښتنې جینکۍ
زۀ وېم چې ولې رسوا کیږي پښتنې جینکۍ

موبائل د ملک د جینکو د مرګ سبب جوړ شو
د ورور او پلار پۀ لاس قتلیږي پښتنې جینکۍ

داسې خو سپې څوک د کمر نه ښکته نۀ غورځوي
څنګ چې کمرو نه غورځیږي پښتنې جینکۍ

یا خو ئې مړه کړي یا ئې ورکه کړي د خپل کلي نه
اکثر ښارونو کښې خرڅیږي پښتنې جینکۍ

زمونږ د ملک د خونړي نظام به څۀ صفت کړم
لکه د چرګو حلالیږي پښتنې جینکۍ

دا کوم قانون دے کوم انصاف دے مظلومانو سره
چې د حصو نه محرومیږي پښتنې جینکۍ

(c) ketabton.com The Digital Library

مړے ئې ورور اوکړي او خور ورله سوره کښې ورکړي
خالقه دې له پېدا کيږي پښتنې جينکۍ؟

قاتله تۀ چې ددې کوم رب نه جنت غواړي
سبا به دې رب ته ژړيږي پښتنې جينکۍ

رب به قاضي وي د ذرې ذرې حساب به کيږي
کريم الله ته به پېش کيږي پښتنې جينکۍ

د جهالت تورې تيارې **توراچه** ورکې نۀ شوې
چې راخورېږي ترې ويرېږي پښتنې جينکۍ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خاورې خو ئې خاورې کړم خو پښې راباندې څۀ له ږدي
خلق پښې د قبر د ډبرې دپاسه نۀ کښږدي

ټول عالم پۀ اوښکو ژاړي ما پۀ وينو اوژړل
خود پۀ وينو ژاړي پۀ بې ننګو چې څوک زړۀ کښږدي

مۀ وايه چې چې شه زړۀ مې ژاړي څنګه چې شمه
هله به شم چې چې عزرائيل مې لاس پۀ خلۀ کښږدي

اوښکې مې پۀ چپه خلۀ د زړۀ رازونه وستائي
اوبهږي وڅاڅي چهاپونه پۀ لښمۀ کښږدي

زړۀ نادان مې غواړي هغه تېر وختونه تېر عمر
وتې جنازه به قدم څۀ رنګه پۀ ورۀ کښږدي

څۀ اوکړي **توراج** خپلې نېکۍ پرې تهمت پورې کړو
بې بدو بدنام شو پۀ بدنام به زړۀ څوک څۀ کښږدي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د امن زنځيرونه د ستم پۀ چړو شلېږي
چې چرته وي ګلونه هلته سرې لمبې بلېږي

د خان ساتلي سپي باندې څوک ډز کړلے نۀ شي
زمونږ د دروازو دننه هر څۀ تالا کيږي

منم چې هتکړۍ شته خو د خوارو لاس ته لګي
قانون هم دلته شته خو پۀ پېسو باندې بدلېږي

زمونږه د ملت هره کوڅه قصاب خانه شوه
بې وسه مظلومان لکه د چرګو حلالېږي

د دغې خونړي نظام به څۀ ستائېنه اوکړم
زمونږ د توپخانو ګولۍ پۀ مونږ باندې سړېږي

خالق د کائنات هم د قدرت پۀ سترګو ګوري
کاسې د کبر ډکې شوې چې کله به توئېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

پرده د سنېما ده شاته ئې سرۀ اورونه بل دي
ددې خاورې سرتور لېونې هم پۀ دې پوهېږي

د ظلم انتها ده انتها ته رسېدلې
شپېلۍ د اسرافیل خالقه کله به غږېږي

توراچه بس پۀ دغې فېصله ده نور څۀ نۀ وېم
دا وینه د پښتون ده پۀ ډالرو چې خرسېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د چا پۀ کلي کښې منګے او ګودر پاتې نۀ شو
د چا پۀ چم کښې د يادونو کنډر پاتې نۀ شو

زما پۀ کلي کښې منګے او ګودر هغسې دے
اختر راځي خو پکښې خوند د اختر پاتې نۀ شو

ذرې ذرې قطرې قطرې پۀ وينو سرۀ لاشونه
خو پښتنو نه پېښور او خېبر پاتې نۀ شو

چې د اغيار پۀ سترګو ښۀ نۀ لګي داسې ګل دے
نوم ئې کوکنار دے چې پۀ سمه او غر پاتې نۀ شو

چې پرې د يار د مخ او ګل د مخ پهچان کېدلو
پۀ هغه سترګو کښې طاقت د نظر پاتې نۀ شو

چې به ئې خفه زړونه خوشحاله کړل پۀ تشه خندا
اوس د خوبانو خلۀ کښې هغه اثر پاتې نۀ شو

(c) ketabton.com The Digital Library

آئینه خړه شوه کۀ زۀ د زوال نخښه شومه
چې پۀ وطن کښې مې د لارې رهبر پاتې نۀ شو

وائي **توراج** چې اوس به څۀ ذخیره جوړه کړمه
امن مې ورک شو څوکیدار مې د ور پاتې نۀ شو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هغه بلبل نۀ وي چې ګل وي د ګلزاره اوځي
ښکلي چې خپل کلے پربږدي د څۀ دپاره اوځي

اسمان پۀ ګټو ویشتے نۀ شي دا متل شوے دے
د بسم الله اواز به څنګه د ستاره اوځي

مالدار د هر کلي د سیمې د جرګو مشر وي
غریب سړے اکثر پۀ خپل چم کښې د شماره اوځي

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائېلي
د کار سړے چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

هرګز دولت او غربت نۀ پټېږي پته ئې لګي
د بچو پلار وي خو خالي لاس د بازاره اوځي

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کؤمه
هسې به څنګه څوک پۀ خبر صلاح د ښاره اوځي

(c) ketabton.com The Digital Library

الله د شاه او د ګدا هډو پرواه نۀ کوي
د بادشاهانو جنازې هم د درباره اوځي

ما وې چې هر امیر دې هر فقیر له مینه ورکړي
ډېرو وې نه **توراچه** دا به ملک کښې لاره اوځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

مۀ ځه پښې بربنډې د انګار او د ازغو پۀ سر
نۀ جوړيږي کلي د هوا او د اوبو پۀ سر

چرته چې غربت وي هلته ټوله مينه مينه وي
شر او شدت کيږي د جائېداد او د پېسو پۀ سر

خور اخلي پۀ زور حصه د ورور نه پۀ تانه تحصيل
ختمې ورورولۍ شولې د پولو او پټو پۀ سر

خوږ وي کلے کور خو د پېغور پۀ وجه پاتې شي
ځان پښتانۀ وژني د پېغور او د پښتو پۀ سر

کوم ځائے چې د مشر او د کشر تميز نۀ کيږي
هلته کښې مدام سرونه مات وي د وړو پۀ سر

تېر شول داسې ډېر چې ئې پۀ ډېرو ځان اوچت ګڼو
اوس ئې مرغۍ ناستې دي د قبر د خزو پۀ سر

چاسره **توراجه** چې احساس د بل د اوښکو وي
اوښکې به ئې تل داسې بهيږي د بڼو پۀ سر

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ملا نه د کرسۍ او سیاست خبرې اورمه
ربه زۀ به چا نه د عبرت خبرې اورمه

واعظ د جماعت هم پۀ ټپو سندرو سر شو
ما وې زۀ به ددۀ نه د جنت خبرې اورم

غرونه د جناتو شو ساحل د شمشتو شولو
د ښار د ښائستوو نه د نفرت خبرې اورمه

سپرلے زمونږ پۀ ډډه باندې نۀ راځي سوکړه ده
خزان خزان نعرې دي د ذلت خبرې اورمه

پرون چې ئې پۀ جام د مظلومانو وینې څښلې
هغې خلې نه به څنګه د شفقت خبرې اورمه

زمونږ پۀ خاوره راج د دهشت ګرد، سرمایه دارو
د خلو نه ئې مدام د بغاوت خبرې اورمه

توراج وائي تاریخ د لوږو تندو ژوندے شوے
د ملک پۀ هره سیمه د غربت خبرې اورمه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تېر ئې شو دوران د تېرو ښکلو منظر اوګوره
ځه کنه د خلو نه ئې څۀ خبر او خبر اوګوره

هر څۀ له زوال دے پۀ یو حال دے لایزال زما
اوچې شي چینې د دریابونو اکثر اوګوره

سوکه د غر دنګه وي خو هر څوک تري پۀ ډډه ځي
خوار عاجز امام پسې د کلي لښکر اوګوره

اور دے زورور خو سر ئې لاندې څۀ پرې باندې وي
چاته بلندي نصیب ده شمس او قمر اوګوره

کټ د جنازې پسې ژړا کیږي سندرې نۀ
اوږد دے سفر ځان له د لارې رهبر اوګوره

ویخ دې کړه ضمیر او تعصب د منځ نه لرې که
لږ خو راته یاره د احساس پۀ نظر اوګوره

شل ځله توراج خاکسار مېلمه کړه ستا پرې څۀ لګي
خوري سړه روټۍ ورله شلېدلې بستر اوګوره

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بادشاهان کۀ فقيران کۀ اميران دي
دغه واړه د عقبا پۀ لور روان دي

چې هر څوک وائي چې دا زمکه زما ده
پۀ اسمان کښې فرښتې ورپورې خاندي

هغه مال چې سبا بل ته پاتې کيږي
نن سګه ورونه پرې يو بل سره وران دي

نادانان اکثر پردي عيبونه شماري
عاقلان پۀ خپلو بدو نظر کاندي

د **توراج خاکسار** ساده ساده خبرې
دانشور د زمانې ورته حيران دي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زما پرې ستا مینه ماتیږي تصویر څۀ له وړې
د رقیبانو خوا سړیږي تصویر څۀ له وړې

سبا به دې تصویر له دلته کښې لیدو له راځې
ځواني دې ورځ پۀ ورځ زړیږي تصویر څۀ له وړې

پۀ تېر ساعت پسې ارمان کړے دے ډېرو خلقو
لکه زعفران دې رنګ زیړیږي تصویر څۀ له وړې

چې د روښۍ وږے او خوب وږے وي مورې شي اخر
د دیدن وږے نۀ مړیږي تصویر څۀ له وړې

ستا د کوڅې ورخاړي ګل شو ما ترې ولې شړې
دغه ګلونه به دوړیږي تصویر څۀ له وړې

سپوږمۍ د ببرې سر له راغله یاره راشه کنه
توراج تنها تنها ژړیږي تصویر څۀ له وړې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د لېونۍ د زنې خال شومه ښائست مې ورک شو
د زوړ زړوکي پۀ مثال شومه ښائست مې ورک شو

غربت مې اور پۀ صفتونو باندې ولګوۀ
د يو مزدور د کور دېوال شومه ښائست مې ورک شو

رنګيني شته خو زۀ هغې اړخ ته تلے نۀ شمه
بس د ډېران د ببرې ټال شومه ښائست مې ورک شو

لکه چې ونه اره کيږي يا څاروے حلال شي
داسې د وخت پۀ تېغ حلال شومه ښائست مې ورک شو

چې نۀ رکوع او نۀ سجده پکښې قبليږي د چا
زۀ هم هغه وخت د زوال شومه ښائست مې ورک شو

څنګ به مقبول شي ګداګر پۀ کائنات کښې د رب
ګوته پۀ خلۀ پۀ خپل سوال شومه ښائست مې ورک شو

ځواني خاني وه د **توراج** خو لاړه تېره شوله
اوس خړ سېلاب د پشکال شومه ښائست مې ورک شو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زلزله کلے ورانوي قبرونه نۀ ورانوي
مينه کۀ ډېره شي خو بيا هم زړونه نۀ ورانوي

پۀ ما مئښنه دروغ مۀ وايه راغلے نۀ ئې
پرخه د شپې د چا د پښو پلونه نۀ ورانوي

نرۍ پرۍ وه غونډه مونډه وه رانښکته نۀ شوه
بادِزمبور ئې د سپين مخ خالونه نۀ ورانوي

ناکام پکار وي سوچ پکار وي د افسوس نه مخکښې
ناکام د امن توان لري کورونه نۀ ورانوي

زر کۀ زاړۀ شي کۀ وراستۀ شي قيمت نۀ غورځوي
باران پرې اوري خو د ګل رنګونه نۀ ورانوي

مطلب مې دا دے ماله خپله سادګي ښه ده بس
د چا قلم دې د **توراج** لفظونه نۀ ورانوي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پوهېږم نۀ چې راته ولې خفګان لاړې نيسي
زۀ پۀ بهار پسې ځم ماته خزان لاړې نيسي

چې مې د زړۀ پۀ کور کښې کور ورکړلو ناز مې پرې کړو
د مرګ دپاره راته هغه جانان لاړې نيسي

دا يو رواج شو کۀ نظام د زمانې بدل شو
چې د نېکۍ بدل کښې بدې ياران لاړې نيسي

پخوا به ښکلو ته ساتلې خلقو لاړې کوڅې
اوس د پېسو دپاره ګوره خوبان لاړې نيسي

کلي کښې نۀ پرېږدي څوک خوب ته د الفت لېونې
څۀ اوکړي خود به د صحرا بيابان لاړې نيسي

يو حېوان بل حېوان ته نۀ نيسي **توراچه** لاړې
ټوپک پۀ لاس ولې انسان ته انسان لاړې نيسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بلبل ته ګوره خاندي ګل ته د ازغو پۀ مینځ کښې
پتنګ لمبې ښکلوي سوزي د لمبو پۀ مینځ کښې

جانانه راشه چې بانۀ درته لوګے کړمه زۀ
نن دې خندا وځلېده د اننګو پۀ مینځ کښې

هغه زړګے چې د اشنا پۀ جدایۍ خفه وي
نۀ خوشحالیږي د دنیا د تماشو پۀ مینځ کښې

ګوره صحرا ته د سرتورو لېونو ډکه ده
لېوني نۀ کوي استوګنه د بنګلو پۀ مینځ کښې

څوک ملامته ځان ګڼي نۀ، رسوائي نۀ مني
خود به مني چې ملامت شي د جرګو پۀ مینځ کښې

چاته د یار بوسه ازغي شي ښکلوے ئې نۀ شي
چا بختورو ته بوسه شي د اوګو پۀ مینځ کښې

توراجه ځان دې نابینا کړو دا پۀ تا څۀ اوشو
چې مصلحت کوې د لارو د کوڅو پۀ مینځ کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ړوند به څنګه د بينا مقام ته رسي
ګډه کله د اس ټوپ او ګام ته رسي

نصيحت نۀ وائي دې ته چې دې مړ کړو
اشارې د نصيحت ناکام ته رسي

څوک آيات مبارکه پۀ شوندو ښکل کړي
د چا شوندې د شرابو جام ته رسي

داسې ده چې څۀ کړي هغه به ربې
ډېر پۀ بدو چارو بد انجام ته رسي

نۀ اجل د چا معاف شوے نۀ به معاف شي
ازمري هم کله کله دام ته رسي

يوه شپه کۀ شي اوږده اخر سبا شي
اوږده ورځ هم عاقبت مانښام ته رسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غلۀ د بوټو او د غرونو پناه کيږي
د ورځو کټوی ګوره بام ته رسي

بيا به نۀ وے چې دا څۀ دي او دا څۀ وئ
کۀ دې ذهن د **توراج** کلام ته رسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ړاندۀ څۀ کړي ښکلاګاني مشالونه
لیوني څۀ کړي سپرلي او اخترونه

بعضې وینه د بخښنې سبب جوړ شي
بعضې وینه شي نفرت او تهمتونه

ریحان زوړ شي خو نۀ پېړ شي او نۀ خور شي
انګور پټ کړي دېوالونه ، محلونه

د اوښانو پۀ شا ډېر سپلونه کیږي
لېکن نۀ ټوکۍ ورخاړي پرې ګلونه

د خټکو غرونو شنۀ سپېلني وچ کړل
زما اوښکو دي شنۀ کړي ستا خالونه

د تیراه د بنګو پانې قیمتي شوې
زما مینې ماته جوړ کړل فسادونه

زر پۀ چپه خلۀ خپل ځان خرڅ کړي **توراڅه**
آئینه پۀ خاموشۍ ستائي مخونه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تعليم علم پېدا کئ دشمني ولې؟
ښکلي وژني د ديدن لېونې ولې؟

د خوبانو سره داسې نۀ ښائيږي
پۀ غرګو ولي سرتور لېوني ولې؟

بې وقوف د زمانې تاواني ښۀ دے
دانشور شول دا اخر تاواني ولې؟

پۀ باران باندې ګلونه زرغونيږي
زمونږ زمکه وچوي سپېلني ولې؟

توراج بې بدو بدنام شو نېک نام نۀ شو
جفاکار ئې شول ياران اوسني ولې؟

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تېره مې ځواني شوله زوال ته رسېدلے يم
حال چې د چا بد وي هغه حال ته رسېدلے يم

ټيک ده چې لا علمه يم د ښار نه لرې اوسمه
زۀ پۀ لاعلمۍ کښې خپل کمال ته رسېدلے يم

پروت يمه تنها لکه ماشوم هلال رانيسمه
ګورمه سما و ته هلال ته رسېدلے يم

دلته پۀ قيام بره د عرش پۀ فرشتو نظر
نۀ راځي چې خيال ته هغې خيال ته رسېدلے يم

يا به ديدن اوکړم يا به مړ شم پته نۀ لګي
اوس د لېونۍ د کور دېوال ته رسېدلے يم

مينه مې **توراچه** پۀ نادان زړګي غالبه شوه
ځکه د ثواب پۀ ځائے وبال ته رسېدلے يم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د ایمان او د اسلام پۀ برکت
معطر شوم د خالق پۀ معرفت

نصیحت د معلم ته محتاج نۀ یم
چې نظر کړمه پۀ ګور د ماهیت

دا د بل پۀ جنازه پسې چې درومم
ما دپاره بس دے دغه نصیحت

زۀ چې خپلو اندامونو ته نظر کړم
دا به واړه پۀ ما کاندي شهادت

چې سبا له د ثواب پۀ ځائے وبال شي
څوک به څۀ کړي د ریا پۀ عبادت

سرې سکروټې شي د اور یا جام د زهرو
بد عمل اخر سبب شي د ذلت

زۀ **توراج خاکسار** کۀ هر څومره پرهېز کړم
کړي ګفتار پۀ لاعلمۍ مې دلالت

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هغه ګودر هغه چينه هغه چينار نۀ دے
چې د وطن د جينکو ورته قطار نۀ دے

کله د ګلو کر کؤم کله ازغي شيندمه
يار پۀ صفت او غېبت دواړو ګنهګار نۀ دے

سره شوې اوسپنه پۀ شوندو عالم نۀ ښکلوي
تهمت پۀ ښکلو د اشرافو خلقو کار نۀ دے

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کؤمه
هسې څوک نۀ ووځي د ښاره هر ځائے ښار نۀ دے

دلته بدرنګ د جهان ګرځي ملغلرې اخلي
بې ماله ښکلے د خپل سيوري خريدار نۀ دے

دغه دستور دے راروان د ابتداء نۀ داسې
عاجز سړے پۀ اولسي خبرات کښې شمار نۀ دے

کۀ د مالدار د خلې غزل وۀ د ستائښې ورې وۀ
چې د **توراج** د خلې غزل دے مزېدار نۀ دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ډېر خلق عمل ته ګوري مال او رنګ ته نۀ ګوري
درومي ليوني د چا ريښمين پالنګ ته نۀ ګوري

هغه ضميرونه هغه خلې به انصاف څۀ اوکړي
ستائي بلبلان پۀ شمع وريت پتنګ ته نۀ ګوري

پېغلې د سرو زرو د کالو حسن مغروره کړې
وخت خوشحالوي د مئېنانو ننګ ته نۀ ګوري

څنګه به ساړۀ راوړي د وخت لمبه لمبه فضا
صلحه کړي د تُورو د نيتونو جنګ ته نۀ ګوري

داسې طبيبانو لره زېرے کۀ رټنه ده
هائے افسوس پۀ دې دے چې د زړونو زنګ ته نۀ ګوري

ستا **توراج** به څنګه ستا پۀ کلي کښې خوشحاله شي
ستا د کلي ښکلي ئې کلام ګلرنګ ته نۀ ګوري

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ سپين مېدان د تور اوربل د ټاله پرېوتمه
د يار د حسن وۀ کشش بدحاله پرېوتمه

کارغۀ د زرکې تلل کول خپل ترې نه ځکه هېر شو
زما ځواني لاړه د خپله چاله پرېوتمه

د کال کچه انګور د ونې بره سر ته رسي
پۀ ما پيري راله د لنډ دېواله پرېوتمه

پۀ نېک نامۍ مې سېن[§] کراماً کاتبينو اوکړو
غربت دې ورک شي د هر چا د خياله پرېوتمه

مرګيه مۀ راځه مخلوق ته لا محتاج نۀ يمه
هله راځه کۀ د خالق د سواله پرېوتمه

پۀ اشاره به کلمه د شهادت وايمه
وائي **توراج** کۀ نور د قيل وقاله پرېوتمه

[§] - اصل لفظ سائن دے انګلش کښې دستخط ته وائي اولسي لهجه کښې سېن وئېلے شوے۔

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تا چې د جفا پۀ لاسو څو واړې شلؤلے دے
ما درته هغه ګرېوان پۀ اوښکو لوند نیولے دے

ظلم پۀ مظلوم کؤل او مال پۀ چالاکۍ وهل
نن پۀ معاشره کښې هم هغه سړے ښاغلے دے

څۀ به وېمه مور ته چې اوس کور ته داسې لاړه شم
خال د اننګې مې لیوني اشنا خوړلے دے

لاس د امیرانو بادشاهانو ورته نۀ رسي
جنګ د لونګین مې پۀ سینه د یار لیدلے دے

شور دے د نخترو د بادرو هوا پرې ځي راځي
هلته زما زړۀ پاتې دے هاغه د یار کلے دے

تلل د فاسقانو فاجرانو به پرې اونۀ شي
ځکه چې صراط پۀ سرو اورونو غوړېدلے دے

څوک چې ځان ته بر وائي **توراجه** بره تلے نۀ شي
بر زما دلبر دے چې د عرش نه بره تلے دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د مینې نوم پۀ خلۀ اسان ښکاري
ماته خو پت د مینې ګران ښکاري

هغه صحرا ته هېڅوک سېل له نۀ ځي
چې پکښې ګل نۀ وي زوزان ښکاري

هر څۀ ته ګوري هر خوا مخ اړوي
عاشق ته هر څۀ کښې جانان ښکاري

مرور یار راغلے زمونږ کلي ته
د ژمي نمر دے قدردان ښکاري

متکبره رقیب غلے تېر شۀ
پۀ خوار سلام ورته تاوان ښکاري

چې پکښې رنګ د تربګنۍ ځلیږي
هاغه دے هاغه محفل وران ښکاري

توراج پۀ خپله ځان ته حشر جوړ کړو
هره لمحه ئې امتحان ښکاري

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ ښاریو کښې پۀ بنګلو کښې د ګملو ګلونه
ښکلي تري ښکاري د صحرا د کاږو ګلونه

د خوشبویۍ پکښې اثر نشته دے ستړے به شې
کۀ بویوې تمامه ورځ د پرېږو ګلونه

تورو لوګو د ښاریو لمنې اونیولې
د غرو لمنو نه چاپېره د پلو ګلونه

د ښاریو پېغلې پۀ زلفو خوشبویۍ لګوي
د کلي پېغلې پکښې ږدي د کشمالو ګلونه

زمونږ د خړو کوڅو خړ ماشومان مینه مینه
کیږي پرې سود لکه چې وي د پسرلو ګلونه

پۀ تهمت رنګه یاره راشه تماشې له سبا
د پشکال ورخاړو اوکړل پۀ بلو ګلونه

توراجه رب به پسرلے پۀ وطن راولي بیا
یار له به ور کړمه کۀ خبر وي پۀ قودو ګلونه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بیمار چې هر طبیب له ځي خبره ئې پال ته رسي
څوک چې د وخت سپېړې اوخوري نو کمال ته رسي

پۀ لوړو غرونو محلونو ګړنګونو تېر شي
چرچه د نمر هم تر مابنامه وي زوال ته رسي

د چا خبره "چې پردي راوړي نۀ خپلیږي"
مینه پرې زیان شي چې پرې ناز اوکړي جنجال ته رسي

غوړي شکرې خوري پۀ ملک کښې د خانانو لونې
بدقسمتي ده چې مچان د کونډې خال ته رسي

ګلِ صدبر هم اوچتیږي خو تر خپله حده
انګور خو نۀ دے چې به لس فُټه دېوال ته رسي

توراچه ستا غزل شبنم شو پۀ ګلونو باندې
اسم اعظم دې شي چې زړونه پرې هلال ته رسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ګوري اول مخ ته بيا طبيب کوي پۀ زړۀ نظر
نۀ پربوځي يو ځائے پۀ کعبه او مېکده نظر

ټول عمر پۀ ښکلو لکه تور چې لګېدلے دے
صبر به شي څنګه پۀ يوه توبه هغه نظر

ټال چې څومره مخکښې منډه وئ دومره پۀ وروستو ځي
پاتې د پهچانه شو د يار نشه نشه نظر

نۀ درنه څۀ غواړم نۀ حاجت پوره کوئلے شې
هسې راته ګوره کله کله لږ پۀ ښۀ نظر

ستا د بُت پرست نظر سجدې لات او منات ته دي
نۀ ګوري کعبې ته نۀ ئې سود شي پۀ کعبه نظر

والوتو شبنم د سرو ګلونو د سرونو نه
اور دے پۀ فضا کښې کنه ستا لمبه لمبه نظر

مړو ته **توراجه** سپېلني لوګے کوې ولې
بولي دې ساده خلق همېش له پۀ ساده نظر

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د شمله دار پټکي د ول خبرې هېرې شولې
د سور پېزوان او د چارګل خبرې هېرې شولې

د اخترونو ښکلاګانې حسرتونو یوړې
هر څوک پردي پالي د خپل خبرې هېرې شولې

لاړو غربت راغے دولت مینه ئې اوخوړله
د کور ګاونډ او د بدل خبرې هېرې شولې

د تنهایۍ چغې خورې شوې پۀ تمامه دنیا
اوس د اشر او د غوبل خبرې هېرې شولې

ګودرې شاړې شوې منګي مات شو موده اوشوله
پکښې د پېغلو د محفل خبرې هېرې شولې

هغه د ګټو څټو غټې حجرې خړې کوڅې
پکښې د غم ښادۍ د ټل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com The Digital Library

غټې خلقې جګې شملې د پښتنو ورکې شوې
د پښتو نورې داسې سل خبرې هېرې شولې

سترګې پۀ کوم طرف کړې کړم چاته اوګورمه
مشران مړۀ شول د متل خبرې هېرې شولې

توراچه هېر شو داسې ډېر چې د هېرولو نۀ وو
خبر دے کۀ تانه د غزل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پېغله پښتنه ده چې د چا پۀ نام ولاړه ده
کبر له زوال دے پۀ اړولي جام ولاړه ده

سحر کۀ جادو دے مینه دومره تاثیر نۀ لري
بیا پۀ انتظار کښې پۀ سکنې مابنام ولاړه ده

ورور به ئې قاتل شي پښتانۀ رسوائي نۀ قبلۀ
دا شوه د اجل مرغۍ پۀ سر د دام ولاړه ده

نۀ مني سوالونه خودداري پکښې راغلې ده
ګوته د ملا شوه پۀ الف او لام ولاړه ده

څنګه به تري مخ واړوې څنګه به انکار اوکړې
مینه د **توراج** لکه سپوږمۍ پۀ بام ولاړه ده

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بدحاله ناست ووم مازیګر وۀ چې غزل مې لیکۀ
د ژمي ورځ وه لوئې اختر وۀ چې غزل مې لیکۀ

د ژمي ورځ وه او یخ باد وۀ او باران ورېدو
زما یو زوړ څادر پۀ سر وۀ چې غزل مې لیکۀ

د قربانۍ ورځ وه زمونږه کره غوښه نۀ وه
د اوښکو ډک زما نظر وۀ چې غزل مې لیکۀ

نۀ مې پېسې پۀ جېب کښې وې نۀ مې جامې ښکلې وې
د لیونې مې حال بتر وۀ چې غزل مې لیکۀ

ما چې مانښام روتۍ خوړه نیا مې لاوند پوخ کړے
زړۀ نه مې یو الله خبر وۀ چې غزل مې لیکۀ

پلار مې پۀ جبل کښې ترۀ پۀ جبل کښې د غربت دور وۀ
ماما زما د ژوند رهبر وۀ چې غزل مې لیکۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

د هر څۀ قات وۀ خو ځواني راسره ښۀ نعمت وۀ
نۀ مې وطن نۀ مې ټبر وۀ چې غزل مې ليکۀ

توراج خاکسار پۀ جار د سترې ژوند قيصه وکړله
پۀ ډوبډو د ژمي نمر وۀ چې غزل مې ليکۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ستا خالونه ښکلاګانې ستا د ژوند دي
خو کتل دې د قانون ځنې پابند دي

شنۀ طوطیان پۀ شاهانه محل کښې ګرځي
ښاپېرک جمله شجر سره زوړند دي

د منګي خوله پۀ برغولي باندې پټه
ماشومان اودۀ پۀ غېږ یا پۀ مړوند دي

د حباب پۀ سر ګلان کرلے نۀ شي
مالیاران کۀ ئې هر څومره عقل مند دي

پرې ګواه ده د عالم او قلم ژبه
"دوه رخساره دې دوه سېب د ثمرقند دي"**

داسې قد و قامت اوس نیشته **توراجه**
چې تر **سدرُالمنتهیٰ** پورې بلند دي

** - دا طرحي کلام د رحمان بابا پۀ مصرعه لیکلے شوے دے۔

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربېتې

او

سندرې

(c) ketabton.com The Digital Library

سندره

چې لوپټه دې بدلوي رنګونه
زۀ دې پۀ ژبه اعتبار څنګه اوکړم
زما د عمر کاروان نۀ اودربږي
ستا د وعدې انتظار څنګه اوکړم

ماته یوه کړې بل ته بله جانانه داسې کوې څله
سبا به خاندي راسره وختونه
پۀ صداقت دې اقرار څنګه اوکړم

عاشقي بې نشې نشه ده مینه د اوره کمه نۀ ده
چاپېره تاؤ شو رانه سرۀ اورونه
پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم

پۀ تهمت رنګه یاره راشه زما د زړۀ پۀ حال اګاه شه
ورخاړو اوکړل پۀ بلو ګلونه
بربد پۀ سپرلي او بهار څنګه اوکړم

(c) ketabton.com The Digital Library

وطن کعبه ده مخ ترې ناوړي څوک به خبر د جانان راوړي
د کانو سخت دي د خوبانو زړونه
زۀ پرې زوربرم ازار څنګه اوکړم

پښتو مې ژبه پښتو وایم زۀ د پښتو محفلې ستایم
خوارۀ خوارۀ دي د **توراج** شعرونه
د حقیقت نه انکار څنګه اوکړم

(c) ketabton.com The Digital Library

سندره

لګي خوارۀ بادونه ، ښائسته بهار دے
شکر دے بيا دے سپرلے ، وطن ګلزار دے

ځي پۀ خندا خندا ، جونه د کوره
تازه ګلونه شوکۍ ، ربباره ګوره
جوړ د حسينو پېغلو ، اوږد قطار دے

د هرې پېغلې پۀ سر ، د ګلو شکور وينمه
د خوشحالۍ ورځې دي ، دور ئې نور وينمه
د رنګا رنګ ګلونو ، موسم تيار دے

پېغلې جوړه جوړه ځي ، پۀ لار ملګرې
پۀ سُرکو شونډو وائي ، د خوند سندرې
پۀ بيابان جوړ شوے ، مينا بازار دے

رب دي آباد لري ، چرې دې وران نۀ شي
داخل دې هيڅ کله پرې ، سپېرۀ خزان نۀ شي
خړ ګنډېرے **توراج** ته پېښور ښار دے

(c) ketabton.com The Digital Library

سندره

څوک ئې پۀ څښلو نۀ مړيږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ د کلي پۀ شان کلي پۀ پښتونخواه کښې نشته
لاري کوڅې اوبۀ ئې ښکلې ګردې فضا کښې نشته
خوا کښې ئې غټ جيندے بهيږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ پۀ کلي کښې نيستي وه خو څوک پرې نۀ وو خفه
څۀ عجيبه عزيز والي وه بل ئې نيتونه صفا
تاريخ ئې نمر غوندې ځليږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ د کلي توتان د شاتوتانو نه اوږدۀ دي
تور کړکړي اينځران د سرو املوکو نه خوږۀ دي
پرې نعمتونه راورږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

(c) ketabton.com The Digital Library

زمونږ د کلي دېوالونه دي پۀ ورځړو ښائسته
هم د ګنو غټ غټ ټلونه بوټي د جاړو ښائسته
توري مچۍ پکښې بڼېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

پۀ مانسهره به ئې ورنۀ کړم ډېر مې د کلي خوند دے
مالم جبه کالام به څۀ کړم ښۀ تري زمونږه ژوند دے
خوشحاله ژوند پکښې تېريږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ ددې جيندي مهيان کړل طبيبانو جارو
ورله راځي غټ غټ خانان د مرضونو دارو
کبل کښې ئې غوا مېښې څرېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

علي خان دلته زېږېدلے زمونږ نېکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلېرکوي پرې خلق دعوې
پۀ ګوته نمر کله پټيږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيميږي

(c) ketabton.com The Digital Library

د هشتنغر بره حصه ده د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاریخ هره کوڅه ده تېر پرې بلها مخونه
قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسیمیږي

زمونږ د کلي اخترونه د محبت نه ډک دي
دا د **توراج خاکسار** شعرونه د حقیقت نه ډک دي
ځکه د سرو پۀ نرخ بدلېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسیمیږي

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربېته

ته به وفا ګورې پۀ يار کښې
هغه به ستا د سر قصاب جوړ شي
دهوکه به اوکړي پۀ اعتبار کښې
خپله نېکي به دې عذاب جوړ شي

ته به وے دا زما د مينې يار دے
هغه به بل طرف ته ګام ايښے وي
د بې وفاؤ اکثر دغه کار دے
درته به ئې پټ د ټګۍ دام ايښے وي
پۀ اوسنو يارانو څۀ اعتبار دے
کۀ درته لاس ئې پۀ کلام ايښے وي
دهوکه ئې خېژي پۀ روزګار کښې
اصلي دلال تړې د پنجاب جوړ شي

اصلي اشنا پۀ اصلي غرونو کښې وي
پۀ ښاريو کښې څوک وفا نۀ کوي
محبت بعضې بعضې زړونو کښې وي
د محبت پۀ ځائے جفا نۀ کوي

(c) ketabton.com The Digital Library

د چا نظر پردي مالونو کښې وي
نظر پۀ لوري د عقبیٰ نۀ کوي
د سود پرستو پۀ بازار کښې
د زیان به کله انقلاب جوړ شي

د زیان عادت نۀ وۀ قارون حبیث وۀ
چې دشمني ئې د موسیٰ شوله
راج پۀ عالم کښې د ښائسته بلقیس وۀ
پۀ یو کاغذ باندې رضا شوله
هغه د مصر د بادشاه قمیص وۀ
چې د ړندو سترګو دعا شوله
چاته سکون اوشي پۀ نار کښې
د چا د سر قاتل دریاب جوړشي

د چا ارمان پۀ دې جهان پوره شي
شوندې ئې بوسه خوري د اوګیو پۀ مینځ کښې
ډبوتې پۀ موت د سلیمان پوره شي
همسا ئې ژوند کړي د وښو پۀ مینځ کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

شداد وې نن به مې ارمان پوره شي
جنت ته ځم د دروازو پۀ مینځ کښې
روح تړې نه لاړ پۀ لویه لار کښې
مکان به څنګه پۀ حباب جوړ شي

مکان به پاتې شي عقبیٰ له به ځې
مغروره نۀ شې پۀ دولت باندې
ورځ د جزا او د سزا له به ځې
یقین دې خاص کړه پۀ قیامت باندې
حساب کتاب له پاک الله له به ځې
توراجه پوئې شه حقیقت باندې
پۀ خیال قدم اړده بازار کښې
خیال به دې هله انتخاب جوړ شي

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

بې ننګه بې وفا دلبره دا مې درته سوال دے
زما نه مۀ کړه څنګ
پۀ باب د عاشقۍ کښې تهمتي شوم بد مې حال دے
یم تاپسې ملنګ

پۀ باب د عاشقۍ کښې مشهور شوم لکه قېس
پرې نۀ اوکړه باور
ستا مینه ماه جبینې شوه زما دپاره ډېس
ببلم پرې مال او سر
اوربل دې الُول ټیک پرې رنا کړي لکه ګېس
سرې شونډې دې صدبر
مزل دې د چار سالې پۀ سر کړے دې سور شال دے
نن ستا د ځوانۍ منګ

مزل مې د چار سالې راته مۀ ګوره هلکه
پۀ زړۀ به شي رنځور
زۀ یمه د محلت خپلو همزولو کښې ملکه

(c) ketabton.com The Digital Library

د څنګ نه مې شه دور
ته ئې چرته فقیر ځان له یاري اوګوره سپکه
اوس پوئې به شې ضرور
ځواني زما خاني ده نن مې دور د جمال دے
پۀ غاړه مې لونګ

ځواني به دې تالا شي بیا به ډبر اوکړې ارمان
زما پۀ شان به ژاړې
دستور دے د دنیا راځي بهار پسې حزان
پۀ سوال به هر څۀ غواړې
ګړۍ د ژوندانۀ تیاروي درله چالان
یو ځل به کډه انغاړې
د کبر نه توبه کړه اخر کبر له زوال دے
پۀ خوارو کوه ننګ

د کبر پۀ محفل کښې نۀ کښینم نۀ کبر ژنه یم
یربرم د الله نه
نه زۀ د بعضې خلقو پۀ شان یاره دروغژنه یم
ریښتینې یم پخوا نه
دا ستا پۀ جدایۍ باندې اشنا ډېره غجمنه یم

(c) ketabton.com The Digital Library

جدا ګرځې زما نه
یو ځي او بل راځي ددې دنیا د سرائے مثال دے
معافي غواړم د جنګ

یو ځي او بل راځي چې کله ده دنیا اباده
چلیږي دا روزګار
خبر دے پاک الله د پټو زړونو د مراده
څوک نۀ دي خبردار
پرته راته اوږده لاره پۀ مخکښې د عقبا ده
کوم به پرې رفتار
ددې نه کۀ مخ اړوم **توراج** وائي وبال دے
غورځېږم د ګړنګ

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

دا روغ صحت د مرګ نه مخکښې غنیمت اوګنه
دغه ژوندون پۀ دې دنیا د خدائے نعمت اوګنه

دغه ژوندون دے دې ژوندون کښې بد عادت مۀ کوه
د بدو خلقو بدکارانو حمایت مۀ کوه
سپینه جامه کښې د قرآن مخالفت مۀ کوه
توبه تائب شه خپل غلط کار دې غلط اوګنه

توبه تائب شه د ګناه پښتې پۀ سر مۀ اوړه
د تنهایۍ کور له عمل دې د خطر مۀ اوړه
ورځ د محشر له پردے حق پۀ هیڅ هنر مۀ اوړه
بیا به خفه ئې دا کلام مې نصیحت اوګنه

بیا به خفه ئې د خفګانه څۀ جوړېږي به نه
سوال به کوې خو د الله در کښې قبلېږي به نه
د جهنم ملَک پۀ تا باندې ترسېږي به نه
د ځانه نۀ وېم دا خبره حقیقت اوګنه

(c) ketabton.com The Digital Library

د ځان نه نۀ وېم د الله کلام ګواه دے پۀ دې
کۀ خېر او شر راځي بس وایه رب رضا دے پۀ دې
ورځ د محشر حقه ده جخت یقین زما دے پۀ دې
پۀ ژوندانۀ باندې ځان مړے د عبرت اوګنه

پۀ ژوندانۀ الله رضا کړه د خپل ځانه وروره
رابطه کټ که مکمله د شېطانه وروره
د سفر لاره به دې مخکښې شي اسانه وروره
قرآن د خېر کتاب دے دې کښې خپل عزت اوګنه

قرآن راواخله چې خبر شې د حالاتو نه تۀ
د زمانې د مخکښې وروستو واقعاتو نه تۀ
وائي **توراج** اوساته ځان د شرکیاتو نه تۀ
مرګ ته نزدې شوې رانزدې ورځ د قیامت اوګنه

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربېته

مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه
اوګوره طبيبه چې د څۀ سره به بنۀ شمه

اوګوره طبيبه زما لاس چې پۀ ما څۀ اوشو
پروت يمه بې تابه تاب مې نشته دے کړېږمه
زۀ چې يار ته ژاړم راته اوخاندي چې بنۀ اوشو
پاڼه د لاله شوم پۀ نري شمال دوړېږمه
کوډې منترونه تعويذونه مې پۀ زړۀ اوشو
زۀ لکه بې مورہ ماشوم يار پسې ژړېږمه
ماته خپلې مينې د يار مينه محترمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

نشته دے څنګل د اشنا څۀ باندې اودۀ شمه
اوګوره طبيبه چې د څۀ سره به بنۀ شمه

(c) ketabton.com The Digital Library

نشته دے ربڼار چې مې د يار پۀ حال خبر کړي نن
تلے نۀ شم پۀ خپله بڼلتانۀ بند کړې لارې دي
څوک به سوال جواب زما د خلې اشنا له ورکړي نن
خوب کښې مې ليدلي لڼونې سترګې خمارې دي
اوښکې به مې اوچې څوک د مينې پۀ څادر کړي نن
سترګې ميرات مړې مې د زړۀ نه وفاداري دي
پټو مشورو مې د زړګي راوڼښه طمع کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

ژاړمه پۀ سترګو خو پۀ خوله وئڼلے نۀ شمه
اوګوره طبيبه چې د څۀ سره به ښۀ شمه

ژاړمه مدام لکه غلام دغه مې حال دے
حال چې د چا بد وي آ به څۀ پۀ ژوند خوشحاله شي
زړۀ مې پۀ چاړۀ د بڼلتانۀ پۀ لاس حلال دے
لعل جوهر دې ځار د يار د حسن د جماله شي
يو ساعت بغېر د ياره هر عاشق ته کال دے
کال څۀ وي عالمه چې پرې اوړد لا د کاله شي

(c) ketabton.com The Digital Library

یم پۀ انتظار کۀ چا هوښیار خبره سمه کړه
مخکښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

وینم چې رقیب لکه غریب خوله خوله شمه
اوګوره طبیبه چې د څۀ سره به ښۀ شمه

وینم چې غمونه د عقبٰی راته پۀ غاړه دي
ټول عمر مې تېر شو د دنیا پۀ اداګانو کښې
شپې د بېلتانۀ زما پۀ شاړه پۀ ویجاړه دي
چرته به څوک وي چې به مې یاد کړي دعاګانو کښې
حشر او صراط راته پراتۀ پۀ مخکښې دواړه دي
رب د کائنات مې دې حساب کړي عابدانو کښې
طمع مې توراج وائي چې قطع د عالمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

غم د اخرت ته د حسرت ګوته پۀ خلۀ شمه
اوګوره طبیبه چې د څۀ سره به ښۀ شمه

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

کۀ دې پۀ توره شپه د سپینې خلې خبر راغے
زۀ به پۀ توره شپه نعرې کړم چې اختر راغے

زۀ به سر زبرے ورکؤم لحاظ منمه اشنا
دغه احسان به د ربیار پۀ ځان ورمه اشنا
پۀ انتظار دې د راتلو لارې څارمه اشنا
د محبت مې پۀ دماغو کښې اثر راغے

د محبت پۀ ملک کښې کیږي صفتونه زما
پۀ چغو سر دي د مئین زړۀ پرهرونه زما
د غم زده سترګو نه ځي اوښکې رودونه زما
د پت اواز د جام د حوض کوثر راغے

د پت اواز غماز د ناز پۀ ساز چیړلے نۀ دے
عاشق پۀ مینه چا د کلي نه شړلے نۀ دے
سائل د سپینې خلې پۀ سوال خوبان رټلے نۀ دے
د یار لمن باندې د ړوند اشنا نظر راغے

(c) ketabton.com The Digital Library

د يار بوسه ئې ښکلۀله جنتي شو خلقه
چې انتظار ئې د ديدار کړو قيمتي شو خلقه
د شاه غلام د شاه پۀ کور کښې تهمتي شو خلقه
پۀ ښار د مصر سلطنت د پېغمبر راغے

پۀ ښار غوغا شوه چې پۀ اور کښې به سبا سوزي
خليل د رب به پۀ لمبو کښې يک تنها سوزي
نمرود وئېل چې به ئې هډونه خامخا سوزي
براه راست اور له خبر د رب اکبر راغے

اور شو ګلزار لکه فردوس کښې چې خليل پروت وي
پۀ هر يو کار کښې ناز او راز د رب جليل پروت وي
توراجه څوک چې پۀ اسره کښې د وکيل پروت وي
امداد ئې کيږي خامخا دا مې باور راغے

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

لېونۍ د ډېره خیاله پۀ مخ خال ږدي
ژوند خراب به کړي د ښکلو عاشقانو
د رنځور پۀ شانې هر قدم پۀ فال ږدي
فال به مات کړي چې شي مشره د خوبانو

لېونۍ چې شي روانه زړۀ مې رپي
لکه رپي چې مانۍ پۀ زلزله کښې
څنګه مخکښې چې امام وي وروستو صف ئي
داسې صف د سوېلو ئې پۀ بنګله کښې
اور چې بل شي معمولي مثال ئې تپ ئي
تپ د هجر مې عنوان شو پۀ ډوله کښې
سرې منګولې شاه دپاسه پۀ دېوال ږدي
پۀ دېوال ئې رنځي د سرو لبانو

سرې منګلې د بلبلې پۀ اترنګو
پۀ اترنګو باندې سود کوي د شاتو
سپینه غاړه ئې کړه ډکه د لونګو
د لونګو سره مینه د بناتو
پۀ محفل کښې مسته ناسته د ګړنګو

(c) ketabton.com The Digital Library

د ګړنګو حوا له تلل پۀ ننواتو
عاشقان ورته ډالۍ د سر او مال ږدي
مال پۀ لتو وهي لونه د شاهانو

عاشقان پۀ یار د سر او ماله تېر وي
نۀ تېرېږي ئې طعام بغېر د یاره
عاشق هغه وي چې سود او زیان ئې هېر وي
هېر هغه شي چې شي پاتې د روزګاره
محبت چې ئې د زړۀ ځني چاپېر وي
چاپېر نۀ ګوري چې څۀ دي ما دپاره
پۀ پولو بربندې پښې لکه د ډال ږدي
ډال پۀ لاس کښې وي اکثر د بهادرانو

پۀ پولو[++] چې څوک ورخېژي زړۀ ئې سوي
سوي زړۀ لره پکار نعم البدل وي
د طبیب سره علاج د بعض نۀ وي
نۀ وي ځکه چې دا وجه د عمل وي

[++]- دغنو شپول

(c) ketabton.com The Digital Library

لکه نډه‡ چې سینه د امي روي
داسې روي خون د زړۀ چې یار ترې ببل وي
ماشومان د ناز لاسونه پۀ هلال ږدي
هلال نۀ راځي پۀ لاس د ماشومانو

ماشومان پۀ لاسو نمر سپوږمۍ رانیسي
هم رانیسي سرې سکروټکې د سور اور
کۀ فوجونه د دارا او د بلقیس ئي
د بلقیس نه هم شو پاتې کلے کور
کوچ به اوکړي کۀ د ټول جهان رئیس ئي
هم رئیس به شي **توراجه** خاک د ګور
شاعران د ژوند پۀ هر اړخ مثال ږدي
د مثال ډکه وښا د شاعرانو

‡- ماشوم ته وائي احمد دین طالب هم خپلو چاربټو کښې دا لفظ ډېر استعمال کړے دے .

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربېته

تا راته کتلي ځکه ما درته کتلي دي
تا اول خندلي روستو ما درته خندلي دي
تا پۀ دغه سپينه خلۀ اقرار د محبت اوکړو
ما درته اقرار د خپل زړګي د صداقت اوکړو
پت به درسره پالم کۀ تا راسره پت اوکړو
ولې دې ليلیٰ پۀ خمارو سترګو ژړلي دي

ولې ځې پۀ څنګ ، نۀ کوې ننګ پۀ ما بيمار کنه
مينې دې ستي کړمه پتنګ پۀ سور انګار کنه
ناست ئې پۀ پالنګ لکه د ناوې پۀ مقدار کنه
زلفې دې زېلۍ پۀ مخ د کورو غوړېدلي دي

زلفې دې اوږدې لکه قودې چې د لونګو وي
کوکې دې سرخي که لکه سرې چې پۀ اترنګو وي
پرېوځي د ګړنګه څوک مئېن چې پۀ ګړنګو وي
سيال ښائي د سياله سره دا مې اوږدلي دي

(c) ketabton.com The Digital Library

سیال چې شي د سیاله سره سره غنچه د ګلو شي
سترګې هله ښکلې شي چې سترې پۀ ژړلو شي
کمه به لا څنګه ګلدسته پۀ بویۀلو شي
پتې چا غونچې د بوراګانو نه ساتلي دي

پتې سترګې ګرځم د ګونګي پۀ شان عالمه زۀ
کم پۀ عشق کښې نۀ یم د درخو او د ادمه زۀ
نوم زما **توراج** دے د اشنا د غمه مرمه زۀ
ځکه مې مصرعې د عاشقۍ پۀ باب لیکلي دي

(c) ketabton.com The Digital Library

پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم

مصنف : عبدالجبار سهل

(c) ketabton.com The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم	:	پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم
لیکوالان	:	عبدالجبار سهل
کمپوزر	:	قاسم ساګر
کره کتنه	:	تصور مانېروال
شمېره	:	200
بېعه	:	300روپۍ
چاپ کال	:	2023ء
چاپ ځای	:	سیّد کمپوزنګ سنټر ټوپئ (0315-9887887)

(c) ketabton.com The Digital Library

سپېځلے او ښاغلے سړے

څۀ ورځې مخکښې راله ډېر ګران او خوږ مشر عبدالجبار سهل صېب خپله ناچاپه شاعري چې کمپوز شوې وه چې د قام قلم دفتر کښې راکړه وئېل ئې چې دې کښې اصلاح وکړه او خپل لیک پرې وکړه ۔ شاعري مې ترې واخستله څۀ ورځې مې واغستلې خو ټوله شاعري مې وکتله څۀ بعضې د وزن ، بحر کمے بېشے پکښې وۀ خو نوره پۀ مجموعي توګه ډېره ښۀ وه د خپلو احساساتو بې ساخته ترجماني وه ۔ عبدالجبار سهل صېب ډېر سپېځلے ؛ ډېر مخلص او زړۀ سواندے انسان دے ؛ یو مخیز دے ۔ پۀ ډېرو نۀ پوهیږي خو صرف پۀ دې پوهېږي چې زما دې ملګري خوشحاله وي ۔ د کتاب د چاپ اراده ئې کړې ده او دا پۀ حقیقت کښې د خوشحالۍ خبره وي چې د شاعر شاعري د هغۀ پۀ ژوندوني چاپ شي ۔ عبدالجبار سهل هم دا خواهش ظاهر کړے دے ۔ او الله دې وکړي چې دا خواهش ئې تکمیل ته اورسي ۔ د قام قلم پۀ ملګرو ډېر د زړۀ نه مئنې دے ۔ ماته ئې وئېل چې دا خواهش مې دے

(c) ketabton.com The Digital Library

چې د کتاب مخکتنه د قام قلم د سیوري لاندې اوشي ـ د قام قلم اجلاس له پۀ کمزوري وجود راځي خو دا ئې د مینې انتها ده ـ زړۀ ئې ځوان دے د سړي پرې کله کله د پروفېسر انور علي جان صېب مینه ماته شي ـ هغۀ پۀ غوږونو لږ کمزورے دے مشین ئې پۀ جېب کښې وي او سهل صېب هم د مشین نه بغېر نیمګړے وي ـ دواړه ډېر خواږۀ مشران دي ـ ما د سهل صېب شاعري ټکي پۀ ټکي اوکتله بعضې شعرونو کښې ئې ګراني قافیې هم راوړي دي ـ چې پوهېدل پرې علم غواړي او بعضې شعرونه ئې د سهل ممتنع غوره نمونې دي ـ پۀ ساده او اسانو ټکو کښې ئې ډېرې د کار خبرې کړي دي ـ شاعرۍ کښې ئې مختلف صنفونه راوړي دي ـ چې پۀ هغې کښې غزل نظمونه او چاربېتې دي ـ شاعري ئې د عصري حالاتو ترجماني کوي ـ چې حالات څنګه وي نو شاعر هم هغه شان شاعري اولس له ورکوي ـ کۀ یو خوا پرې د معاشرې د اولسونو اصلاح کېږي نو بل خوا پرې د شاعر کهیتارسس هم اوشي ـ عبدالجبار سهل صېب د حالاتو ترجمانه شاعري کړې ده شاعرۍ کښې ئې کۀ یو خوا

(c) ketabton.com The Digital Library

وعظ او نصیحت شوے دے ۔ نو بل خوا ئې پکښې رومانیت هم ځائے پۀ ځائے ښکاره کړے دے ۔ د اکثرو پوهانو دا خیال هم دے چې د شاعرې انعکاس هم د رومانیت نه کیږي ۔ او پۀ شاعرۍ کښې چې رومانیت نۀ وي ۔ نو لکه بې مالګې طعام ۔ ځکه خو مې بې ساخته دا شعر خولې له راغلو :

خدایه د مینې کور اباد مې لرې
بس دے د جنګ خبرې ډبرې اوشوې

عبدالجبار سهل هم خپل رالړزېدلي احساسات سندرې کړې دي ۔ او پۀ اولس ئې وښلې دي الله دې وکړي چې د عبدالجبار سهل دا شاعري د اولسونو پۀ زړونو باندې د پهې کار اوکړي ۔ پۀ اخېره کښې به دا دعا وکړم ۔ چې الله دې ددوي مشرانو سیورے زمونږ پۀ سرونو لري ۔ آمین

پۀ ډېره مینه
تصور مانېروال
لېکچرار پښتو څانګه
ګورنمنټ پوسټ ګریجوېټ کالج صوابی۔

(c) ketabton.com The Digital Library

د سهل شاعرۍ ته یوه کتنه

عبدالجبار سهل چې دا وخت د شپږو اویاؤ کلونو عمر ته رسېدلے دے ۔ ۱۹۴۶ ء د خپل زېږون نېټه یادوي ۔ لاهور کښې ئې لسم جماعت پاس کړے دے ۔ د فوځ د نوکرۍ نه د پنشني کېدو نه وروسته ئې د عمر زیاته برخه دوبۍ اماراتو کښې تېره کړې ده ۔ د هلکوالۍ نه شعر و ادب سره اړیکې لري ۔ ښکلې ښکلې رباعیاني لیکي ۔ ډېرې چاربېتې ورسره خوندي پرتې دي ۔ اوس ئې اراده کړې ده چې توراج خاکسار سره یو ځائے پۀ شریکه د شاعرۍ کتاب چاپ کړي ۔ عمر چې څومره زیاتیږي نو تجربه او مشاهده نوره نوره زیاتېږي ۔ اولسي شاعري د عوامو د مزاج مطابق وي ۔ هیڅ قسمه څۀ ګنجلکې فلسفې پکښې نۀ بیانېږي ۔ د اولس زړونو ته براه راست اپیل کوي دغه شاعري عوام ډېره خوښوي ۔ بلکې د اولس پۀ زړۀ پوري شاعري ورته وئېلے شي ۔ سهل بابا د قام قلم صوابۍ یو تکړه او فعال ممبر دے ۔ د ټولنې هر اجلاس دپاره حاضر وي ۔ ددوي اولسي شاعري او ددوي ساده مزاج ددې خبرې غمازي کوي چې ددوي شاعرۍ کښې د موصوف سپېڅلے شخصیت څرګند برېښي ۔ الله تعالیٰ دې وکړي چې د بابا شاعري د لوستونکیو د مزاج

(c) ketabton.com The Digital Library

مطابق وي او لوستونکي سهل بابا پۀ داد او تحسين ونمانځي.

داکټر اطهر شاه تکور
ګورنمنټ ډګري کالج طوطالی بونېر
دسمبر ۲۰۲۳ء

(c) ketabton.com The Digital Library

قطعه

نۀ لېونے يم نۀ مې بنګ څښلي چې نۀ پوهېږم
د سرو لمبو د غرغرو مخې له څۀ له ورشم

زما ياران پۀ دې ګواه شو چې بوډا شو **سهل**
نور د دنيا د ننداړو مخې له څۀ له ورشم

(c) ketabton.com The Digital Library

"د عبدالجبار سهل صېب فن او شخصیت"

اجتماعي شعور همېشه پۀ لاشعوري طور د ادب نه متاثره کيږي ځکه خو د يو قام قامي وحدت د ادب نه بغېر نيمګړے نيمه خوا وي۔ تر کومې چې د يو قام ادب پرمختګ نۀ وي کړے تر هغې قام هم يو قدم مخکښې نۀ شي تلے۔ ځکه چې قام پۀ ژبه قام وي او د ژبې نه بغېر يو قام او د قام ادب ژوندے نۀ شي پاتې کېدے۔ پۀ شلمه پېړۍ کښې پښتو ادب هم پوره وده کړې ده خو پښتو له چې کوم مقام پکار وۀ تر هغې ډېره وروستو پاتې ده۔ وجه ئې پښتو ژبې سره د سرکار د مېړې مور سلوک او د پښتون قام د خپلې ژبې نه بې غوري ده۔ صرف پښتانۀ شاعران ليکوالان دي چې پۀ خپل مخ سر د خپلې مورنۍ ژبې پښتو پالنه او سر څنه کوي۔

پښتانۀ ليکوالان شاعران د خپلو ماشومانو د خلې نه نورۍ شوکوي او د خپلې مزدورۍ پۀ پېسو د پښتو کتابونه چاپ کوي پروګرامونه مشاعرې کوي۔

داسې ننګيالو ليکوالو ملګرو کښې عبدالجبار سهل صېب هم دے۔ چې پۀ تېر عمر او ناجوړه وجود د پښتو هر پروګرام ته ځان رسوي ؛ شاعري کوي ؛ د خپلو شاعرانو تپوس پښتنه کوي۔ جبار لالا يو درونډ پښتون

(c) ketabton.com The Digital Library

دے ډېر مېلمه دوست د غم ښادۍ سړے دے ۔ تر خپله وسه د بې وسه شاعرانو ملګرو مرسته هم کوي او د پښتو ژبې د پالنې او روزنې دپاره خپله برخه کار ښۀ پۀ راستۍ تر سره کوي۔

جبار لالا 1946ء کښې پۀ ټوپۍ کلي کښې زېږېدلے دے اتمه پورې سبق ئې خپل کلي ټوپۍ کښې حاصل کړے دے ۔ اوولسم جماعت امتحان ئې پۀ لوئې لاهور کښې پاس کړے دے۔

شاعري ئې د پينځلس شپاړسو کالو پۀ عمر کښې شروع کړې ده ۔ جبار لالا وائي چې پۀ 1960ء کښې چې کومه کشتۍ ډوبه شوې وه نو پۀ دغه حادثه ما پۀ اول ځل دا چاربېته ليکلې وه۔

ببړۍ وه د کهبل شوه ډوبه پۀ درياب
نن ټول عالم ژړېږي ورپسې کوي ارمان
پۀ ورځې د طوفان

جبار لالا د ژوند زياته برخه اول پۀ پاک فوج کښې او بيا پۀ متحده عرب اماراتو کښې تېره کړې ده پۀ دې وجه ورته پۀ ادبي غونډو او استاذانو سره د ناستې او زدکړې موقع نۀ ده تر لاسه شوې او د خپل کلام اصلاح ئې هم د

(c) ketabton.com The Digital Library

چا استاذ شاعر نه نۀ ده کړې۔ جبار لالا اولسي شاعر دے ۔ پۀ کلام کښې ئې چاربېتې ، غزلې ، رباعیاني ، شاملې دي ۔ د اتمان ګدون بلکه د صوابې پۀ شاعرانو ئې یو اوږد نظم لیکلے دے چې د صوابې د اکثرو کلو د مړو او هم عصرو شاعرانو ذکر ئې پکښې کړے دے ۔ جبار لالا پۀ خپلو شعرونو کښې د خپلو خیالاتو او او جذباتو اظهار ښۀ پۀ ډاډ کړے دے ۔ شاعرې کښې ئې عشق ، محبت ، هجران ، بېلتون ، پند و نصیحت ، او اسلام سره سره د مینې موضوعات بیان کړي دي۔

جبار لالا د خپلې شاعرې پۀ باره کښې وائي!

د ردیف او قافیې نه خبر نۀ یم
څۀ پۀ وزن او سجعې برابر نۀ یم

دانشور کۀ تنقید کاندي حق جانب دي
دومره زۀ د شعرونو ماهر نۀ یم

فقط ذوق یم پۀ لیکلو مجبور کړے
خپله لیکم د سرقې شاعر نۀ یم

(c) ketabton.com The Digital Library

د جبار لالا ځنې رباعیاني ډېرې مزېداري لیکلي دي پۀ خپلو رباعیانو کښې ئې ډېر د رنګین خیالاتو اظهار پۀ ښکلو ټکو کړے دے ۔ د رباعیانو دا شعرونه ئې پۀ فن پوره د خوند او سوز او ساز نه ډک دي۔

کار خپر دے پکښې لویه مرتبه ده
کۀ یتیم پۀ سر دې کښښود د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نۀ شي
چې به راکاندي پۀ وخت د مصیبت لاس

دا مې واورئ فائده نۀ وي یارانو کښې
لکه نۀ وي چې فائده عبس خوارو کښې

د نمر مخو له محفله لرې ګرځه
ګېر چې نۀ شي نور د مینې زولنو کښې

تر مطلبه یاراني دي شومه پوهه
بې مطلبه یاران نشته پۀ دهر کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

مال دولت چې نۀ لري عبدالجباره
وي کمزورے به د هر چا پۀ نظر کښې

جبار لالا پۀ عشق کښې د ښېلتانۀ د ناسازو او د معشوقو د جفا متعلق څۀ داسې اظهار کوي۔

ښېلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د دیدن لارې دې ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

اوس راځئ چې د جبار لالا د یو غزل د شعرونو نه خوندونه واخلو چې د مینې محبت آئینه دار غزل دے۔

ښکلیه تا کۀ پۀ مسکي نظر کتلے نۀ وے
ما به زړګے پۀ یو نظر باندې بائېللے نۀ وے

کۀ د خوبانو دیدنونه پۀ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پۀ سرو لمبو باندې سېزلے نۀ وے

(c) ketabton.com The Digital Library

کۀ مینه نۀ وے محبت نۀ وے دا خیال به نۀ وۀ
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلے نۀ وے

عالمان وائي چې عشق مجازي د عشق حقیقي اولنۍ پوړۍ ده .او ډېر عاشقان د مجاز پۀ لار حقیقت ته رسېدلي دي. جبار لالا هم چې د ښکلو پۀ ناپائېدار حسن او جفاګانو پوهه شوے دے نو د حقیقت پۀ لار روان شوےد ے لکه چې وائي:

چې پۀ ذکر اموخته د رب غفار شوم
هیله زۀ پۀ سکون باندې بې سیار شوم

کۀ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پۀ وار باندې د دوارو توبه ګار شوم

اکثر زمونږ مشران شاعران چې ددنیا نه سترګې پټې کړي نو ورسره ددوئ شعر و شاعري هم دفن شي . خو جبار لالا پۀ دې حقله خوش قسمته وۀ . الله ورله ډېرقابل او تابعدار بچي عبدالرب ، حامد رحمان ، خالد رحمان ، محبوب رحمان ، ورکړي دي . بیا پۀ خصوصي توګه د محبوب رحمان او د خالد رحمان دا خواهش وۀ چې

(c) ketabton.com The Digital Library

زمونږ د محترم والد صېب دا کتاب ددوي پۀ ژوند چاپ شي ـ هيله لرم چې پښتانۀ به د عبدالجبار لالا او توراج خاکسار صېب ددې خوندورې اولسي شاعرۍ قدر اوکړي چې د پښتو جولۍ کښې ئې حصه واچوله۔

علي زر خان علي
ستر سېکتر "ملګري ليکوالان ضلع صوابۍ"

(c) ketabton.com The Digital Library

حمد

بې د ستنو دے قائم آسمان د رب
پۀ قدرت سره آباد جهان د رب

چې الله پۀ څۀ رضا وي هغه کيږي
پۀ ربښتياو سره اوچت دے شان د رب

چې معمور پۀ کليمه د الاالله شول
مومنان دې کړي ادا احسان د رب

کافران او مشرکان ټول پۀ ژړا شي
پۀ جنت چې شي داخل نبيان د رب

ته به وموږ جنت **عبدالجباره**
کۀ دې اومنو پوره فرمان د رب

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بې نقابه حقيقت له چې سرشار شي
د بې عيبه صداقت پۀ نېغه لار شي

زۀ به څنګه خوشحالي او خندا وکړم
چې پۀ لار د اخرت زما رفتار شي

تۀ چې نۀ غواړې هغه نۀ کيږي خدايه
تۀ چې غواړې هغه کيږي ستا اختيار شي

تۀ خالق ئې تۀ مالک ئې پاکه ربه
د قدرت نه دې مخلوق واړه ناچار شي

ربه دا به دې پۀ ما مهرباني وي
چې د سهل تور لحد دارالقرار شي

د ټوپۍ **عبدالجباره** نېک بختي ده
چې د ګوتو پۀ بندونو الله شمار شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

مُتحير دي پۀ تا واړه کائنات
لوئي احسان دے پۀ دنيا دې د حيات

د يوسف ع حسن جلوه ده ستا د حسن
د نمرود کسرىٰ غرور دې کړلو مات

صدى تېرې تر حشره به شي تېرې
همسري به دې څوک اونۀ کړي د ذات

محکومات دې حاکمان کړل پۀ هر لوري
سر دې خم کړو د عزىٰ لات ومنات

ستا تخليق خلق عظيم باندې دے شوے
لوئي يو بحر بيکراں د کرامات

معجزه دې د قرآن دنيا ته پېش کړه
منسوخ شو پرې انجيل ، زبور ، تورات

(c) ketabton.com The Digital Library

ستا مقام د ادراک فهم نه بالا دے
شمار دې نشته پۀ دنیا د احسانات

ډېر باغیان دې د الله سره پۀ خلا کړل
سیئات باندې غالب شو حسنات

څوک چې ستا د پیروی ځنې محروم دي
ښکاري بَر کۀ هغوي لَر دي کړي هبات

زۀ سهل ستا پۀ در باندې ګدا یم
دا باعث ګنم د فخر لمحات

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د زړۀ سَوے مې زیاتېږي نۀ شو کم
دا هجران راته جوړېږي اېتم بم

د مرض علاج مې نۀ شي داسې ښکاري
چې خوړلے مې ګزار پۀ زړګي سم

وه د زړۀ سره راځه چې سره کښېنو
هېر زما به شي ستا هر جور و ستم

ډېره ښۀ وه د وصاله خبر نۀ ووم
چې خبر شوم اوس مې ځي د سترګو نم

د ژوندون طمعه پۀ داسې حال کښې څۀ وي
بس تېریږي ځي دې شپې ورځې د غم

اسویلي به پۀ تحفه کښې ورله ورکړم
د **سهل** د زړۀ ارزو کۀ شي محکم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پوهه نۀ شوم چې پۀ څۀ دې قصور وار کړم
بې سببه دې زړګیه زۀ پۀ دار کړم

دوست وئېل خو پۀ خلۀ بل ته ډېر اسان وي
پۀ مفهوم به ئې نا اشنا څۀ خبردار کړم

افرین مې پۀ دوستۍ د ابراهیم ډار شي
تل تعریف به د افسر امان نوښار کړم

سر و مال قربان د **سهل** د هر یاره
خدائے دې نۀ کړي چې د چا زړګے ازار کړم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

رب داخل کړم دوباره پۀ امارات
ترک ما کړل د اغیارو تعلقات

د غم پیټي کۀ مې سپک یا مې درانۀ وو
شُکر ګزار وومه د الله پۀ هر حالات

د ازمېښت ګهړۍ شوې تېرې وې هر څنګه
وې محکمې تجربې د کمالات

اشنایۍ د دنیا واړه دي فضولي
تېر ژوندون کړئ د الله پۀ احکامات

د مبلغ دعوت به هیڅ کله رد نۀ کړم
عیان ماته پۀ دې لاره شو نجات

قدردان زۀ د ټوپۍ **عبدالجبار** یم
موجزن لرم پۀ زړۀ کښې نېک جذبات

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بې قوته مې ثابت شول دست وپا هم
رفتن شو پۀ سهاره مې د همسا هم

بل راوړي نۀ خپلیږي هر څوک وائي
پاتې نۀ شوله نن خپلو کښې وفا هم

پۀ دې لږ ژوندون به څۀ څوک باور کاندي
دې ژوندون سره ترڅې ده فنا هم

ځان ځاني ده د نفرت بازار دے **سهل**
څوک به څنګه د یو بل شي مسیحا هم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زۀ پۀ طمع تۀ بې غمه ګرځېدې
خورې محفل کښې د رقیب مشغولېدې

هره یاري د مخامخ سترګو بازي وي
ډېرې شوي پۀ دې باب دي ازمودې

پرواه نشته دا تاثر د زمانې دے
نن یوه او سبا ئې نورې ارادې

د جفا نوم به هرګز خور شوے نۀ وے
د وفا نغمې به هر ځائے غږېدې

کۀ اخلاص ته د هر اشنا احساس وے
خورې مینې به تر سره رسېدې

تونس پۀ سترګو به د **سهل** د زړګي نۀ وۀ
کۀ تري نۀ څخېدې اوښکې بې فائدې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ تکليف کښې څوک نۀ وي غم خوار
پۀ راحت ترې هر بنده شي هم کنار

دا ستم د زمانې نۀ دے نور څۀ دي
ورور د وروره جدا کاندي يار د يار

کۀ ثاني دې د چشمانو ما ليدلے
رقيبان به راته نۀ وو د سترګو خار

د بېلتون د غمه هر مئين ژړيږي
د زړۀ پۀ سترګو ژړا کاندي **عبدالجبار**

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې هېروي د بل نېکي ورته حېران شوم
چې تري خبر ګوته پۀ خلۀ پۀ هغه آن شوم

خلق وائي کړي اربونو سره لوبې
پۀ کامرانۍ ئې خپله زۀ اَذلان شوم

پۀ يو د مدد لاس او بل کښې تيرې ورکړه
پۀ دې متل نن قائل پۀ برهان شوم

بوټي پرې شنۀ پۀ قبرستان چې نېکۍ به ئې ياد لرلې
لاس پۀ دعا ورته پۀ تګ د قبرستان شوم

عمر مې ټول دے بسر کړے پۀ يارو کښې
نن سپين ريشه سر دننه پۀ ګريوان شوم

ترک ما خوشے يارئ کړے شوم پۀ عېش
زۀ **عبدالجبار** شکر ګزار د پاک سبحان شوم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

توره شپه کښې چې غماز سره د بر لاړ
ښکاري داسې چې ځما نه مرور لاړ

نور اعتبار مې پۀ نمر مخې جانان نۀ شي
خورې اشنا نۀ مې د زړۀ هغه باور لاړ

تل خزان شو د شهید پۀ رونقونو
خوندور هم د پیهور ګلې ګودر لاړ

خپل دې نۀ کړو خپل به ئې نۀ کړې **عبدالجباره**
غېر غماز سره چې یار پۀ چل هنر لاړ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

بې انتها شوه دا ګراني واوره جنابه
غريب کله اخستے شي غوښه د قصابه

د ګرانۍ جرنده کښې دلېږو اے ملګرو
دې مهنګايۍ کړه د هر چا خانه خرابه

نرخنامه د اور پۀ بيعه پۀ رمضان شي
يو نيم څيز شي پۀ بازار کښې هم نايابه

چې بلنه ئې د زړۀ پۀ انتخاب وي
عکاسي ئې وي عيان د مخ کتابه

نادان کله څۀ پوښتنه د خاصيت کړه
لاس رسوي د غېر موسمه تر عنابه

عامو خاصو ته پۀ ګوته دے **عبدالجباره**
آبيات د **توراج** وي ډک د کماله

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خیال ته مۀ راوله یار دې هغه تلے
پۀ ببلتون ئې چې وي زړۀ تاله داغلے

د بې لوظه اشنا څوک چې اشنائي کړی
وي به هر ځائے پۀ محفل کښې شرمېدلے

د عنکبوت په شان جوړوي هر ځائے جالې
داسې یار باندې مې تل لیاړې توکلے

صورت مۀ ګوره سیرت ته ئې نظر کړه
کۀ د سیرت کردار ئې وي پۀ تول تللے

زۀ سهل کۀ د بې وفا یاره خبر وے
ما به څله د زړۀ کور ته رابللے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

رښتيا خبره دې کوه ښځه پۀ څرګنده
ځان ساته د کذب د پليد ګنده

تېر ژوندون کۀ د ايمان پۀ تقاضو کړې
پۀ اخر به ئې ثمر مومې عقل منده

تش پۀ رنګ خو څۀ سيالي د ګلاب نۀ شي
محنت چې و نۀ کړې د بل نه پۀ څو چنده

څۀ کشش چې د اخلاق پۀ جامه نۀ وي
هغې محفل ته مۀ ورځه چې وي بې خونده

پۀ مينه ئې زۀ سهل چې ورله دورمم
قدردان لرم ملګري عزت منده

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

وي پوهه کۀ ناپوهه پۀ قافيې
تل بلے شي دانشور د غېر جرګې

ستا د حسن تابنا کښې ئې زړۀ راکاږي
دا کوم دستور دے ساقي ستا د مېخانې

د هجران پۀ کټارو دې زړۀ غوڅ مۀ شه
وي پۀ هجر کښې بې مثله اندېښنې

کړه تحفه اخر له جوړه **عبدالجباره**
د دنيا چاري دې ټولې بې فائدې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ولې نۀ درومې د ښکلي دين پۀ لار تۀ
مدام اورې د ناصح د خولې ګفتار تۀ

مناسب دي تيارے اخر له اوکړې
خبر ځان چې کړې د شرعې د لار تۀ

يوه ورځ به دې سفر د دنيا اوشي
پۀ لږ ژوندون مۀ کوه اعتبار تۀ

دنيا فاني ده د ټوپۍ **عبدالجباره**
يوه ورځ لاړ شې د دې پۀ خپل وار تۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

څۀ به کاندم د باره کهو پۀ محلونو
خوښ پرې نۀ يم د اسلام اباد پۀ رونقونو

اسلام اباد کۀ وي هر څومره پُر رونقه
بدل به ئې نۀ کړم د خپل کلي پۀ غرونو

د اما کما ټوپۍ کلي ته راغلل
قابض شوي دي پۀ جمله کاروبارونو

ټوپۍ کلے دے اوس ښار **عبدالجباره**
کمے نۀ لري د ښارېې د سهولتونو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کۀ پۀ سخته کښې څوک درکړي د راحت لاس
کۀ پۀ حقیقت ئې اوګنه د صداقت لاس

کار خپر دے پکښې لویه مرتبه ده
کۀ د یتیم پۀ سر دې کښښودو د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نۀ شي
چې به راکاندې پۀ وخت د مصیبت لاس

خپل مدد زۀ **عبدالجبار** د خدایه غواړم
د زارۍ مې ورته نیولي دي اوچت لاس

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زما واوره فائده نۀ وي پۀ يارو کښې
لکه نۀ چې وي فائده عبث خوارو کښې

کۀ دې ښۀ د وسه کيږي غنيمت دے
بدي نيشته پُر خلوصه پۀ نېکو کښې

د نمر مخو د محفله لرې اوسه
ګېر چې نۀ شې د مينې پۀ زولنو کښې

ماته اوګوره زۀ **سهل** د ټوپۍ يم
نوم مې ياد دے د ټول اُتمان پۀ تپو کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کۀ څوک واخلي د نرخونو لږ څۀ جاج
عيان نرخ به ئې کړي د زړۀ ښکلے ذُجاج

بې پوښتنه اخستنه پۀ بازار شوه
تپوس د نرخ پۀ قسم نۀ کوي سماج

د ناکام لمن شلولې مونږ د لاسه
سبقت اخلو د يو او بله پۀ رواج

د يار خيالونو سره لوبې کړم پۀ خواب
پۀ سبب دې د ربړار نۀ يم محتاج

دا منم ګراني راغلې پۀ دنيا ده
خو اصراف کوي هم د کلي ښار ازواج

خود د ناکامه ترې روژه کړه **عبدالجباره**
طعم به څۀ کړي څوک لحم او دُجاج

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ربه راولې زما هغه جانان بيا
چې ئې اوکړمه ديدار ئې د چشمان بيا

که تمامه دنيا شته زما پرې څۀ
څو چې ښکل ئې نۀ کړم هغه سرۀ لبان بيا

دوستي ښۀ وي چې پُر خلوصه وي صادقه
د اصيل ياره مې شه جان ومال قربان بيا

د زړۀ تاؤ د نظر تنده به ئې شي ماته
سهل کۀ اوليدو يو وارې هغه فنان بيا

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

د ردیف او قافیې نه خبر نۀ یم
څۀ پۀ وزن او سجعې برابر نۀ یم

دانشور کۀ تنقید کاندي حق جانب دي
زۀ لا دومره د شعرونو ماهر نۀ یم

د قام قلم لیکوالو ته سلام مې
اوسېدونکے د ټوپۍ د باهر نۀ یم

د ادب پۀ غونډه ما کۀ څوک مطلع کړه
تېز به ګام کړم د هوا طاهر نۀ یم

د هېواد غونډې ته ورغلے ووم پۀ بلنه
احسان فراموش د یوسفزي ذاکر نۀ یم

فقط ذوق یم مجبور کړے پۀ لیکلو
خپله لیکم د سرقې شاعر نۀ یم

(c) ketabton.com The Digital Library

د وفا پۀ لټون شومه زۀ سپين ريشه
څۀ حاصل د وفا د ګوهر نۀ يم

ښکلي وولي زړونه پۀ ښو ښکلو
والله زۀ ئې پۀ خوا او خاطر نۀ يم

ما پرې کړې تجربې او تجزيې دي
د نمر مخو د وعدو پۀ باور نۀ يم

دا ليکل د مورنۍ ژبې خدمت مې
باور اوکړئ پۀ **سهل** چې غاور نۀ يم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ځه ورځه پۀ مخه باندې دې ښۀ وي
د ژوندون دور کښې ورځ او کله شپه وي

سپرلے ښۀ وي چې قائم وي پۀ ګلونو
د سوزه ډکه د حزان ظالم چپه وي

اوښکې کله کړي ښکاره اظهار د مېنې
لیکن دغسې به زړۀ د چا خفه وي

نصیب کله به د چا د یار وصال شي
پکښې شامل چې د غماز ظالم ښپه وي

څۀ به ټوقې او خندا چا سره اوکړي
ډېر غمونه د **سهل** پۀ زړۀ پراتۀ وي

عبدالجبار وائي کۀ مال و زر کښې پټ یم
خو پۀ زور ساعت مې هر وخت تلوسه وي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

الله یاد پۀ بیماری کښې د بیمار شي
درد وغم کښې ئې بې حده تابعدار شي

پیدا کړي مونږ الله یو عبادت له
روزي رسان زمونږ پروردګار شي

بې نقابه حقیقت له حاجت نۀ وي د ربیار
پۀ یادولو ئې کۀ هر یو ګنهګار شي

یو سرشار د محبت له قرار نۀ وي **عبدالجبار**
د الله پۀ مست د **سهل** زړۀ قرار شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

نۀ وي ښۀ د بې وفاؤ تعلقات
کۀ پۀ سمه کښې اوسېږي يا پۀ سوات

خوشبوئي د وفا يو ګل هم رانۀ کړه
ساتل عبث مې د ګلونو څۀ باغات

خپله ګرم وومه د سر و ماله تېر ووم
خبر نۀ وومه د مينې پۀ لغات

د خلوص ډکې اشنايۍ وې پخوانۍ
وې شيرينې پۀ مثال د قند نبات

خدايه ما د بې وفاؤ اشنا مۀ کړې
چې وي کارې د ټل کلي شاملات

پۀ خلۀ شکوه زۀ **عبدالجباره** د چا نه نۀ کړم
خو عکاسي له جوړۀمه دا رباعيات

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې د وفا نخښه پېدا نۀ شوه دلبر کښې
بیا ئې څله ځایۀمه پۀ ځیګر کښې

چې زیست روزګار نۀ کړي ناچار به شي ناچاره
څۀ خوشحاله به غریب شي پۀ اختر کښې

تر مطلبه اشنایۍ دې شومه پوهه
بې مطلبه اشنائي نشته دهر کښې

مال دولت چې نۀ لري **عبدالجباره**
وي کمزورے به د هر چا پۀ نظر کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ښکاري داسې چې وفا نۀ وه پکښې
وه لباسي مينه رشتيا نۀ وه پکښې

سوچ مې واخلي چې نظر خو دهوکه نۀ شو
کۀ خوبي د يو اشنا نۀ وه پکښې

پۀ حالات مې د ګلشن افسوس ظاهر کړو
د بلبل بورا صدا نۀ وه پکښې

چې تري طمعه دا زما د دلاسې وه
هغه څۀ د سود وښا نۀ وه پکښې

پۀ شنو تېغو مې سينه سورې سورې شوه
وې تيارې هر خوا رڼا نۀ وه پکښې

مړاوے زړۀ چې د **سهل** به ئې خوش خرم کړو
د کشش هغه ادا نۀ وه پکښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې پۀ ذکر اموخته د رب غفار شوم
نو هیله زۀ پۀ سکون باندې بې سیار شوم

کۀ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پۀ وار د هره یاره پۀ دار شوم

د مبلغ دعوت وۀ ماته د مودې نه
ځکه زۀ د نېک دعوت ئې تابعدار شوم

د دنیا دا چارې واړه وې فضولې
زۀ **سهل** پۀ اغاز ئې د اذکار شوم

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خدایه کله مې اشنا به شي ملګرے
زۀ د یار او یار زما به شي ملګرے

د یارۍ به ئې هیڅ کله توبه نۀ کړم
امید کړم چې نن سبا به شي ملګرے

کۀ تنها چرته کښې ځې ملګرے ګوره
ستا د لارې مشغولا به شي ملګرے

دا ملګري د دنیا نه تنها درومي
تور لحد کښې څوک پیدا به شي ملګرے

نیک عمل کړه کۀ ویریږې د الله نه
خپل عمل هلته کښې ستا به شي ملګرے

د ټوپۍ **عبدالجبار** ئې سودائي کړم
خوا له کله زما رابه شي ملګرے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خواله مۀ ورځه محفل چې وي د ښکلو
شیش ماران ډېر وي اشنا د زړۀ ویشتلو

دې سرو شونډو اننګو ته ئې چې ګورم
ترې شرمیږي هم غنچې غوټۍ د ګلو

هیڅ ترې طمع د وفا هم ذره نۀ شي
دام ئې ایښے پۀ هر ځائے د ګېرولو

خوشبوئي د وفا نۀ لري **عبدالجباره**
شونډې سرې کۀ توري سترګې ئې د کجلو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې مې راغلو د زړۀ کور ته مهمان نوے
ډېر پۀ مینه پۀ کتو شو فنان نوے

ما وې ولې د حسرت پۀ نګاه ګورې
دۀ وې ودې موندو بیا یو جانان نوے

ما وې راز کۀ د یارې زمونږ څرګند شي
دۀ وې شي دې پۀ کم بختو عیان نوے

ما وې زۀ به دې د غم پنډونه اخلم
دۀ وې زۀ دې شوم د سختو دُخان نوے

ما وې سرې شونډې دې ښکاري ګلابونه
دۀ وې دا دې شو د ګلو بستان نوے

ما وې شونډې دې پیالې دي **سهل** څښل کړه
دۀ وې کړم به ئې پۀ لبو سُکران نوے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

نۀ پوهېږمه سحر کۀ مازیګر دے
ناقراره مې زړګے اوتر اوتر دے

بلبل زړۀ مې تمنا کړي د ګلونو
بهار تېر شو د خزان سپېرۀ نمبر دے

دا تسبې پۀ لاس جامه کښې د شېخانو
دا غماز پۀ ترخ نیولے پټ خنجر دے

خپل غمونه مې هېر کړي د یار غم کښې
خوږ اشنا د **سهل** بیا هم مرور دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

وخت وي کله ماسره چې درشم خوا له
غم ښادي پۀ کلي کور کښې شوه محاله

ببلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېريږي سم د کاله

د ديدن لارې دي ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

چې د خيال مانۍ کړمه سازه خوا له درشم
پۀ يو "نا" مې کړې اسره ټوله ملاله

د کم اصلو د يارۍ نه مې توبه کړه
باغيچه د زړۀ مې شوه اصيلو سره نهاله

د غزل صفت ئې ځکه زۀ **سهل** کړم
هر يو بېت د طوراج وي معمور د کماله

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کۀ ئې رقيب سره ياري وي يار مې نۀ دے
کۀ ئې مينه بازاري وي يار مې نۀ دے

چې د راز خبره بل ته مې څرګند کړي
کۀ هر څومره اعتباري وي يار مې نۀ دے

د سرو شونډو پۀ مُسکا ئې دهوکه نۀ شوم
کۀ ئې سترګې اثري وي يار مې نۀ دے

د رقيب او د **سهل** ياري کړي بَرغه
ښکلے يار کۀ عصري وي يار مې نۀ دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

شپه کۀ د هجران وه اخر تېره شوه سبا شو
ورکې اندېښنې شوې چې ښکاره مې دلربا شو

ټولې کلې ګل شولې فضا پرې شوه رنګینه
وږمې د پسرلي شولې خزان ظالم فنا شو

هر طرف ته غم وۀ څۀ اُمېد د خوشحالۍ نۀ وۀ
ګډ چې پۀ ګلشن شوم ورک د خیاله مې بیدیا شو

سترګې چې کېمرې جوړې د کوم عکس دپاره وې
ټیک هغه تصویر دې پکښې وینم رونما شو

رانغلے حاجت پکښې ربباره د منت زارۍ
وووم چې منتظر ئې بس پۀ خپله پۀ رضا شو

اوتې بوتې نۀ دي هر کلے د چا دپاره دے
څۀ چې دے **سهل** د یو **سهل** حق کښې ګویا شو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هر یو غم دې راپۀ سر کړو پۀ رقیب تا مې اختر کړو
زۀ دې داسې در پۀ در کړم جفا ستا شوه ظالمانه

دا به زۀ کله هېرومه ستا ستم به دریادومه
پۀ زړۀ داسې دې پرهر کړم نم مې څاڅي د چشمانه

غمونه تا پۀ ما انبار کړل فاش دې رازونه پۀ اغیار کړل
لاهو زۀ دې پۀ یو بحر کړم دا دې څۀ وکړل بې ایمانه

ګیله دې تا نه زما کیږي پرهر دې زړۀ مې نۀ رغیږي
زۀ **سهل** دې غم اکثر کړم مستقبل ستا دې شي روښانه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې پاک رسول ص د دنیا لاړو څوک به نور پاتې شي
کوچ به اخر وکړې ضرور تانه به کور پاتې شي

خاوند د لوئي قوت الله دے چې زوال نۀ لري
بل پۀ دنیا کښې به د کوم زور اور زور پاتې شي

مخکښې سختۍ د قیامت شته پۀ خندا خوب کومه
ارمان به وکړمه پرې ډېر چې مې مخ تور پاتې شي

مشال دې بل کړه ښۀ عمل کړه پښېمانه نۀ شې
د بد عمل خاوند به هلته کښې مخ سپور پاتې شي

جبر د ظلم پۀ مظلوم باندې یکدم تېر شي
سزا د ظلم د ظالم پۀ ذمه پور پاتې شي

ډېر د ګټات ځائے دے یه **سهله** غفلت اونۀ کړې
نېکان به بیا مومي جنت غافل پۀ اُور پاتې شي

(c) ketabton.com The Digital Library

کۀ څۀ لیکئ زما ملګرو پۀ پښتو کښې لیکئ
ښکلې غزلې رباعیاني او قطعو کښې لیکئ

د اغیار پۀ ژبه خو یو لفظ زمونږ د ژبې نۀ شي
تحریر ئې څله اخستو پۀ خرڅېدو کښې لیکئ

محنت پرې اوکړئ چې بالا شي پۀ دنیا مو ژبه
سحر ، مابنام او کۀ د وخت پۀ تورو شپو کښې لیکئ

کړئ خورې د زړۀ صدف نه ملغلرې ښکلې
مانند **سهل** کۀ یو شعر پۀ څۀ ارزو کښې لیکئ

(c) ketabton.com The Digital Library

ګلونه چې یو ځائے شي هارونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

پۀ سرو شونډو خندا کړي اشنا مې دے ډېر ښکلے
ډېره ماسره وفا کړي زړۀ زما ئې دے ساتلے
چې پۀ لمسه د غماز شي نو جنګونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

د بهار ګلونه واړه د یار د ښائست زار
دي پۀ سمه او کۀ پۀ شاړه واړه تري نثار
پۀ ښائست د ښکلي حسن بهارونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

دیدن د یار مدام مزه کړي صبح و شام
صدقه کښې چې ګلفام کړي شونډې پۀ انعام
پۀ لذت د خوږو شونډو چې خوندونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

(c) ketabton.com The Digital Library

پۀ الفت کښې د خوږ یار شوم سر پۀ کُندرو شاړو
پۀ فرقت کښې زۀ **عبدالجبار** شوم وړوند پۀ سترګو دواړو
د سترګو مې نم څاڅي سېلابونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

اختر خو راغے وعده ستا به وفا کيږي کله
شپه د فراق او بېلتانۀ به رڼا کيږي کله

سجدې زمونږ د الله پۀ در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبليږي کله

د تن وينې دې ګراني ورونو زمونږ اوچې کړې
وعده د سرکار د ارزانۍ پۀ رښتيا کيږي کله

د زړۀ داغونه د **سهل** پولۍ او ډکې خلې نيولې
د رب دپاره به دې زړۀ اشنا نرميږي کله

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

راغله ناڅاپه پۀ توره شپه راغله
دا پۀ اودو چې زلزله راغله

کړې تباهي وه پۀ ماضي کښې زلزلې
رایاده مې زړګي ته هغه واقعه راغله

الله هم اوربدنکے قبلوونکے دے د توبې زمونږ
کۀ پۀ صدق مو زمونږ خلې له توبه راغله

ورور د وروره نن بې زاره زۀ **سهل** وینم
ورور ته نن د وروره خوږه پېښه راغله

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

غوښې د مړ ورور خوري پۀ غيبت باندې
شې به ډبر رسوا پۀ اخرت باندې

دا به زما برخه وي د چا نه ګيله نۀ کړم
ليک وي د ازله پۀ هر بخت باندې

د خلقو نه خلاصيږمه کۀ غوث د زماني شم
د هغه ټول مې دي بد خواه پۀ حقيقت باندې

ما **سهل** سره ئې چې وصل کړي قصدا ئې کوم ياري
کۀ جامې پرې زما رنګ شي پۀ تهمت باندې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

وینمه ئې پۀ سترګو چې اغیار دے ورسره
وګورئ ملګرو چې مې یار دے ورسره

زۀ وایم غماز دے تاسو وایئ چې رقیب دے ستا
دے کۀ هر ظالم خو همکنار دے ورسره

پۀ غشو د هجران ویشتل د اشنا نۀ دي
داسې معلومیږي غماز خوار دے ورسره

ولې به ئې صفت د یار او د یارۍ نۀ کړي
پۀ یاد کښې ئې چې نوم **عبدالجبار** دے ورسره

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تصویر د تصور د خیال لیدو سره راځي
یادونه دې خواږۀ د اسوېلو سره راځي

رایادې مې شوې شونډې شیرینې د نبات
دردونه مې د زړۀ یاره شو ډېر زیات
ریبار کۀ درلېږمه نو د ګیلو سره راځي
یادونه دې خواږۀ د اسوېلو سره راځي

بې غمه یاره تۀ کوې ښکلې موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فریادونه
زخمونه مې زړۀ ستا لیدو سره راځي
یادونه دې خواږۀ د اسوېلو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک یار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ چې وي مئین پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
یادونه دې خواږۀ د اسوېلو سره راځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

لکه سپرلي کښې چې ګلونه خوند کړه
داسې زړګي کښې مې داغونه خوند کړه

طبیبه ته پرې مرهم مۀ لګوه
د زړۀ سېزلي پرهرونه خوند کړه

چې سترګې ئې ډکې د نشو مدام
د هغې ښکلې محفلونه خوند کړه

د زړۀ پۀ کور کښې چې ما سهل مېلمه کړو
د مېلمه ښکلي مدارونه خوند کړه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

نور دې پرې څۀ لږ زړونه ویشتلي دي
چې ګوري مې پۀ مړاؤ مړاؤ سترګو ته

در به ئې پۀ رضا کړم ژوبلوي مې زړۀ
زړۀ مې کړه ورپورې مړاؤ سترګو ته

جنګ چې وي د سترګو پکښې زړۀ لږي
زۀ به ئې حواله کړم مړاؤ سترګو ته

شي به د **سهل** پرې اخري سلګۍ
کۀ اوکړې اشاره دې مړاؤ سترګو ته

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ مینه ما چې به کرل هغه ګلونه څۀ شول
جانانه تا چې به کول هغه لوظونه څۀ شول

ننګ و ناموس ته دې دلبره زما ونۀ کتل
تهمت پۀ ما چې لګېدو هغه داغونه څۀ شول

پکار دې سخته کښې پردي او خپل راغلي نۀ وو
دا مدام ما چې دې ژړل هغه غمونه څۀ شول

زۀ د ټوپۍ **عبدالجبار** تانه تپوس کوومه
پۀ تندي تا راته نیول هغه لاسونه څۀ شول

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

دوبۍ ته مزدورۍ له هر ناچار راغلے دے
د همزولو د سیالۍ نه هم مالدار راغلے دے

سمه وي دې ځان لاره د حسرت جولۍ پۀ لاس
محنت کش کۀ هُنر مند ورته معمار راغلے دے

ده هر چاته معلومه د دوبۍ سخته ګرمي
ډېر تنګ ئې د ګرمۍ نه مزدور کار راغلے دے

دا خلق پرې غوربۍ چې راوړے ئې دے دولت
څوک ترې څۀ خبر دي کۀ قرضدار راغلے دے

ووې برخوردار راته ورله لاس ورکول غواړي
پۀ وزټ یو ځلمے د کلي انبار راغلے دے

ماوې اوبه ئې کړې الله خو منډه ترڅله به سهل اوکړي
شهاب پۀ حسرتونو کۀ د مور پلار راغلے دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چې نۀ متاع دې پکښې شته او نۀ تاوان رقیبه
بیلوې څله مې ظالمه تۀ جانان رقیبه

یار ته هوا کښې محلونه او باغونه ښائي
ولې شوده پۀ ګټو وولې ته اسمان رقیبه

ته د تهمت پۀ غونډو ما په عامو خاصو وولې
ډېر دهوکه باز راته ښکاره شوې بې ایمان رقیبه

یار خو لاسونه د یارۍ چې راکړل ما **سهل** له
پۀ مېرو سر شو اوس شلوه دې ګرېبان رقیبه

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

شپه کښې چرته تلے وې غلا باندې
چا سره مشغول وې مشغولا باندې

ته مې خپلولې څۀ چې مې ترک کړل
ودې کړو اغاز نن پۀ جفا باندې

ما وې ځان به خاورې تا به کړم ګلشن
د مینې باغ به جوړ کړم پۀ وفا باندې

زړۀ مې زړۀ تسلیم کړے وے چې لري به څۀ وفا
وائې ړولمه بیا پۀ بې وفا باندې

خپل حسن پرست زړۀ ته حیران **سهل**
اوړے تړې تا زړۀ دے پۀ رضا باندې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ولور پرې اخلي خوشحالیږي پرې ښکلي جوړوي
د مکتب دپاره ورته وسوسې جوړوي

د زلفو خیال ئې د چا پۀ زړۀ چې نۀ شي
جونې پردې له ښکلې برقعې جوړوي

دغه سبق د نبي پاک ص یو فرمان راکوي
عرب ملکونه ورله سکولونه مدرسې جوړوي

د خونړي نظام پۀ حق کښې نۀ یم
کۀ د ایمان نیمې حصې له فتنې جوړوي

ترې مې قربان شه پۀ ناموس ئې ارمانونه واړه
بې وسي خپله مې ګویانه حوصلې جوړوي

کوم دستور د رقابت د اندښنو دے **سهل**
کوم دانشور به پرې ردیف او قافیې جوړوي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ اتفاق باندې ملګرو هر کار سر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

راځئ یو موټے یو اواز شئ دا نفاق ختم کړئ
د خود غرضو واک دارانو هغه واک ختم کړئ
ورسره ګورو به خبره کۀ ډغر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

چې اتفاق زمونږه وي ورونړو کامیاب به یو تل
کۀ د نفاق پۀ لاره درومو خراب تراب به یو تل
د بې اتفاقۍ ټولې خبرې ګورے شر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

زۀ **عبدالجبار** هریو ورکر ته نصیحت کوومه
د پاکې مینې ورورولۍ ورته منت کوومه
مینه نیشنل سره لرمه غږ مې غر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ګيلې مې درنه کيږي ستا شکوې مې اوربدلي دي
تۀ يواځې نۀ ئې کچه وعدې چې د هر ښکلي دي

د ګلونو جولۍ ډکه کۀ سترګو سترګو کښې مسکے شوې
د فريب داسې حربې د عشق پۀ باب کښې مې لوستلي دي

لا تر اوسه پوهه نۀ شوم حقيقت کۀ افسانه ده
د حسرت پۀ ميزانه کښې داسې ډبرې ما تللي دي

پلوشې د خپل جمال خورې ورې کړې پۀ محفل
زړونه وار خطا کړي اندښنې ئې ما ليدلي دي

سازوي غنچې د ګلو کۀ رانښکي پۀ زمکه کرښې
وايمه پۀ جار ما سهل تړې لاس وينځلي دے

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

چرته چې د يار سره د يار خبرې جوړې شي
هلته د رقيب او د اغيار خبرې جوړې شي

دوه مئين چې يو ځائے شي وعدې د تلو راتلو اوکړي
لارې بيا ساتي د انتظار خبرې جوړې شي

دوه مئښن چې کله مرور د يو او بله شي
بيا پکښې د صلحې د ربيار خبرې جوړې شي

يو بل ته حالونه د خپل زړۀ او د کور ووائي
تل د دوۀ کم عقلو چې پۀ لار خبرې جوړې شي

زړۀ د سود پرستو هلته ولږي بيا ځي راځي
کوم ځائے چې د نفعې او روزګار خبرې جوړې شي

نه جار اوځي سر لکه پتنګ د اور پۀ سر نيسي
چا سره د **سهل** چې پۀ جار خبرې جوړې شي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تور بانۀ ئې ښکلي زړونه پۀ ځنبل ټولوي
لکه څوک چې دُر نایاب پۀ ډبر چل ټولوي

ډبر اُمبدونه مې ترلي اشنا تاسره وو
دا ګل شیندلے پۀ رقیب چې دې یو بل ټولوي

کۀ رابرسېره پۀ حالاتو د زړۀ صدف نه مې شوې
وخت به د مخ نه مې د اوښکو لعلونه تل ټولوي

د بې رُخۍ ګیلې به څنګه د پردو نه اوکړم
نن ما **سهل** نه چې خپلوئ لړونه خپل ټولوي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

تصوير د تصور د خيال ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

را يادې مې شوې سرې شونډې شيرينې د نبات
دردونه مې زړۀ ياره ډېر شو زيات
درلېږم کۀ ربېبار نو د ګيلو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

بې غمه ياره تۀ کوې ښکلي موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فريادونه
دردونه مې د زړۀ تېزو چپو سره راځي
يادونه دې خوارۀ تېزو چپو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک يار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ کۀ وي مئين پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

اختر راغے وعده ستا به وفا کیږي کله
توره شپه د ببلتانۀ به رڼا کیږي کله

سجدې زمونږ د الله پۀ در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

د شهید شونډې چې د فخر نه مسکۍ وې ماته
خوب کښې ماته یو واري پۀ خندا کیږي کله

د تن وینې وینې دې ګرانۍ وروڼو زمونږ اوچې کړې
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

چې بې ګناه ئې محافظ ټافیه سترے کړلو
کۀ کوم دستور پۀ عدالت به سزا کیږي کله

د زړۀ داغونه به د **سهل** هم پولۍ پولۍ شي
د رب دپاره به اشنا زړۀ دې نرمیږي کله

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

خوږه مې دا پښتو ده مورنۍ ژبه
د وخت د سليمان ع ده پخوانۍ ژبه

پت لري ښېګړه او بې مثله توريالۍ
اغيار دې کړي ثابته ارينۍ ژبه

ټکي د اغيار پکښې پېوست نۀ کړي
ښکلے خپله وائي افغانۍ ژبه

زۀ **سهل** ادب له پرې ليکل کووم
د شعر و شاعرۍ ده لرغونۍ ژبه

(c) ketabton.com The Digital Library

را پۀ زړۀ مې شو د مرحوم سخي صېب سخاوت
دروغ نۀ دي واقعه ټوله مې ليدلې حقيقت

وړومبے سوال ئې د بخښنې د الله کړم
رب نصيب دې کړي د مرحوم شيخ مغفرت

يو سوالي ئې خوا له راغلو سوال دپاره
موجود خپله ورسره ووم هغه وخت

وې بزرګه څنګه ئې راغلے خبر ما کړه
رب راوستے زما خوا له کوم نوبت

عمر ستا د مزدورۍ نۀ دے ضعيف ئې
الله دې اوکړي پۀ تا فضل د رحمت

فقير ووې صاحبه ستا خبره قيمتي ده
پۀ ځان کښې نۀ وينم د کار څۀ قوت

(c) ketabton.com The Digital Library

خو زړۀ مې غواړي چې لور کشره وادۀ کړم
مشرۍ لونه مې وادۀ کړي پۀ شان او شوکت

د هغه ارمان چې یو نۀ سمه ګور ته
ورله پکار دے د الله مساعدت

دوه ځامن مې د وادۀ نه پس جدا شو
خبر نۀ ووم د هغوي د رزالت

پۀ پټ لاس شېخ فقیر له روپۍ ورکړې
وې بیا راشه کۀ څۀ پاتې وي ضرورت

ضعیف واخستې روپۍ شو پۀ ژړا
غریب دواړه لاسه خدائے ته کړل اوچت

د ماضي مالداره ووم خدایه نن سوالي یم
بخښنه غواړم رټل سوالي به مې وۀ عادت

د ماضي امیر فقیر دې کړم غني خدایه
د صبب پۀ لاس دې پوره کړو زما غایت

(c) ketabton.com The Digital Library

شیخ صاحب ورته حیران حیران کاتۀ کړل
مطمئن ډېر شو پۀ خپل مصالحت

واړه کارونه خدایه ستا د حکمت دي
د ماضي مالدار دې کړو پۀ نحوست

شیخ صاحب د خپلې وعدې لاج پوره کړو
دستي ادا ئې کړو د نور سامان قیمت

وې پۀ خوشحالۍ دې زر خپله لور وادۀ کړه
امید ساته تل د الله د کرم رحمت

ښکلے هستۍ پۀ دنیا شته دے **عبدالجباره**
الله قبول دې کړي د مرحوم صیب دا عنایت

(c) ketabton.com The Digital Library

خوارۀ تري لاړل د یارې چې ترانښۀ پاتې شول
خورې جانانه د یارې مې څۀ خوارۀ پاتې شول

ته د دهوکو پۀ دام راګېر شوې د غماز د لاسه
د ټګۍ دامونه ئې پۀ مرې درته پاتې شول

شومه حېران چې مخ دې واړوۀ د یارې نه زما
ډېر مې سوالونه د زارې تاته باقۍ پاتې شول

زۀ **عبدالجبار** به مشغولا ورسره تل کۀومه
کۀ څۀ مې یادونه د یارې ماته زارۀ پاتې شول

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ربه پۀ مونږه هغه ښکلے دوران بیا راولې
د خوږو زړونو پرهارونو درمان بیا راولې

د پټو زړونو حال ښکاره وي ربه تاته زمونږ
ربه قبوله مې دعا کړې محبان بیا راولې

میاشت شروع کیږي د رمضان او بیا د اختر خوشحالي
ربه اختر له زمونږ برخورداران بیا راولې

کله خندا شي د انسان چې ضمیر وي خفه
ربه خفګان راځي بیل دوستان بیا راولې

زۀ د نبوي فضل الرحیم دعا کړم غني خدایه
ربه بندیوان د هندوستان بیا راولې

(c) ketabton.com The Digital Library

ډېر مې يادېږي وروره ستا ښکلے جمال
عرصه اوشوه ملاقات ونۀ شو پۀ دوېم کال

همېشه کؤم سوالونه پروردګار نه
چې کله شي به غمزده زړۀ مې خوشحال

د هغه ورځ به د اختر مې وي ورور جانه
چې نصيب مې دوباره شي ستا وصال

يو غم خپل دوېم ستاسو راسره شو
خور شوے پۀ ما هم دے د غم جال

پۀ دې نن سبا منتظر ژوند مې تېرېږي
د راتلو دې کؤم سوالونه د ذوالجلال

نجومي زر کړه فالونه راله ګوره
چې به څۀ رنګه راخيژي زما فال

(c) ketabton.com The Digital Library

تر کومې به بندي وي زما ورونه
صحیح راته وئیلے هم نۀ شې تۀ حال

زباني خرچه اورمه تل پۀ غوږو
د جواری غوندې بازي ده اخلي نال

نن یوه خبره اوشي او سبا بله
بېرونه ملکونه واوړلا کړي پرتګال

اثر هیڅ ونۀ شي پۀ هیڅ چا هم
مظلومان دې راګېر شوي پۀ بد حال

بې درده د دردمند نه خبر نۀ دي
چې مظلوم شو بې ګناه ورور پائمال

د ارماني دنیا نه زۀ وروره مجبور یم
د لفظونو مې کړل ځکه ارسال

(c) ketabton.com The Digital Library

ډېر لفظونه مې پۀ زړۀ کښې موجزن دي
ښۀ به دا وي چې ئې نۀ کړم زۀ فعال

زۀ د نیوي فضل رحیم وایمه غني خدایه
زر کړې واپس جنګي قېدیان کۀمه سوال

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ښکلیه تا کۀ پۀ مسکي نظر کتلے نۀ وے
ما به زړګے پۀ یو نظر باندې بائیللے نۀ وے

کۀ ماته پته وے چې دا تکلیف به ماته رسي
ستاسو د چم پۀ لار به زۀ هډو راغلے نۀ وے

کۀ د خوبانو دیدنونه پۀ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پۀ سرو لمبو باندې سپزلے نۀ وے

کۀ تعصب نۀ وے د مینې تسلسل قائم وے
بیا به منصور د دار پۀ سر باندې ختلے نۀ وے

زۀ کۀ مئېن نۀ وے د خپل کلي پۀ ښکلو باندې
ما به د خپل کلي پۀ لارو کښې ژړلے نۀ وے

کۀ مینه نۀ وه محبت نۀ وۀ دا خیال به نۀ وۀ
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلے نۀ وے

غزل

(c) ketabton.com The Digital Library

اور د ببلتون زړۀ ته بلېږي ستا پرې څۀ
کۀ پۀ خپل سوي نۀ پوهېږي ستا پرې څۀ

د غم لمبې د ککرۍ نه دې تل تر تله اوځي
مئښن زړۀ پرې نۀ دردېږي ستا پرې څۀ

یو مو الله یو مو رسول پۀ صادقۍ ملګرو
پۀ حق وئېلو مو ژبه نۀ چلېږي ستا پرې څۀ

چې تصور ئې د شاعر پۀ مقصد نۀ شي
کۀ پۀ وزن سجعه نۀ برابرېږي ستا پرې څۀ

پۀ عذابونو کښې غټ عذاب بې اتفاقي وینمه
بې اتفاقي مو ورځ تر ورځ زیاتېږي ستا پرې څۀ

داغونه د ستم پراتۀ پرې د ماضي
نور نوي پرې جوړېږي ستا پرې څۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

یو ښکلے خو څۀ کړې د بې شمېرو دے مسکن مې زړۀ
پۀ زړۀ مې ټول ښکلي ځائیږي ستا پرې څۀ

خپل حُسن پرست زړۀ ته زۀ هم فکر وړے
دے د هر ښکلي زاربږي ستا پرې څۀ

یار او رقیب چې راشي بله کړي لمبه د اور
د ډېره تاوه بیا ورتېږي ستا پرې څۀ

ووې د ټوپیۍ اشرف پۀ زړۀ جوړ کړه غزل
ما وې زړۀ زما کۀ نن دردېږي ستا پرې څۀ

د حسن جواریۍ کښې خالونه **عبدالجبار** وولي
پۀ داۀ ببللو نۀ خفه کیږي ستا پرې څۀ

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

پۀ سخته دې پکار چې یو یار نۀ راځي
پۀ راحت دې شه کنار چې اغیار نۀ راځي

تل به زما ناسته د نمر مخو د محفل نه وه
څۀ اوکړم کم بخت زړۀ له قرار نۀ راځي

کۀ وایمه ښامار دے ټک به درله درکړي
یقین دې پۀ وښا مې پۀ صد بار نۀ راځي

ما **عبدالجبار** فضول خوشې یارې اوکړې
نن مرورمه لاسونه خو تېر وار نۀ راځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

ورک دې پرې د مینې ټول خوندونه کړل
فاش چې دې رقیب ته مې رازونه کړل

لوټ شومه اعتبار کښې او چانه ګیله اوکړم
تا چې د غماز پۀ سر ماسره جنګونه کړل

ما وې سر به صدقه کړمه ستا پۀ یارانه کښې
تا خو راته جوړ ډېر فسادونه کړل

مینه مې خپرازه وه تباه کړه یار ناترسه
سهل پۀ تباهۍ ئې خود ویرونه کړل

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

هر ځائے د ممنوع درته تختۍ اولګېدې
مۀ کړه اورتېک پابندۍ اولګېدې

شوه جرمانه لس زره هغۀ هم درهمونو کښې
قېنچۍ نه کۀ شوې بچ پۀ کتارۍ اولګېدې

څۀ مې لوفر بولي او څوک وائي جوارګر دي
دهبې مې پۀ لمن د بدنامۍ اولګېدې

څۀ دې وۀ متاع پکښې **سهله** تنها پاتې شوې
نن ټولې دې یارۍ پۀ کپرئ اولګېدې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

دور نن د پمپ هاوس دے د سيند غاړه ويرانه
شوق سره ځلمي نهر ته لامبلو له راځي

جوړه جوړه ياران وينم ، خوا کښې رقيبان وينم
کم بخته غمازيان ئې جنګولو له راځي

نادانان پرې نۀ پوهېږي ، هوښيارانو ته ئې علم
څۀ پکښې کم ظرفه زړۀ لوټلو له راځي

د وفا طلبګارانو ځان ترې کناره کړئ
څۀ پکښې بې فېضه زړۀ ويشتلو له راځي

د حُسن جواري ده درانۀ درانۀ داۀنه اړدي
سهل پکښې کم بخت داۀ بائېللو له راځي

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

کوم دې پۀ یارو کښې یو نېکنام اوکتو
نوم چې دې زما پکښې بدنام اوکتو

د یارۍ پۀ هر یو باب پانې پانې مې دفتر
تش نوم مې د وفا برائے نام اوکتو

څله ځان له سر خوږے نۀ لري وفا
بې وفا مې پۀ دې باب هر ګلفام اوکتو

ښۀ مۀ کوه بد نشتے څۀ ښکلے متل دے دا
دا متل صحیح **سهل** پۀ هر ګام اوکتو

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

څۀ مې تري نه ویستي دي رفو مې هغه دم کړل
واړه مې د یو ستنې پۀ سُم کړل

پوهه پۀ سرور د بې خودۍ نۀ شو
شېخ ځکه مېخوار ټول پۀ قسم کړل

د سیالۍ جذبې ئې دومره شوخي پېدا کړه
پۀ سوچ اخته ئې د ادب ښکلي عالم کړل

دا بې وسه تمنا به زۀ **سهل** کړم د پښو لاندې
ما **توراج** خو تل پۀ یو وېنا نعم کړل

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

راشئ اوګورئ ملګرو حال زما
خوردنوش نه مقرر شو فال زما

پۀ سهاره د ډانګوري مې دے رفتن
تېز ګام شو اغستل محال زما

پۀ هر حال شکر ګزار يم د الله نه
غفور ، رحيم ، کريم دے ذوالجلال زما

ښۀ پوهه زۀ سهل **عبدالجبار** شوم
متاع نۀ لري فضول اشغال زما

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

لکه مجنون چې به ژړا ځان د لیلیٰ کوشه کښې
ریباره زۀ هغسې ژاړم د اشنا کوشه کښې

کچکول مې غاړه کښې دے ځمه د اشنا کلي ته
خبر د وصال به ترې غواړم خامخا کوشه کښې

خبر دے کۀ نن بې وفا یار پۀ کاڼو اوویشتمه
زۀ به ئې پۀ مینه مینه اوژاړمه بیا کوشه کښې

رقیبه مۀ کوه پېغور د یار کوشه کښې ژاړم
پېغور به وے کۀ مې ژړل د بل چا کوشه کښې

ما د اشنا دیدن کاوو مطلب مِ هیڅ نۀ وۀ نور
رقیب چې راغے اودرېدمه وارخطا کوشه کښې

عبدالجباره جوړې مجنون شوې معلومېږي داسې
چې د وفا اواز کوې د بې وفا کوشه کښې

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

زړۀ مې پۀ دام د اُور بل څله نیسې
ماته رسئ د اجل څله نیسې

د محبت غنچه دې ماله راکړه
اشنا زاغونو ته ګل څله نیسې

زۀ چې راغلے یمه ستا دیدن له
نوراني مخ ته منګُل څله نیسې

کِبر کوې زوال زر به مومې
لَمبو ته شال د بخمل څله نیسې

پۀ تا مئین ګنهګار خو نۀ یم
پۀ سرو لمبو مې ګوګل څله نیسې

(c) ketabton.com The Digital Library

ماته د شعر لارې ښې معلومې
نوې کوڅې د غزل څله نیسې

سهل د شعر شپاړسم پاس کړے
ورته پرچه د اول څله نیسې

(c) ketabton.com The Digital Library

رباعي

مور او پلار چې کړې پۀ غم کښې مبتلا
خدايه مۀ کړې نالائق اولاد د چا

د پخوانو اولاد زار د شرافته
والدين به ئې ساتل ښکلي رضا

بې يقينه اوسنے اولاد ثابت دے
اغستے نۀ شي د مور او پلار دعا

نافرمانه اوسنے اولاد اکثر وينم
اوچتوي د والدښو نه حيا

بې هنره کۀ انپړها پخواني وو
پۀ کردار د اوسنو نه وو بالا

پۀ زور زبر ورپسې ما سهل کړل کتب
کړه عيان مې د حقيقت د هغه وښا

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

یو مو الله یو مو رسول یو مو کتاب
پوهه پۀ دې دې شي هر هوښیار جناب

پۀ رنګ د خپلو وینو خپرازه کړي آبیات ښکلي
پۀ بهار د ملغلرو سپوا ئې کړې پۀ شتاب

د ذوق هره نغمه ئې د سپرلي غوندې ښکلا کړه
د ګل سره ئې کړي وصل پۀ مثل د مهتاب

پۀ ادب به ئې وي شیندلي د ګلونو جولۍ ډکې
محرومه تري نه زۀ ووم اورېدو ته ئې یم بې تاب

سرپرست ئې دې تېر شوي دانشور د زمانې
دفن ئې شو اشعار یا پۀ پردو کښې د سحاب

(c) ketabton.com The Digital Library

همت ئې د ځوانانو صد افسوس پۀ تن اسانو
تېرېږي ژوند ئې د خانانو د مزدور خیال لري بې حساب

تصور د هر شاعر د خپله خیاله وي **عبدالجباره**
کۀ ستا خیالونه شي د چا د پښو تُراب

بعدالعشاء فارغُ النماز
16/10/2023

(c) ketabton.com The Digital Library

غزل

دوه لبانه دې خوارۀ پاستۀ د قند دي
دوه خدنې دې رومان د ثمرقند دي

ګلونه د اورخاړي رانه ئې غوښتي دي پۀ مينه
پۀ مسکا مسکا ئې غوښتي دل پسند دي

د ګلاب پۀ غوڅو څوکو بلبلان هسې چغېږي
پۀ غوں غوں ترې بوراګان واړه سربلند دي

د ګلونو جولۍ ډکه کۀ سترګو سترګو کښې مسکے شي
زړونه وارخطا کړې کشش ئې هنر مند دي

پۀ کليمه د الاالله مسلمان يو دے پۀ صدا
زنګي او ايوبي دواړه تېر شوي جرات مند دي

د اُمېد رڼا ئې ويني پۀ قدرت د پاک سبحان
د لا تقنطو صدا کښې مجاهد ډېر دلېر مند دي

(c) ketabton.com The Digital Library

د ژوندون پۀ کشاکش کښې د توحید رڼائي غواړي
پۀ سر تړلي ئې کفنونه کس کړي کمربند دي

د اسرائیل پۀ جارحیت مومن ولې دے خاموشه
امریکه ده پۀ ظاهره او مغرب هم شریسند دي

طریقې د پېغمبر غواړو جهاد له مو ملا ماته
اېټم بم لرو ملګرو عرب هم دولت مند دي

د مودي مرسته پۀ ډاډه اسرائیل سره پۀ ډاکه
مجاهد سرفراز کړي پاک وهابه ستا د فضل ارزومند دي

دعا غواړي مسلمین اللهم النصرنا المجاهدین
بریالے کړي فلسطین بد حاله حاجت مند دي

حماس څۀ تنها نۀ دے حسب الله پرې غوټه کیږي
خو د الوتکو د حملو نه بې بسه او بې بند دي

څومره شوخ دي **عبدالجباره** د ژوند دا بهارونه
چې ظالمې د خزان دې نن پۀ ژوند دي

(c) ketabton.com The Digital Library

"لوئې اختر"

څۀ به کاندمه پۀ داسې لوئې اختر
وينم کور کښې پۀ ماتم هر يو بشر

مسرور خلق خوشحالي د لوئې اختر کړي
زما کور کښې لوئې وارۀ پۀ چغو سر

سوي زړۀ مې کړو ماتم لا د ملګرې
دپاسه راغلو د ورور غم مې لکه غر

متې مې پرې ملا مې ماته پۀ مرحوم ورور شوه
پۀ ورونو شپږو کښې بالا وو معتبر

تل به ئې غم لکه د نم پۀ سترګو زۀ ورووم
هر وخت به ئې يادومه په دعا شام و سحر

جنت الفردوس او مغفرت ئې د الله نه زۀ سهل غواړم
پۀ حکم لايزل ئې ددنيا اوکړو سفر

(c) ketabton.com The Digital Library

نظم "لاهور بنار"

بنکلے به نۀ وي د لاهور پۀ مثل بنار يو
حسين پۀ زنده دِلو دے شاندار يو

درنې هستۍ د لاهور زمکه کښې دفن دي
پکښې معروف دے د داتا ګنج دربار يو

عدلِ جهانګير پۀ تاريخ کښې رښائي کړه
پۀ ټنګ حاضر شوے پۀ جرس د خِمار يو

پېښور پۀ خپل ځائے دے پُر رونقه
د خود کشو نه ئې بچ نۀ دے بازار يو

کراچۍ کۀ د رښاګانو بنار يادېږي
وينئ د کِلنګ پکښې همېش ناتار يو

دا درې بنارہ معروف دي پۀ خپل حسن
پښتونخوا کښې پېښور دے مزېدار يو

(c) ketabton.com The Digital Library

د خیال پټلۍ مې کړه بدله ځم لاهور ته
پکښې یادیږي د مغلو باغِ شالیمار یو

باغِ جناح هم متصل دے د مال روډه سره
شاهي مسجد لري فن د زوړ ادوار یو

شاهي قلعه او مقبره جهانګیر د مغلو نخښې
پۀ پرڼا وینځ شیش محل حسن دار یو

د قائدینو غونډه پرې شوې پۀ نظریه پاکستان
اوچت ښکاریږي پکښې هغه ښکلے یادګار یو

انار کلۍ بازار معروف دے معروف تر ئه
نوم ژوندے لري د مینې پۀ اعتبار یو

لا انتها ارزان طعامونه د فټ پات
ګزران ښۀ پکښې کوے شي ناچار یو

(c) ketabton.com The Digital Library

شهنشاه عالم وۀ تعمير کړے ياد پۀ شالمي
نوم ژوندے لري د شهنشاه هوښيار يو

د ربنجر زمکه شاړه وه بنجره
پکښې جوړ دے د ملت ښکلے مطار يو

هغه کيږي چې څۀ رب ته وي منظوره
بې د امر د الله نه کيږي کار يو

سرته به ئې نۀ کړي کۀ هر څومره دهوکه مار وي
چا ليدلے دے کامران دهوکه مار يو

اجر ډېر ورته ملاو شي پۀ بدل کښې
کۀ پوښتنې له څوک ورشي د بيمار يو

درې مې ورونه مقيم دي پۀ لاهور کښې
الله دې شفاع ورکړي مشر ورور مې دے بيمار يو

(c) ketabton.com The Digital Library

کۀ د ښادۍ وښا پۀ عزت ورته اوکاندي
رابه نشي بهانه به جوړه کړي پۀ تلوار يو

منتظر مې د راتلو ورځې پۀ ګوتو شمار که
ما **سهل** هم تنګوي دا انتظار يو

وائي لا تر اوسه **عبدالجبار** رانغے چې دا ولې
خبر خو نۀ دي چې نوکري ښۀ نۀ وي د پلار يو

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیټې

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربېته

راغلے وې دعا له کۀ بلې مدعا له
چې پتې دې چپلې کړې جماعت نه اے مختوره
څوک ئې د الله چوره

څوک ئې د الله غله شه پۀ تن دې لمبه بله
راغلے وې فاتحې له او دې کړله بې ايماني
لوئې غل ئې لاثاني

لوئې غل ئې بې حسابه خانه دې شه خرابه
لږه يره اوکړه د دوزخ د هغې اوره
څوک ئې د الله چوره

غلا کۀ ستا عادت دے دا دې بد علت دے
صابر پۀ خپل نصيب شه وي رزق اسماني
لوئې غل ئې لاثاني

(c) ketabton.com The Digital Library

توبه ګار شه مسلمانه ښکلې میاشت ده د رمضانه
عیان اسیر او مزدور ته مې چاربېته شوه في الفوره
څوک ئې د الله چوره

د مرحوم به غواړو مغفرت اوس په دا ساعت
مرګے شته دے فرید جانه اخر به شو فاني
لوئې غل ئې لاثاني

د ذرې حساب به کیږي پۀ محشر به تپوس کیږي
شاکر اوسه عبدالجباره کۀ الله درکوي سپوره
څوک ئې د الله چوره

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

بیړۍ وه د کهبل

ببړۍ وه د کهبل شوه ډوبه پۀ دریاب
ژاړي ټول عالم ورپسې کوي ارمان
هغۀ ورځ وه د طوفان

ببړۍ وه پوري غاړه وه خلقو ته اولاړه
خبر د ځانه نۀ وۀ ورته ولاړ وۀ عزرائیل
ببړۍ وه د کهبل

ببړۍ ئې بوتله پۀ بره د دوئ وه مقرره
چې ته ئې نزدې کړه پۀ شتاب
شوه ډوبه پۀ دریاب

چې ته ئې کړه وړاندې ټول ډوب شول لاندې
ناڅاپه یکدم شور شو چم پۀ چم
ورپسې ژاړي ټول عالم

(c) ketabton.com The Digital Library

شپږ نیمې شلې تنه مړۀ ډبر دي ژوندي کم
ساتېدونکے پاک الله دے د ګندف بچ شو زرین خان
د هغه ورځ وه د طوفان

جمروز شاه وۀ ښکلے ځوان صفت ئې پۀ جهان
سړے سخاوتي وۀ د کیا کلي بې حساب
شوه ډوبه پۀ دریاب

دا میاشت د پشکال سهل وائي دا في الحال
تاریخ کښې خطا کېږم دغه ورځ وه د منګل
ببړی وه د کهبل

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

سنټر کښې د ریکروټ ژوند څرنګه تېرېږي
ملګرو نن راځئ چې پۀ دې حال مو خبردار کړم
کارونه درته شمار کړم

بهرتي چې شي کوم ځوان پۀ موج کښې وي روان
چې ځه نن مې اومونتو د خپل طبعې روزګار
چې شم به رسالدار

شم زر به پۀ عزت تېرېږ ښۀ راکړو قدرت
ډرائېور چې رانه جوړ شي بیا زما د څۀ کمے دے
خوړلے ئې سمے دے

ډرائېور پرېږده پۀ قلاره چې کلرک بهرتي شي یاره
پۀ زړۀ کښې ئې دا خیال وي چې تعلیم مې دے اوچت
تل اوسم پۀ عزت

(c) ketabton.com The Digital Library

تل اوسم پۀ شادان کورس نۀ وي دومره ګران
کارونه دفتري خو ازده کړي ما پخوا دي
پس تلل صرف زما دي

بس صرف رسېدل دي کرسۍ کښې کښېناستل دي
کۀ خبر وي زر به شمه مالک ګوتې د دفتر
روان وي ناخبر

روان وي نابلده آخر لاړ شي تر حده
راشن کښې مېلاوېږي کله کله ورته فروټ
سنټر کښې د ریکروټ

راشن څۀ هر یو څیز ورکیږي پۀ تمیز
څو ورځې ارام وي بیا د ټرېننګ ځائے له ورشي
خبر نۀ وي خبر شي

خبر نۀ وي چې راشي سنټر ورته بلا شي
وي نوے نۀ پوهیږي چې ځما کوم پلاټون دے
او یا څۀ دلته قانون دے

(c) ketabton.com The Digital Library

يا څۀ دي څۀ به کيږي هر څۀ بهو ورته ښکاريږي
د ټرېننګ زندګي ئې شروع کامران ضرور شي
سنټرورته تنور شي

سنټر شي ورته اور څۀ به وايمه زۀ نور
دومره نۀ اوزګاريږي چې چاسره اوکړي خبرې
پۀ زړۀ دننه چغې

د پرېږد نه اضافي بوټ پالش ئې وي دستي
اوشي پرې سيټهي چې لے آوټ له شئ تيار
انسپکشن له دصوبېدار

راغلے صوبېدار دے خبر د عبدالجبار دے
هره شپه چې څښي د چرسو سيګرټ
سنټر کښې د ريکروټ

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

د پېرۍ عمر مې تېریږي باوقاره
خو مرضونه مې بې سیار شي
یار خبر کړه د احواله مې ریباره
یو ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

د هجر شپې مې زحمتونه وائي
او توري شپې مانښامونه وائي
جنازه اوځي به مې تر مینۍ لاره
چشم خاص به اشکبار شي
یار خبر کړه د احواله مې ریباره
یوه ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

تل ارمانونه د زوړ وخت کومه
د خلوص ډک د محبت کومه
د الله ډېر یم شکر ګزاره
پۀ ما احسان د پروردګار شي
یار خبر کړه د احواله مې ریباره
یو ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com The Digital Library

چاته شکوې شکایتونه کولے نۀ شم
پردې خپلې فاش کولے نۀ شم
صبر دې لویه خزانه کړه عبدالجباره
الله ستا به پرده دار شي
یار خبر مې د احواله کړه ربباره
یوه ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

اعتبار به څۀ اوکړم پۀ چا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې
پۀ نۀ خبره ئې تکرار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

زۀ ئې پۀ شان د لېونو کړم
ډېر ئې مجبور پۀ اسوېلوکړم
اوښکې څڅومه پۀ ژړا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

ماته ښکاره پکښې تیارې شوې
نن ئې بدلې ارادې شوې
پۀ ما ئې ټک لکه د مار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

ختمه چې یار ښکلي یاري کړه
پۀ هر اعیار ئې خوشحالي کړه
ټکرې خورمه ورځې رنا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

(c) ketabton.com The Digital Library

اسویلي سترې مې د خلې لاړل
ښکلي یاران مې د دېرې لاړل
الله خبر چې چا راته ازار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

دغم چاپو کښې شومه ګېر
پۀ حال خبر شو د تورډهېر
ډیوتې کوي ساحل صرا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

خبر د حاله مې یاران شو
ګوته پۀ خله واړه حېران شو
تلقین د صبر ئې بسیار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

زما پرې ډېر وۀ اعتماد
د بونېر مسین مې شو رایاد
دروغ ئې ووې سترګو رڼا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

(c) ketabton.com The Digital Library

ما **عبدالجبار** ته ئې بهانې جوړې کړې
ورسره ئې نورې افسانې جوړې کړې
څۀ بې شانه ئې کردار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

(c) ketabton.com The Digital Library

نظم

پۀ نامه د اجتماعیت ، انفرادیت پکښې ځلېږي
وګورئ ملګرو خصوصیت پکښې ځلېږي
ادب لري معراج چې لیکوال وي باشعوره
دا مې تجزیه ده اخوت پکښې ځلېږي
چې ژوندۍ پۀ ښکلو زړونو جذبه وي د ادب
بیا شان د ادب نۀ دے چې نفرت پکښې ځلېږي
د ذوق یوې نغمې مې د سپرلي غوندې آغاز کړو
د تبر شوي شاعرانو وضاحت پکښې ځلېږي
د زړۀ پۀ وینو ایښي امانت او اخون ئې بنیادونه
احمدګل وې دا به ګل شي رنګت پکښې ځلېږي
احمد دین طالب ئې مهمان د بوقو د ابراهیم خان
اوږده د کال ئې مېلمستیا وه موانست پکښې ځلېږي
د قدرت پۀ ګل رنګینو مئین ناصح عبدالمجید وۀ
د آبیاتو پۀ نګینو نصیحت پکښې ځلېږي
د آبیاتو ښکلو غنچو به ئې د حسن رڼائي کړه
د ټوپۍ جمشید مصروف وۀ نُدرت پکښې ځلېږي
خوب ژنې ارادې به ویښولې د مېنۍ باران
دانشور وۀ رحیم شاه طالب موافقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

براسونه ارمانونه د مینې تائب اُوړي پۀ زړۀ
د آبیاتو ئې وۀ خوندونه لطافت پکښې ځلېږي
د تقویٰ پۀ ښکلې سجده ګل احمد مینوي فناه شو
رب ئې نصیب هغه سجده کړه مغفرت پکښې ځلېږي
اوچت معراج د شاعرۍ د بزمي مې نۀ هېریږي
پۀ بابت د افسانې ذهانت پکښې ځلیږي
د جرس غوندې شور ناکه حیدرزمان به کړه چاربېته
د سوزه ډکه به دردناکه هېبت پکښې ځلېږي
اشعارو سره لوبې به د روان وې پۀ ویښه خواب
پۀ ټرون ئې د چاربېتې وانست پکښې ځلېږي
ژوندے ادب کښې لري نوم منصور دې الله اوبخښي
زېبا ئې دي اشعار لطافت پکښې ځلېږي
باسي وۀ د خدوخپلو یادېدو پۀ حاجي خپلو
پۀ محمد الله د غورغشتو غېر سکونت پکښې ځلېږي
پۀ سفر تلے د بل جهان د مینې ملک حېدر زمان
هر نفس لره دے فان رحلت پکښې ځلېږي
د چاربېتو وۀ ماهر د ګندف مرحوم شاکر
ډېر فصیح زبان وۀ معاشرت پکښې ځلېږي
پۀ ماضي به اؤرېدے شوے د رحم دین سالار چاربېتې
لټون ورپسې اوکړئ صداقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

د چاربېتو ذهين استاذ اعوان سردار بهادر وۀ
معروف ډېر وۀ پۀ هېواد شهرت پکښې ځلېږي
اشتياق خاکسار خطائي نۀ کړه ښۀ خبر دے د صيغې نه
دستار لري پۀ راس علميت پکښې ځلېږي
د ګندف اشرف علي مومن درس ورکوي ښۀ مطمئن
مدرس او معلم دے صلاحيت پکښې ځلېږي
د غمونو قرار ئې دے شبنم کړي خپلې اوښکې
د کلابټ عاجز معموم دے استقامت پکښې ځلېږي
د بخشالي دے د مردان اوسېږي پۀ اُتمان
قاسم دے نر ځوان محنت پکښې ځلېږي
د قام قلم ډېر معتبر مانېروال جهان بهادر
معززه هم زړور عزت پکښې ځلېږي
لائق دے د وروړۍ يار بهادر د مانېرۍ
چاربېټې ليکي د هوښيارۍ وضاحت پکښې ځلېږي
اشعار لري لکه ګوهر مانېروال تصور
عظيم دے دانشور لياقت پکښې ځلېږي
صفا د زړۀ لري زُجاج هم نرم مزاج
اشعار وائي تل معراج ملائمت پکښې ځلېږي
وه مينه کښې ئې لذت د شېر شاه روغاني پۀ محبت
رب دې نصيب کړي مغفرت عاقبت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com The Digital Library

پۀ کلي نيمه ټکړه ښۀ ده نظامه د پردښ نه
نه د هجر اندښنې شي او نۀ زحمت پکښې ځليږي
سهيل اوسي کۀ متکنو کښې خو دے مې د زړۀ پۀ دريچوکښې
ليدے خو نۀ شي پۀ مودو کښې رفاقت پکښې ځليږي
عبدالله مولوي هم کنډوال دے ډېر ښکلے وال دے
معلم ډېر د کمال دے خدمت پکښې ځليږي
بسمل سبزعلي خان او د پاښې حيدر زمان
رب لري دي دوئ پۀ امان ثقافت پکښې ځليږي
تۀ تلو تلو ښکلي سپرلي نغاړې کړي د ګرمۍ
د موسم پۀ تغير کښې د الله حکمت پکښې ځليږي
د حسرت يوه غنچه د **سهل** شوه د خاورو لاندې
چاپېره خاموشي ده حسرت پکښې ځليږي
شاعران ډېر شته عبدالجباره پۀ ډېرو انبار ده خاوره
ليکلے ئې نۀ شي نمبر واره د مُخ قوت پکښې ځليږي
تمنا لري طوفان چې کتاب دې زمونږ خور شي
ښکلې ارزو د ميربشر ده منفعت پکښې ځليږي
حال د لېونتوب د ګل محمد جانان ته مۀ وايئ
في الحال د سړيتوب د سُر ذوقيت پکښې ځليږي
ګاونډي مې نۀ دے هېر کم عمره دے زبېر
اشعار وائي دلېر جرات پکښې ځليږي

(c) ketabton.com The Digital Library

غنچې ښکلې د ګلو د بابر جدون پۀ لاس
دي ئې چاله شوکولي نکهت پکښې ځليږي
کړي د ګلو غنچې جوړې شعر پرې مزين کړي
ذهانت د عيسیٰ خان دے ذهانت پکښې ځليږي
مړاوے شوق د شاعرۍ پۀ سبب د مجبورۍ
د ګندف جمشيد خياط دے مصروفيت پکښې ځليږي
چې څۀ اوليکم د زړۀ نه نايااب ته ئې تخفه کړم
وخت قيمتي ماله ډېر راکړي ښۀ خصلت پکښې ځليږي
د ګندف شاعر ربحان خوي لري عجب فنان
رب لري دې پۀ امان شرافت پکښې ځليږي
طاهره واخله دُر ښه پۀ لاس نغمه پۀ ترنم کړه
زړګے مې خوش خرم کړه برييت پکښې ځليږي
د ادب ښکلے ګلفام نياز امين د کټګرام
لائق د احترام خوښلت پکښې ځليږي
دا څوک راځي پۀ لاره باده روشه پۀ قلاره
فضل قيوم دے پۀ تلواره مشئت پکښې ځليږي
چې خبر نۀ دے د قاعدې د واحد د تثنيې
جاهل څله تنقيد کاندي جهالت پکښې ځليږي
قائم دائم الله دے ذي روح کله دائم
دائم دې فکر اوکړي وحدانيت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com The Digital Library

لري د ادب غنچې غوټۍ تاج بهادر تاج د ذروبۍ
پۀ کردار د عقلمندۍ قدامت پکښې ځليږي
د مرغز مراد او پذير تقرير ئې وي بے نظير
پۀ اظهار ئې وي جاګير مماثلت پکښې ځليږي
سپين ريشه مير قادر شاه بې درد کۀ نادر شاه
خبر پرې ربحان شاه ډېر وخت پکښې ځليږي
تپوس ئې نۀ کوي جانان د مشفق مير اعظم خان
رښتيا وايم پۀ ايمان فرقت پکښې ځليږي
شېر او مسين ورک شول تر مطلبه ئې وه ياري
آصف دې الله تل لري مروت پکښې ځليږي
پنده خپلے مې دے ملګرے ليکوال هم دے ښکلے
کۀ مدعو کومه ئې ادب ته معذرت پکښې ځليږي
د خلوص ليندې پۀ لاس د ادب غشي پۀ ګروت
غونډه دا د قام قلم سپين نيت پکښې ځليږي
کۀ د هر ځائے شاعران دي ټول فصيح زبان دي
صوابۍ او کۀ مردان دے موزونيت پکښې ځليږي
مړاوي هوسونه مې تازه شي چې اورمه طوراج
هر شعر ئې ډک د کمال وي مسرت پکښې ځليږي
د آهدې کلي ابراهيم ډار نېک بخته ايماندار
مدد کاندې د ناچار خدمت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com The Digital Library

الله لري دې عمر دراز د اسماعيل خيل محمد نواز
کوومه پرې زۀ ناز وکالت پکښې ځليږي
دې هر چاته پۀ ګوته د فقير خطاب ملنګ اشعار
شو خاورې خبر زمان خاورې مدت پکښې ځليږي
د وطن پۀ خړه خاوره شيدائي مزدور يادیږي
شوه د عمر تقاضه ئې انقلابيت پکښې ځليږي
ملګري ئې تعريف کاندي اوربدلے اسير مانۀ دے
دومره ترې خبر يم صحافت پکښې ځليږي
د پنج منه تر صوابۍ علي درومي پۀ تعدۍ
فائز پۀ پابښۍ سياست پکښې ځليږي
د مرحوم باران پسر زاهد زمان سحر
اشعار لري ګوهر صدارت پکښې ځليږي
ارادې د پښتون د هرې ونې د احمد پۀ زړۀ
درمندې افسانې د سوز کيفيت پکښې ځليږي
ليفټيننټ فضل الرحيم اشعار ئې وو نعيم
اعلیٰ ئې وۀ تعليم قابليت پکښې ځليږي
د ټوپۍ عظيم الله وه د چاربټو ئې ښکلا
بخښنه غواړمه ئې د الله تعزيت پکښې ځليږي
چاربټې ئې شته دے زنځيرۍ زرين مجبور د مينۍ
پۀ کردار د شاعرۍ فضيلت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com The Digital Library

فضل احمد نۀ وۀ دلګير پۀ زروبۍ ئې وۀ جاګير
د بې وفا ياره ظهير خلوت پکښې ځليږي
د کلابټ حضرت جمال اشعار ئې وو ډېر د کمال
هر ذي روح لره زوال اخرت پکښې ځليږي
معروف ډېر وۀ بختور د اسماعيله جوشي علي حيدر
پۀ سبب د يو پسر هجرت پکښې ځليږي
محب الله وۀ د جهنډې څلے ئې جوړ پۀ هدېرې
وې چاربټې د مزې نزاکت پکښې ځليږي
اشعار ئې وو د ځيګر خون د مېنۍ شاعر اجون
د هر چا به وۀ ممنون حقيقت پکښې ځليږي
پۀ ګدون لري تربګنۍ نور محمد وۀ د چنۍ
وې چاربټې مړنۍ وجاهت پکښې ځليږي
ويښه وي غوټۍ د آبياتو پۀ چپه کښې
د زېدې تصور ته پسخيږي د ترنم ذوقيت پکښې ځليږي
رب لري دې پۀ امان د کنډې خليل الرحمان
د ليدو ئې لرم ارمان کۀ ډېر وخت پکښې ځليږي
کړه اخر له تخفه جوړه دنيا ميراته ده عبدالجباره
منفي شان ددې دنيا دے رحلت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com The Digital Library

چاربیته

"سوال جواب"

تیک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه
اوس مې د نوې زوانۍ وار دے
اړدم پۀ زلفو کښې ګلونه

تیک مې د زرو پۀ اوربل کښې کنه
شعلې تړې خیژي پۀ هر لور
غمي مې ایښي پۀ چارګل کښې کنه
پۀ سپینه پوزه مې کړل سور
ثاني مې نشته پۀ کابل کښې کنه
صفت مې کیږي لور پۀ لور
سپینه سینه مې بالا حصار دے
راځه کوه پکښې سېلونه
تیک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com The Digital Library

سپينه سينه دې لکه تخت صنمې
زۀ پرې کومه عدالت
ليچې کړه راته بالخت صنمې
چې پرې اودۀ شم دا ساعت
عمر شو تېر راباندې سخت صنمې
راحت مې نۀ وۀ پۀ قسمت
ورک مې په تاپسې قرار دے
وايم د زړۀ درته حالونه
ټيک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

ورک دې پۀ ما پسې ارام شو نن
اوس مې سر کښده پۀ مړوند
شيرين بدن مې در انعام شو نن
بشر مې تا کړلو څرګند
خبر مې کور او کلے قام شو نن
ياري کوي دغسې خوند
ستا محبت کښې مې روزګار دے
چې مور دې کړم پۀ وصالونه
ټيک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com The Digital Library

ستا محبت باندې خبر شومه زۀ
درنه خوشحاله شوم نادرې
منم پۀ حقه دې دلبر شومه زۀ
راته کوه د نیاز خبرې
مورې دې پۀ سرو شونډو شکر شومه زۀ
کوکې دې دواړه ملغلرې
الله درکړے سپین رخسار دے
سترګې دې سرې لکه لعلونه
ټیک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

الله راکړے سپین بشر هلکه
ثاني مې نشته خاپړو کښې
سور مې پښوان لکه د نمر هلکه
بدن مې ګل پۀ منجرو کښې
ورکۀم ستا پۀ مینه سر هلکه
خونښه یم تاسره مړو کښې
د عاشقانو دغه کار دے
چې شوګیرې کړې پۀ کلونه
ټیک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com The Digital Library

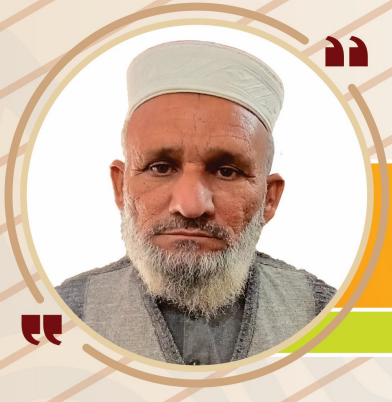
د عاشقانو ژوندانۀ کښې یاره
چرته به رانشي اسانه
طاعون مې ګېر شو لږمانۀ کښې یاره
اوس به رغېږمه پۀ ګرانه
مخ به مې پټ پۀ کفانه کښې یاره
سفر کؤم به د دنیا نه
عبدالجبار تړې پۀ رفتار دے
ډېر به ئې پاتې شي مثالونه
ټیک مې د زرو مزبدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پۀ تا مئین ګنهګار خو نۀ یم
پۀ سرو لمبو مې ګوګل څله نیسې

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

دَ تسلی اؤ مصلحت جانان مي خاؤرو له لاړ
خالقه چا ته دَ خپل ستړی ژوند قیصه اوکړه

خپرؤونکي: سید کمپوزنګ سنټر توپی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library